

Godište XI. • broj 5 • svibanj 2016.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

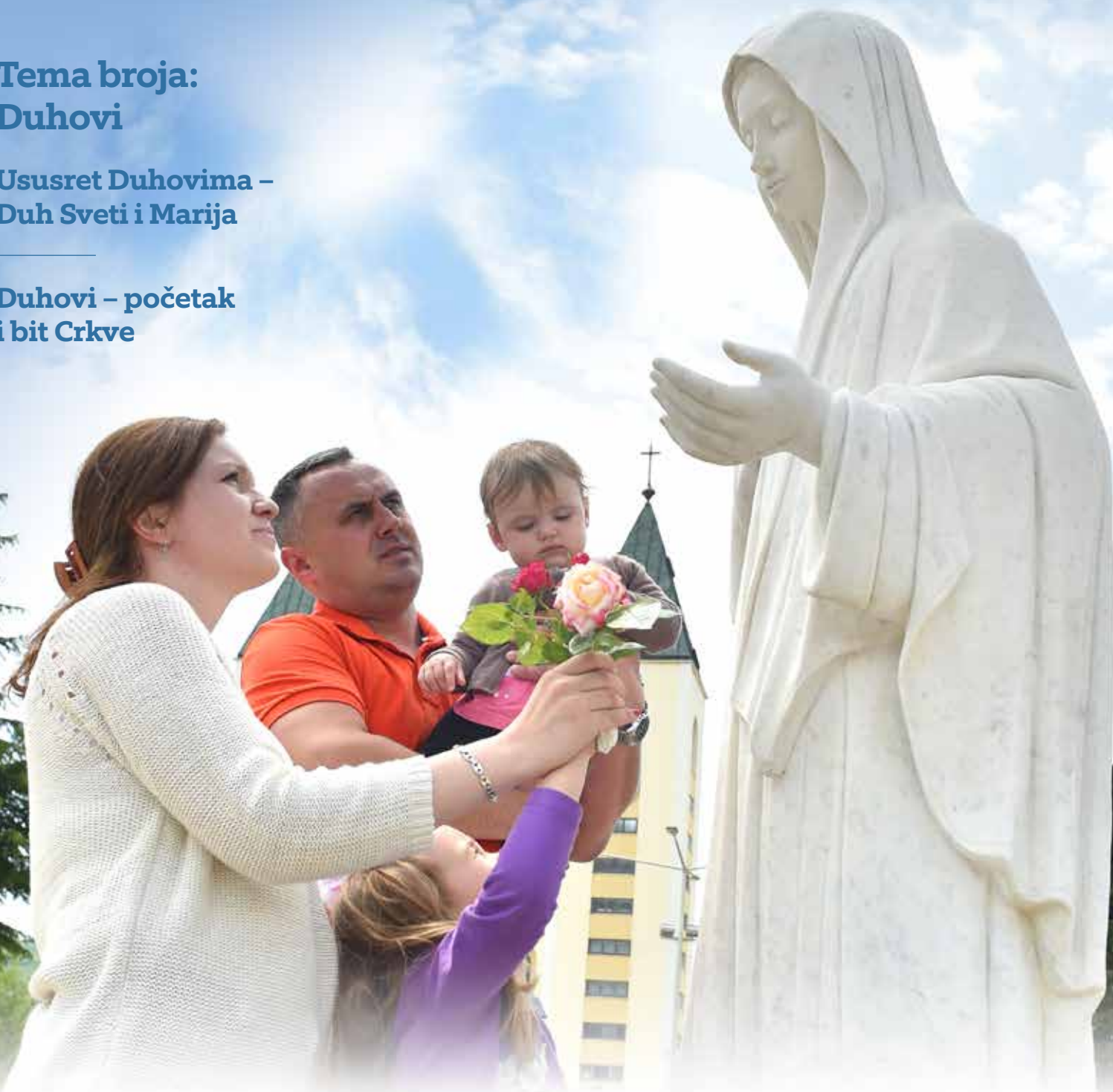
Glasnikmira

ISSN 1840-1414

**Tema broja:
Duhovi**

**Ususret Duhovima –
Duh Sveti i Marija**

**Duhovi – početak
i bit Crkve**

Putopis Svetom zemljom | Gospina škola | Plodovi Međugorja | Događanja
Godina milosrđa | Ikone na putu zajedništva u Kristu | Laici i njihovo poslanje
Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima | Marija, zagovornica Hrvata
Hrvatsko kršćansko nazivlje | Znanost i vjera | Lectio divina

Snimio Franjo Sušac

SVIBANJ

Marijo, majko, svibanj je blizu,
Ljiljani bijeli radošću cvatu,
Putovi šute. Ptice u jatu
sjedaju na tu sanjivu nizu –
svibanj je blizu.

Kandila gore. Crkve se bude,
radost im dječja prožela stijene,
s podsmijehom davnim gledaju mene,
al' oči moje turobno blude –
crkve se bude.

Osjećam, majko, da nisam dijete,
što vijenac je Tebi nekada plelo
sklopljenih ruku, pobožno vrelo
s očima, što ko zvijezde svijetle –
ja nisam dijete.

Al' osjećam kao da svibanj je blizu,
kad čežnje ko bijeli ljiljani cvatu,
miruju duše... Gle, već u jatu
putuju ptice u ovu nizu –
svibanj je blizu.
Svibanj je blizu.

Đuro Sudeta

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate

Lidija Paris
e-mail: lidija_paris@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 342

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-04-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografiju na naslovnici snimio Foto Dani.

Duhovi

Ususret Duhovima – Duh Sveti i Marija, FRA T. PERVAN
Duhovi – početak i bit Crkve, FRA I. DUGANDŽIĆ

Putopis Svetom zemljom

Nazaret – ovdje je Riječ tijelom postala, FRA A. ŠAKOTA

Gospina škola

Međugorje – novi Penuel, FRA G. AZINOVIĆ
Darovale smo Isusu svoje najljepše godine, M. STELZER
Oduševljena sam ozračjem u Međugorju, M. KRAJINA
Majčin mjesec, P. TOMIĆ
Vidioci su bili u ekstazi, S. ŠETKA

Događaji

Kad ljudi spašavaju Boga, FRA M. KNEZOVIĆ

Godina milosrđa

Nepraštanje – suradnja sa zlom, FRA M. ŠAKOTA

Ikone na putu zajedništva u Kristu

Ikona – put prema gledanju Božje slave u Kristu, FRA B. ŠKUNCA

Laici i njihovo poslanje

Biti sol zemlje, M. KRAJINA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Put svjetla, M. MILETIĆ
Koljena, M. ZAPPELLA
Kako me Marija kroz majčinstvo privukla još bliže k sebi, N. NAKIĆ
Bog me sanja, K. MILETIĆ

Nesnošljivost prema Apostolu milosrđa, B. SKOKO

Marija, zagovornica Hrvata

Svetište Majke Božje Goričke, FRA K. LOVRIĆ

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Kako zovemo blagdan Duha Svetoga?, M. MAMIĆ

Znanost i vjera

Gorostas na staklenim nogama, I. MUSIĆ

Poticaž za Lectio Divina

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

GLAVNI UREDNIK
MARIO VASILJ
TOTIN

Svibanj – zrcalo naše vjere

SVIBANJ JE. Usmjerimo pogled prema prirodi. Oblačeci novo ruho satkano od predivnih boja, sve stvoreno – i ptice, i cvijeće, i šume... –kao da kliče Bogu Stvoritelju na daru novoga života.

Ni u liturgijskom kalendaru nije drukčije. Sve svetkovine (Duhovi, Presveto Trojstvo, Tijelovo...) u svibnju odišu puninom života i pozivaju na život.

Je li slučajno ili s razlogom svibanj izabran za Marijin mjesec? Postoji li neki odnos ili poveznica između svibnja, Marije i, primjerice, svetkovine Duhova? Itakako!

Kršćani su oduvijek znali da je Krist stablo, a Marija tlo iz kojeg to stablo izrasta. Kao što se priroda u proljeće sva otvorila novom vremenu i iznjedrila svu zimom skrivenu raskoš i ljepotu, tako se i Marija otvorila Duhu Svetome i rodila Božjeg Sina. Marijinim otvaranjem Bogu otpočelo je novo vrijeme u povijesti čovječanstva – nastalo je duhovno proljeće. Bog se poput proljeća otvorio i u Kristu pokazao svu svoju božansku ljepotu i raskoš.

Shvativši Marijinu ulogu i smisao posvećivanja mjeseca svibnja Kristovoj majci, razumjet ćemo i bliskost Marije i svetkovine Duhova. Duh Sveti omogućuje i promiče cijeli razvoj, kako onaj u prirodi tako i duhovni. Njegov je način djelovanja sličan djelovanju u prirodi: Našim očima neprimjetan i nedostupan, ali stvaran. Kao takav, Duh Božji je poput soka koji struji nutrinom biljaka i stabala te tako omogućuje život. On je i poput nevidljivog vjetra koji pokreće male stabljike trave i velike krošnje stabala.

Kroz cijelu povijest Bog je preko raznih znakova pozivao na to i takvo proljeće. Poziv Abrahamu: „Izađi iz zemlje svoje“, nije ništa drugo nego poziv čovjeku da povjeruje Bogu da je proljeće moguće u njemu i u njegovu životu. Potrebno je samo izaći iz „svoje zemlje“, iz svoje uskoće, i upoznati Božju širinu i ljepotu. O istome govori i poziv Mojsiju: „Izvedi narod iz Egipta“. Božja volja je da čovjek izađe iz ropstva i počne živjeti u slobodi. A sloboda je proljeće!

Svibanj je ujedno mjesec pripreme koji valja iskoristiti da evociramo sve ono što se među nama dogodilo 24. lipnja 1981. Postanimo svjesni Gospine nazočnosti ovdje među nama i njezinih poziva da izađemo iz „svojih djela“, iz svoje uskoće i svojih zarobljenosti. Na nama je ovdje navijestiti nadu mnogima koji hrle baš ovamo: da se snagom vjere osvježe, da u svoje životne okolnosti na svim stranama svijeta donesu, uz križ kao konstantu kršćanskog života, isto tako stalnu i vrijednu radost, nadu i mir koje naviješta Krist. Nadahnut i ohrabren porukama Gospe iz Međugorje, vjerni katolički puk sigurno će iznjedrili nove duhovne plodove.

Podimo ovih dana tamo gdje možemo susresti izvorno Božje djelo – u prirodu. Upoznat ćemo ne samo svu raskoš svibnja nego mnogo više. Promatrajući vidljivu prirodu, otkrit ćemo čudesnost djelovanja Božjeg nevidljivog duha. Poput Marije početak ćemo postavljati pitanja (Kako je moguće...?) i diviti se Božjoj veličini (Veliča duša moja Gospodina!). I reći ćemo kao Marija: „Evo me, Gospodine, neka mi bude po tvojoj riječi!“

Tako ćemo po svojem nutarnjem iskustvu shvatiti da su svibanj, Marija i svetkovina Duhova itakako povezani...

Kraljice svibnja, Kraljice Mira, molim za nas!

NAKON GOSPODINOVA UZAŠAŠĆA NA NEBO UČENICI SU DOBILI NALOG DA SE NE UDA-LJUJU IZ SVETOGA GRADA DOK NA NJIH NE SIĐE DUH SVETI TE SE OBUKU U SILU ODOZGOR (USP. LK 24,49; DJ 1,8). Svi su se zajedno zaputili u Gornju odaju, u kojoj su sa svojim Učiteljem blagovali posljednju Pashu i tu su ustrajali u molitvi zajedno s Marijom, majkom Isusovom. Na dan Pedesetnice zajedno su doživjeli 'vatreno krštenje', Duh ih je zahvatio i prožeo, postali su novi ljudi. Učenici zajedno s Marijom tvore nerazdvojivo jedinstvo, Crkva se rodila. To je ono što i danas treba Crkva. Zaputiti se u Gornju odaju, ustrajno moliti za snagu Duha, jer je samo on kadar promijeniti lice zemlje, udahnuti život u Crkvu i vjernike, načiniti od vjernika svjedoke Isusa Krista, širiti svijetom i kroz povijest djelo Isusa Krista.

KRIST - NOVI ADAM; MARIJA - NOVA EVA

Na ovome mjestu htjeli bismo se ukratko osvrnuti na ulogu Duha u Marijinu životu te ulogu Marije u životu Crkve, jer ona u svojoj osobi tvori Crkvu u njezinoj jezgri, nukleusu. Marija-Mirjam, nazaretska Djevica, jest ona koja sluša i prima, začine i rađa Sina Božjega snagom Duha Svetoga. Najprije se osvrnimo na početke stvaranja da bismo uočili izvornu ulogu Duha Božjega.

Na početku je Duh Božji lebdio nad vodama i oblikovao iza kaotične pratvari Božje divno stvorenje koje je grijehom praroditelja potpalo pod prokletstvo grijeha (Post 1). Svi smo mi sinovi i kćeri staroga Adama i stare Eve. U novom redu stvaranja Duh je Božji prisutan, a novo stvaranje započinje s Marijom, novom Evom, kako je naziva sv. Irenej Lionski, mučenik, i njezinim Sinom, Isusom, novim Adamom (1 Kor 15,45). Već smo pisali o uskrsnom jutru kao jutru novoga stvaranja, osmomu, ali i prvom danu novoga stvorenja, kad je Isus udahnuo Duha Svetoga u apostole i dao im ovlast stvarati nove ljude, obnavljati palo stvaranje. Isusov početak, začecje u Djevici Mariji, Novi zavjet pripisuje djelovanju i snazi Duha Svetoga. Anđeo se obraća Josipu riječima da se ne boji „uzeti Mariju, ženu svoju, jer to što je u njoj, od Duha je Svetoga“ (usp. Mt 1,20). Ako je Duh Sveti u noj, ako je po njemu začela, onda je i ono što će

USUSRET DUHOVIMA – DUH SVETI I MARIJA

Duhovi, Juan Bautista Maíno

**FRA TOMISLAV
PERVAN**

se roditi iz nje također Sveto. Marija činom „osjenjenja“ (Lk 1,35) postaje nositeljicom Duha Svetoga, novim Kovčegom zavjeta, Pneumatofora, do kraja o-duhovljena.

MARIJA – DUHONOSITELJICA I BOGORODITELJKA

Trojstveni se Bog objavljuje tako što se priopćuje svomu stvorenju. On se naskroz predaje primatelju i nositelju objave, preuzima na sebe sudbinu svoga stvorenja. Tu imamo tzv. katabatičku, silaznu putanju koja izvire iz Trojstva i prelijeva se na stvorenje, pa i na čovjeka koji je kadar prihvatiti Božju ponudu. Vrhunac Božjega djelovanja u povijesti otkrit ćemo u životu Marije, obične žene iz puka, nepoznate, jednostavne, kad je Anđeo stupio u Marijin nazaretski dom. Bog izlazi iz svoje transcendentne zbilje i uzima na radikalni način Mariju, ispunja je Duhom ('Keharitomene' – je Marijino novo vlastito ime – 'Puna milosti', 'Duhom ispunjena'). Odsada je ona u 'posjedu' Duha Svetoga i on u njoj oblikuje na jedincat način nešto novo, posebno, čovjštvo Logosa. Odsada postoji prisni zaručnički odnos Duha i Marije, pri čemu razlike između Stvoritelja i stvorenja ostaju netaknute. Na sličan način se i Logos, Sin Božji nastanio u Isusu iz Nazareta, u činu utjelovljenja, o čemu izvješćuju evanđelisti Luka i Ivan.

NADALJE, VRIJEDI ISTAKNUTI DA MI SAMO NA TEMELJU MARIJINA PRISTANKA, NJEZINA DA, NEKA MI BUDE PO TVOJOJ RIJEČI (LK 1,38), MOŽEMO GOVORITI O DOLASKU, ADVENTU SINA BOŽJEGA KOJI U MARIJI UZIMA NAŠU LJUDSKU, ČOVJEČJU NARAV. SIN DOLAZI MEĐU NAS NA TEMELJU POTPUNOGA PRISTANKA NAZARETSKE DJEVICE DA SE U NJOJ NASTANI DUH SVETI. ONA POSTAJE NOSITELJICOM OBJAVE TAJNE TROJSTVA.

Na Anđelovu riječ Marija se u čudu pita, 'kako će to biti', kako se ima dogoditi to čudo o kome nebeski glasnik govori? „Duh će Sveti sići na tebe i sila će te Svevišnjega osjeniti. Stoga, zato će to čedo i biti Sveto, Sin Božji.“ (Lk 1,35) Vrijedi uzeti pod povećalo upravo te Gabrijelove riječi.

Riječ je o Duhu, trećoj osobi u Trojstvu. Duh, treći u zbiljnosti Trojstva, jest prvi u redu stvaranja. I na početku, u Knjizi Postanka, ali i ovdje, kod evanđelista Luke. Najprije se govori o djelovanju Duha Svetoga, koji će 'sići' i 'osjeniti', u grčkom izvorniku čitamo 'episkiazein'. To 'episkiazein' znači zapravo „nad Marijom podignuti šator“, zaogrnuti Duhom Svetim kao plaštem. Tim se želi izraziti da se Duh spušta na nju i u nju, i ostaje trajno s njom, nad njom, u njoj. To je nešto sasvim drugo od onoga što čitamo o prorocima u Starom zavjetu. Ondje Duh zahvaća pojedince koji trebaju ispuniti svoje poslanje, konkretni nalog i zadaću. Čim zadaću ispune, Duh ih napušta.

U Mariji imamo drugi oblik i zbilju: Duh dolazi u nju i ostaje, nastanjuje se u njoj trajno. Stoga se i obraćamo njoj kao „posudi Duha“ u litanijama. Luka rabi metaforu 'šatora' (grčki 'skene', iz čega je izvedenica 'epi-skiazein'). To će reći: Duh podiže svoj šator ('skene') nad ('epi') Marijom te zauvijek ostaje nad njom, u njoj.

SVETA, DUHOM ISPUNJENA, RAĐA SVETO

Isti izričaj rabi i evanđelist Ivan kad govori o utjelovljenju Logosa, Božje Riječi. „I Riječ je tijelom postala i među nama je podignula svoj šator“ ('eskenosen') (Iv 1,14). Sin se Božji spušta u Marijino krilo, postaje čovjekom, te u Isusu iz Nazareta Božji Sin postaje jednim od nas, nama u svemu jednak osim u grijehu.

Nadalje, vrijedi istaknuti da mi samo na temelju Marijina pristanka, njezina da, neka mi bude po tvojoj riječi (Lk 1,38), možemo govoriti o dolasku, adventu Sina Božjega koji u Mariji uzima našu ljudsku, čovječju narav. Sin dolazi među nas na temelju potpunoga pristanka nazaretske Djevice da se u njoj nastani Duh Sveti. Ona postaje nositeljicom objave tajne Trojstva.

Treba skrenuti pozornost i na jednu bitnu značajku u surječju kod Luke. „Stoga, zato (izv.: 'dia hoti') će to čedo i biti Sveto, Sin Božji.“ (1,35) Duh preplavljuje Mariju, on je uzima u 'posjed' i jedino je Božji Duh kadar u njezinu krilu 'začeti' i roditi Sveto, Sina Božjega. Kad je već Duh prihvatio u sebe Mariju, postao jedno s njom, Marija, i sama bez grijeha začeta, može roditi samo jedno – Sveto, onoga koji se jedini zove Sin Božji, Isus Krist.

BOG - OTAC I MAJKA

Zornu teološku podlogu za to imamo na prvoj stranici Biblije. U Post 1,27 izričito se veli: „Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori: muško i žensko stvori ih“. To će reći kako u Bogu postoji nešto što odgovara muškom i ženskom principu, to je način Božje objave. Ljudskim se putem možemo vinuti do Boga, ali i božanskim putovima koji nas vode prema čovjeku, mušku i žensku. Nije riječ o spolnim svojstvima, atributima, nego o tvorbenim počelima (arhetipovima) ljudskoga bića, svojstvima koje ćemo pronaći u svakome muškarcu i ženi.

U hebrejskome je naime 'Duh' (ruah) ženskoga roda, i u oba Zavjeta Duhu se Svetomu pripisuju upravo majčinska svojstva rađanja, skrbi, pomoći, zaštite, prihvaćanja, oprosta, utjehe, inspiracije. Božanska prisutnost u Hramu izriče se riječju 'šekina', koja u grčkome postaje 'skene' (šator), a i ona je ženskoga roda, jednako kao i personificirana Mudrost ('hokma'), za kojom čovjek žudi, koja je poput zaručnice i majke, plodni izvor, nešto intimno i radosno. Ta se

koji stvara novo. To je čudesni trenutak, prepun iznenađenja: U jednom trenutku povijesti sve se slijeva i sažima u Djevici iz Nazareta, kojoj dolazi Glasnik. Marija pažljivo osluškuje sami Božji glas, prima u sebe Duha i začinje snagom Duha Spasitelja Isusa. Duh djeluje u njoj i stoga, zato ('dia hoti') u njezinu se krilu razvija i raste Isusovo biće. Ona postaje hramom u kome se Duh i Sin susreću, a Sveta Obitelj postaje nešto kao odraz samoga Trojstva ovdje na zemlji.

Marija nosi tu tajnu u svome srcu, ona u srcu pohranjuje sve okolnosti oko Isusova začeca, ali i rođenja i njegova odrastanja. Sve je to prebirala u svome srcu, razmišljala i brižno čuvala sve te događaje (usp. Lk 1,29;

Jordanu spustio Duh Sveti u obliku goluba (Lk 3,22; Iv 1,31), a snagom Duha koja je iz njega izlazila, liječio bolesti i uskrisivao mrtve, prema svjedočanstvima evanđelja. Duh je Posvetitelj onaj koji je Isusa uskrisio i postavio Sinom Božjim (usp. Rim 1,4). To je jedini istinski prevrat u svekolikom tijeku svijeta i vremena, početak života koji nema kraja. Na Duhove Duh Sveti utemeljuje Crkvu da bi Isusovo djelo baštinili svi narodi svijeta, da bismo svi bili dionici

U jednom trenutku povijesti sve se slijeva i sažima u Djevici iz Nazareta, kojoj dolazi Glasnik. Marija pažljivo osluškuje sami Božji glas, prima u sebe Duha i začinje snagom Duha Spasitelja Isusa. Duh djeluje u njoj i stoga, zato ('dia hoti') u njezinu se krilu razvija i raste Isusovo biće. Ona postaje hramom u kome se Duh i Sin susreću, a Sveta Obitelj postaje nešto kao odraz samoga Trojstva ovdje na zemlji.

mudrost u Starom zavjetu poistovjećuje s Duhom Svetim (Mudr 9,17). Stoga je Duh Sveti najizvršniji dar, dar par excellence. Dar Oca i Sina. U Trojstvu Duh je Ljubav Oca i Sina, i ljubav se daje poistovjetiti s majkom. Majka je na zemlji utjelovljenje ljubavi, pa se to može primijeniti i na Mariju, Isusovu majku, u odnosu na sve nas, jer nam ju je Isus s križa oporučno ostavio kao Majku.

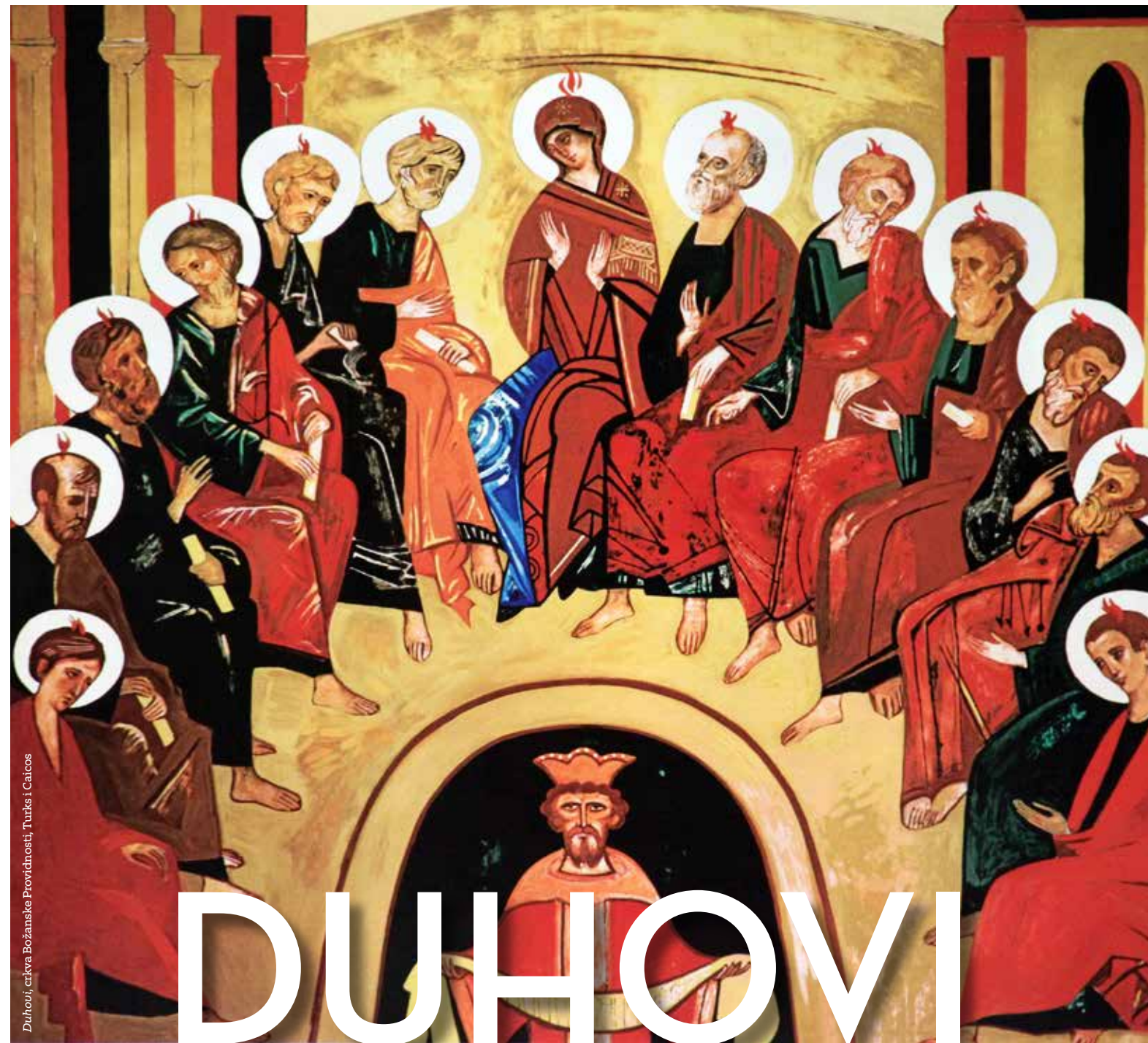
Kao što je na početku stvaranja Duh bio Duh Stvoritelj ('Spiritus Creator'), stvarao iz kaosa kozmos, tako je kad nadode punina vremena (Gal 4,4), stvorio u Mariji Isusovo čovječstvo. Djelo je to Duha Tvorca

2,19; 2,51), dok je Isus odrastao, napredovao u dobi, mudrosti i milosti i pred Bogom i pred ljudima. Sve je plod onoga trenutka kad je Marija izgovorila svoj Fiat – Neka mi bude, kad je Duh Božji, sveti i vječni, podigao svoj šator u Mariji, običnoj djevojci iz puka. U njoj Bezgrješnoj, anticipira se proslava čovjeka, jer je u njoj ozbiljeno ono što je Bog nakanio stvaranjem čovjeka, Adama i Eve. Ona je u nebeskoj slavi, dušom i tijelom, ona je u punini proslave prema kojoj teži čovječanstvo, Crkva kao Božje djelo u svijetu.

HOD I ZAPUĆIVANJE U GORNJU ODAJU

Zato je ona u krugu apostola koji čekaju obećanoga Duha, s njima moli. Ona je trajno boravište Duha Svetoga, a u snazi Duha začet je i rođen 'posljednji Adam' (Mt 1,18; Lk 1,35; 1 Kor 15,45). On je razlog i smisao ljudskoga bivanja na zemlji: Isus Krist, nad koga se na

toga djela te ujedno i, poput Marije, boravište, hram Duha Svetoga (usp. 1 Kor 6,19). U ovome vremenu zemaljskoga hoda i iščekivanja da nas Duh zahvati kao Mariju i apostole imamo utješne riječi Knjige Otkrivenja (22,17): „Duh i Zaručnica govore: 'Dođi!' I tko god ovo čuje, neka re-kne: 'Dođi!' Tko je žedan, neka dođe; tko hoće, neka zahvati vode života zabadava!' Dođi, da, dođi, Gospodine Isuse. Veni Creator Spiritus! Ovih dana i nama vrijedi nalog, zaputiti se u Gornju odaju, i usrdno moliti da se na sve nas, cijelu Crkvu i sav svijet izlije stvarateljska snaga Duha Svetoga.

Duhovi, crkva Božanske Providnosti, Turks i Caicos

DUHOVI

POČETAK I BIT CRKVE

FRA IVAN DUGANDŽIĆ

OBUĆI SE U „SILU ODOZGOR“

Isus je za života okupljao učenike, poučavao ih i upućivao u tajnu svoga poslanja, naložio im da idu naviještati u njegovo ime i dao im vlast opraštanja grijeha. No time učenici još nisu postali Crkva. Prije rastanka od njih naredio im je da ostanu u Jeruzalemu dok se ne „obuku u Silu odozgor“, dok ne prime od njega obećanog Duha Svetoga (Lk 24,49), što se i dogodilo na dan Pedesetnice dok su, okupljeni u molitvi oko njegove Maj-

ke (Dj 1,13sl), dočekali dolazak Duha i počeli njegovom silom djelovati. Crkva je danas u svijetu prisutna kao dobro organizirana zajednica vjernika sa svojom hijerarhijom i svojim učenjem, ali ona je po svojoj biti duhovska stvarnost. Sveti Pavao s razlogom kaže: „Nema li tko Duha Kristova, taj nije njegov.“ (Rim 8,9)

Obećavajući učenicima na rastanku Duha Svetoga, Isus ga naziva „Braniteljem“ i „Duhom istine“ (Iv 14,16sl). On će ih „upućivati u

svu istinu“ tako što će „od mojeg uzimati i navješćivati vama“ – kaže Isus. Dolazak Duha Svetoga na učenike Luka je popratio „šumom silnoga vjetra“ i „plamenim jezicima“ (Dj 2,2sl). To su vidljivi znakovi koji u Bibliji upućuju na snagu i preobražajnu moć Duha. Tako primjerice prorok Izaia najavljuje Božji moćni dolazak riječima: „Jezik mu oganj što proždire. Dah mu je kao potok nabujali.“ (Iz 30,27sl) To je došlo do izražaja i u Lukinu opisu.

Danas, pola stoljeća nakon Koncila, Crkva se sve drastičnije suočava sa svijetom bez Duha. Oni koji danas propovijedaju svijet bez Boga, žele nas uvjeriti kako je upravo to svijet po mjeri modernog, emancipiranog čovjeka, svijet koji mu jamči potpunu slobodu i punoljetnost, što će ga učiniti sretnim.

No Biblija pozna i drukčiju predodžbu djelovanja Duha Božjega. Velikom proroku Iliji Bog se objavljuje kao onaj koji ne djeluje u sili ognja, groma ili vihora, već u „šapatu laganog i blagog lahora“ (usp. 1 Kr 19,9-13). Tu vidimo suprotnost Ilijinoj odlučnosti i hrabrosti kojom je pogubio četiri stotine svećenika poganskoga boga Baala, a onda se smrtno uplašio pred bijesom opake kraljice Izabele koja je promicala taj poganski kult u Izraelu. Veliki prorok posve je klonuo i nema druge želje osim da ga Bog uzme k sebi. No Bog ima drukčiji plan s njime. On djeluje tiho, a ipak tako moćno da će Ilija tom snagom nastaviti svoj proročki put.

Ta dirljiva scena s malaksalim Božjim prorokom na ulazu u pećinu i tihim djelovanjem Duha Božjega s pravom je nazvana kopernikanskim obratom u Bibliji. A njezina je poruka da Bog ne treba čovjekova moćna djela, već čovjeka kao poslušno sredstvo djelovanja Duha Svetoga. Slično je bilo i s Isusovim učenicima na dan Pedesetnice. Riječ je o maloj skupini priprostih i još k tome uplašanih ljudi, iza zatvorenih vrata, koji tek snagom Duha pobjeđuju svoj strah i započinju ostvarivati svoje poslanje.

Učink Duha Svetoga na Isusove učenike posebno je prepoznatljiv u daru jezika. Dok apostoli govore svojim materinskim, to jest aramejskim jezikom, predstavnici različitih naroda čuju ih svaki na svome jeziku. Ako je

TO ŠTO SE DOGODILO NA POČETCIMA CRKVE IMA SVOJU DUGU POVIJEST OBEĆANJA U STAROMU ZAVJETU. VEĆ U KNJIZI POSTANKA DUH JE PREDSTAVLJEN KAO SILA KOJA NADAHNUJE ŽIVOT BOŽJIM STVORENJIMA. TEK NAKON ŠTO JE BIBLIJSKI PRIPOVJEDAČ ISTAKNUO KAKO JE „DUH BOŽJI LEBDIO NAD VODAMA“ (POST 1,2), STVORENJE DOBIVA SVOJ PRAVI I POTPUNI OBLIK, SVJETLO, TOPLINU I ŽIVOT.

Bog nekoć, zbog oholosti ljudi koji su gradili kulu babilonsku, pobrkao narodima jezike da se ne razumiju. Duh Sveti sad ujedinjuje narode u slavljenju Boga istim jezikom.

DUH SVETI - PREOBRAŽAJNA SNAGA SVIJETA

To što se dogodilo na početcima Crkve ima svoju dugu povijest obećanja u Starom zavjetu. Već u Knjizi Postanka Duh je predstavljen kao sila koja nadahnjuje život Božjim stvorenjima. Tek nakon što je biblijski pripovjedač istaknuo kako je „Duh Božji lebdio nad vodama“ (Post 1,2), stvorenje dobiva svoj pravi i potpuni oblik, svjetlo, toplinu i život. Razmišljajući kasnije o tajni Božjih stvorenja, psalmist zanosno slavi trajnu obnoviteljsku snagu Duha: „Ako dah im oduzmeš, uginuće i opet se u prah vraćaju. Pošalješ li dah svoj, opet nastaju i tako obnavljaš lice zemlje.“ (Ps 104,29sl) Taj psalam nadahnua je i poznatu molitvu Crkve kojom ona započinje svaki svoj pothvat: „Pošalji Duha svojega, Gospodine, i obnovi lice zemlje!“

Zanimljivo je usporediti Izraela s okolnim poganskim narodima koji nemaju nikakvih problema sa štovanjem svojih božanstava, jer ona nisu ništa drugo nego utjelovljenje ljudskih potreba i želja. Zato im se oni rado mole i prinose im žrtve. Izrael je iznimka, jer on nije ni našao ni izmislio svoga Boga, već je Bog našao njega i namijenio mu poslanje koje je suprotno čovjekovim prirodnim željama i potrebama. Biblijski Bog čovjeka stavlja pred takve zahtjeve kojima on često želi izmaknuti. Unatoč opomenama od strane svojih proroka, Izrael trajno trči za poganskim božanstvima, zbog čega je na kraju kažnjen i gubitkom obećane zemlje.

Našavši se u najdubljim poniženjima babilonskoga sužanjstva, Izrael cijelu svoju povijest promišlja na nov način pod vidikom vjernosti, odnosno nevjernosti Bogu. I tu nastaje novo veliko obećanje koje izravno vodi prema Novom zavjetu i Isusu Kristu. Veliki prorok sužanjstva, Ezekijel, u Božje ime narodu obećava povratak,

ali ne tako što će ponovno podignuti razoreni hram u Jeruzalemu i što će sve opet biti isto kao i prije. Umjesto toga, prorok u Božje ime obećava posve novu stvarnost: „Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih kumira vaših. Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas! Izvadit ću iz tijela vašega srce od kamena i dat ću vam srce od mesa. Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe.“ (Ez 36,25-27)

DUH SVETI I POČETCI CRKVE

Cijeli Novi zavjet svjedoči o toj novoj stvarnosti Duha. Isus nastupa ne samo mudroču svoje riječi već još više snagom Duha kojega na kraju obećava i šalje svojim učenicima. Svjesna svojih početaka u Duhu, Crkva znade da se treba trajno vraćati na svoje početke i otvarati se njegovu djelovanju. Upravo zato Duhovi nisu samo rođendan Crkve već i njezina trajna mladost i njezin nikad do kraja ostvaren ideal, pa onda i njezina trajna obveza i zadatak. Veliki francuski kršćanski pisac G. Bernanos zgodno je upozorio na to podsjećajući na potrebu svakoga čovjeka da se trajno vraća na početke svoga života. „Ja ne znam“ – kaže Bernanos – „za koga pišem svoja djela, tko će ih čitati, ali znam zašto ih pišem. Ja moram pisati kako bih opravdao sebe u očima djeteta koje sam nekoć bio.“

Svako se živo biće rađa i nastavlja živjeti životom koji je primjeren samo njemu. Pa kao što je djetinjstvo neotuđiva tajna ljudskoga života i temelj na kojemu počiva svaki kasniji rast, tako su i Duhovi i tajna i trajni temelj života Crkve, koju sv. Pavao naziva tijelom, živim organizmom. Naše snove o životu i čiste ideale koje smo imali kao djeca nitko ne uspije potpuno ostvariti u svome kasnijem životu i otuda ta potreba trajnoga vraćanja na te izvore nikad u punini ostvarenih početaka.

To vrijedi i za Crkvu. Kao što ona nije nastala nikakvim dekretom, već životom koji je zajednici Isusovih učenika udahnuo Duh Sveti, tako se ona ne može ni obnavljati nikakvim ljudskim odredbama ili pravnim reformama, već uvijek novim događajem Duhova, a to je uvijek duboki čin vjere. Zato već sv. Pavao s čuđenjem pita svoje vjernike u galacijskim zajednicama, kad su skrenuli sa započetoga puta vjere: „Htio bih

od vas doznati samo ovo: jeste li primili Duha vršenjem Zakona ili prihvaćanjem vjere? Jeste li tako nerazumni da počinjući s Duhom sada završavate tijelom?“ (Gal 3,2sl)

Apostol ih ne podsjeća samo na to da su od njega primili poruku evanđelja, već im želi dozvati u sjećanje baš onaj odlučujući trenutak kad su po krštenju primili darove Duha i počeli živjeti kao zajednica vjere. Polazeći od te duboke stvarnosti života Crkve, i koncilski papa Ivan XXIII. je na pitanje što je želio sazivajući II. vaticanski sabor odgovorio slikovito: „Htio sam otvoriti prozore Crkve Duhu Svetomu“. Koncil i obnova koju je pokrenuo bili su veliki dar Duha Svetoga Crkvi našega vremena u njezinu poslanju suvremenom svijetu.

Suvremenici Koncila dobro se sjećaju onog zanosa i oduševljenja koje je vladalo za vrijeme njegova rada i u godinama nakon njegova završetka. Po župama su organizirani različiti skupovi na kojima su tumačene koncilске smjernice, tražili su se novi načini navještaja evanđelja suvremenom svijetu. Jednom riječju, bila je to Crkva u pokretu, puna nade za svoju budućnost. Na jednom takvom skupu poznati profesor teologije s oduševljenjem je govorio okupljenima o novoj budućnosti Crkve pozvavši na kraju slušatelje da i sami izraze svoje mišljenje.

Svako se živo biće rađa i nastavlja živjeti životom koji je primjeren samo njemu. Pa kao što je djetinjstvo neotuđiva tajna ljudskoga života i temelj na kojemu počiva svaki kasniji rast, tako su i Duhovi i tajna i trajni temelj života Crkve, koju sv. Pavao naziva tijelom, živim organizmom.

Prvi se za riječ javio neki stariji gospodin koji je skeptično ustvrdio: „Sve to što je profesor rekao o Koncilu, moralo se dogoditi puno ranije. Sad je za to prekasno“. Riječ „prekasno“ djelovala je na sve kao hladan tuš. Nastao je neugodan tajac, a onda ustaje jedna gospođa i odlučno uzvraća: „Za Duha Svetoga nikad nije prekasno!“ Šutnju i zbuđenost prekinuo je radosni pljesak koji se prolomio dvoranom. Može se slobodno reći: bio je to izravan odgovor samoga Duha Svetoga koji je uvijek Duh nade, radosti i optimizma i koji je u tom času progovorio po toj jednostavnoj ženi.

DUH SVETI I DANAŠNJI SVIJET

Danas, pola stoljeća nakon Koncila, Crkva se sve drastičnije suočava sa svijetom bez Duha. Oni koji danas propovijedaju svijet bez Boga, žele nas uvjeriti kako je upravo to svijet po mjeri modernog, emancipiranog čovjeka, svijet koji mu jamči potpunu slobodu i punoljetnost, što će ga učiniti sretnim. Ta sloboda poprima uvijek nove i sve raskalašenije oblike zabave i uživanja, a suvremeni mediji, poglavito televizija, svojim emisijama mladom

čovjeku katkada dočaravaju nerealni i lažni svijet ugodnog i sretnoga života. Iza te krinke skrivaju se sve teži i teži oblici ovisnosti koji ne ostavljaju prostora slobodnoj i zreloj odluci, uništena volja i ugasli žar za bilo čim što traži moralni i umni napor i ustrajnost.

Iznevjereni lažni ideali i razbijeni snovi o sretnome životu rađaju nepovjerenjem i u sebe i u drugoga i u život kao takav. Jednom riječju, često smo svjedoci naprasno prekinutoga normalnog rasta i razvoja mlade osobe do punine ljudske zrelosti. A krajnji rezultat svega je nesposobnost odlučivanja tih mladih ljudi za bilo što trajnije i zahtjevnije, pa i za ono što je po naravi prirodno svakom čovjeku, potreba za ljubavlju i srećom u braku, želja za obitelji i za potomstvom.

To je česta slika svijeta bez Boga i njegova Duha. U potrazi za što više zabave i užitka gubi se smisao života. Mnogi su danas dobro naučili kako doći do novca, a novcem do toliko toga što obećava lažnu sreću, ali nisu naučili kako osmisлити svoj život i naći pravu sreću. Kako biti sretan i kad novca nema, kako biti zadovoljan i s malim, kako se radovati iskrenom prijateljstvu bez uvjeta i ucjene? Kako nositi teret života, a ne slomiti se pod njim, već izaći jači i zreliji? To su stvarna životna pitanja s kojima posebno mladi moraju danas računati.

Zato ostaje i u naše vrijeme jednako aktualan i potreban Pavlov poziv: „Braćo: Po Duhu živite pa ne ćete ugadati požudi tijela! Jer tijelo žudi protiv Duha, a Duh protiv tijela.“ (Gal 5,16sl) Dakako, on pritom ne misli na naš slabašni ljudski duh, već na Duha Svetoga koji je – kako će reći na drugom mjestu – „razliven u našim srcima“ i koji rađa svojim plodovima, a to su: „ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost“ (5,22).

To kršćani duguju ovom svijetu koji upravo vapi za ljudima duha na kojima će se prepoznavati radost evanđelja, koji će nastupati blago, šireći oko sebe dobrotu i mir. Ako uzmemo ozbiljno k srcu mudru riječ one gospođe kako „za Duha Svetoga nikad nije kasno“, to će već biti prvi plod svetkovine Duhova. Duh Sveti nas ne će razočarati već će nas trajno činiti sve uvjerljivijim sredstvom svoga djelovanja.

FRA ANTONIO
ŠAKOTA

NAZARET KROZ POVIJEST

Kao što spomenuh u uvodnim riječima, Nazaret ne nalazimo u Starom zavjetu. U popisu gradova Zabulonova plemena ga nema (Jš 19,10-15). Očito se radilo o posve beznačajnom mjestu, skrivenu među gorjem Galilejskim, izoliranu od glavne prometnice što je prolazila dolinom Jizreel. Ali život je u tom mjestu postojao. Potvrđuju to ostatci staroga Nazareta otkrivena tijekom arheoloških iskapanja početkom prošloga stoljeća. Taj stari Nazaret omeđen je danas dvjema crkvama – sv. Josipa i bazilikom Navještenja – između kojih se nalazi veliki franjevački samostan. U arheološkom parku, koji se nalazi upravo na tom području, vidljivi su ostatci sela iz željeznoga doba (900.-600. pr. Kr.), sa svojim seoskim karakteristikama – špiljama u kojima se živjelo, radilo i čuvalo životinje. Neki ostatci Nazareta sežu čak i u srednje brončano doba (2000.-1500. pr. Kr.).

Ako Nazaret ne spominje židovski povjesničar Josip Flavije, ne znači da je jedini spis starine koji ga spominje Novi zavjet. Postoje i drugi spisi koji već s početka 2. st. spominju Isusove sljedbenike – njegovu rodbinu. Znamo iz Evanđelja da ga se ta ista rodbina odrekla za javnoga djelovanja, ali su se ipak priklonili Učitelju nakon uskrsnuća. Od ostalih ličnosti Nazareta valja spomenuti i izvjesnoga đakona Konona, mučenika za Decija u Maloj Aziji (249.-251. g.). On se deklarirao kao Nazarećanin i potomak obitelji Gospodinove. U samoj bazilici, u neposrednoj blizini nalazimo jednu kapelicu s natpisom u mozaiku s imenom Konona. Konačno, ovo isto mjesto dalo je i samo ime Isusovim sljedbenicima – Nazorejima. Tako ih spominju stari židovi – Notzrim.

U razdoblju koje seže sve do perzijskih osvajanja i bizantskih preosvajanja, u Nazaretu su postojale dvije zajednice, židovska sa sjedištem u poznatoj nazaretskoj sinagogi i kršćanska u bazilici Navještenja ili

Mjesec svibanj posebno je posvećen Gospi. Mjesec u kojem se i majka priroda već dobro razbudila puštajući na svjetlo dana ljepotu svojih cvjetova, preko kojih se brat čovjek budi nakon zimske obamrlosti, i dajući plodove od kojih se hrane i ptice nebeske. A koliko tek mi. Nije ni čudo što nas ovaj mjesec posebno vodi Gospi, u njezin, Isusov i naš Nazaret. Mjesto koje na hebrejskom znači ni manje ni više nego – cvijet. Očito, Nazaret ima nečega proročkoga u sebi, bez obzira što se ne spominje ni u jednoj proročkoj knjizi Staroga zavjeta. Štoviše, ne spominje se ni u jednoj, pa niti u Josipa Flavija. Stoga oni tumači koji Božjim izborom Nazareta za mjesto utjelovljenja svoga Sina vide na djelu apsolutnu neovisnost Božjega djelovanja o bilo čemu što bi se moglo staviti u koš ljudskoga posredništva, imaju pravo. Ali i nemaju. Jer samo je ime ovoga mjesta proročko. Ono je u svoje gnijezdo koje se svilo u južnom i krajnjem proplanku Galilejskoga gorja, što se proteže od libanonskog Hermona sve do povijesno-apokaliptički poznate doline Jizreel-Ezdralon-Harmagedon, primilo najljepši cvijet – Mariju – kojoj istim riječima pjevamo u jednoj lijepoj marijanskoj pjesmi: „Marijo, najljepši cvijet si“. I Krist se nakon uskrsnuća vratio onamo gdje je sve počelo, kako pjevamo u uskrsnoj posljednici: „...pred vama će tamo gdje je cvjetna strana Galileje“, ukazujući tako samim učenicima na mogućnost uvijek novoga početka, unatoč svim padovima.

Marijinoj kući. Kasnije će židovske zajednice gotovo pa nestati, sve do modernoga doba. Inače, neki povjesničari smatraju da je i među samim kršćanima postojalo neskladnih razdoblja. Točnije, između judeo-kršćana i onih pridošlih iz poganstva. Nazaret bi bio u svojim počecima jedna od judeo-kršćanskih utvrda. To bi, po njima, bio jedan od razloga svojevrstne šutnje ranokršćanskih spisa o življenju vjere Kristove u mjestu u kojemu je proveo naj-

veći dio života. Ali ova pitanja već su za doktorske disertacije. Da se ne zaboravi, u istom tom bizantskom razdoblju spominje se i postojanje crkve sv. Josipa, uz spomenutu Marijinu kuću.

Povijest je Nazareta prožeta, kao uostalom i svih drugih svetih

mjesta, mukama, razaranjima, građenjima i političkim faktorima koji su više ili manje utjecali na sve moguće čimbenike koje u jednom društvu možemo naći. Tako, velika križarska bazilika s početka 12. st. nije bila duga vijeka. Mameluci i sultan Bibaris nanijeli su joj velika oštećenja 1263. godine. Za čitavog tog mamelučkog razdoblja, do 1517. godine, Nazaret je ostao izoliran i raseljen. Za vladavine Osmanlija također nije bilo bajno. Ali postojala su i mirnija razdoblja, i razumniji emiri. Tako, za jednoga od njih, Fakr-el Dina – družu – fratri ponovno dolaze u posjed bazilike. Bijaše to 1620. godine. No, crkvu i samostan napravili su tek 1730., a 1877. su je proširili. Ta stara bazilika je srušena da bi se sagradila nova, pod vodstvom arhitekta Giovanni Muzija. Dovršena je 23. ožujka 1969. godine, pred svetkovinu Utjelovljenja Gospodinova!

BAZILIKA NAVJEŠTENJA

Uistinu, bazilika Navještenja jedna je od najimpozantnijih građevina u cijeloj Svetoj zemlji. Ono što je

najvažnije, ona priča. Prepuna je simbola, od pročelja pa do zadnje pomoćne apside, do te mjere da bi hodočasnik u njoj mogao razmatrati povijesno-spasenjske događaje čitav jedan dan. Bazilika se dijeli na donju – ono što je Marija dala nama, i gornju – ono što smo mi dali Mariji. Čim se uđe u predvorje, sa strane se otvara trijem u kojem dominiraju Marijine slike, mozaici i freske donesene u Nazaret iz čitavoga svijeta. I gornja bazilika sadrži iste motive koji svoj vrhunac nalaze u središnjoj apsidi, gdje se nalazi veliki mozaik na kojemu se ispovijeda dio Vjerovanja o Crkvi, jednoj, svetoj, katoličkoj i apostolskoj. Dominantna je također i kupola u obliku ljljana koji simbolizira djevičanstvo Blažene Djevice Marije. Ali ovom ljljanu je, za razliku od svih drugih, korijen u nebu!

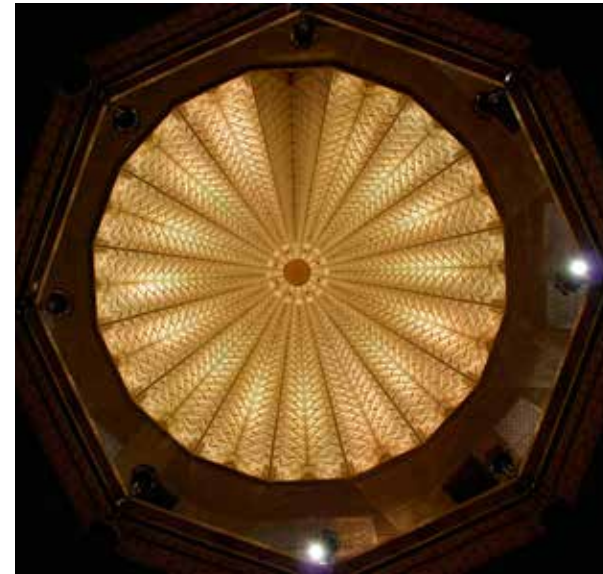
Pročelje je također prepuno simbola. Na timpanu pročelja nalazimo Krista koji blagoslivlja onoga koji svoje korake upravlja k bazilici. Pažljivom promatraču u oči upadaju i četiri elementa iz antičke kozmografije: vatra, zrak, voda i zemlja.

Bazilika Navještenja

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji, mozaik na pročelju bazilike Navještenja

Kupola u obliku ljiljana koja simbolizira djevičanstvo Blažene Djevice Marije

Sve ih je Krist trebao proći da bi se utjelovio. Ova slika nam pokazuje i kako samo utjelovljenje nema jedino antropološku svrhu nego i kozmološku. Jer, Kristovim silaskom nije samo čovječanstvo obnovljeno nego i čitavo stvorenje. Slijeva i zdesna pročelja nalazimo lik Marije i anđela Gabrijela s natpisom „Angelus

Domini nuntiavit Mariae“ – „Anđeo Gospodnji navijesti Mariji“, što nas već poblizje ambijentizira i potiče na molitvu Gospi i njezinu zagovoru. Ispod njih nalaze se i četiri evanđelista. Oni su neizostavni dio liturgijske arhitekture jer su se usudili u neznatna ljudska slova staviti Riječ. Usudili su se Duhom nadahnuti, jer slabe svijeta izabire Bog da posrami jake. Dalje, ispod evanđelista bočno nalaze se dva kristološko-mariološka proročanstva iz Staroga zavjeta. Na lijevoj strani stoji:

„Ait Dominus ad serpentem. *Ipsa conteret caput tuum et tu insidiaberis calcaneo eius*“ – „Nato Gospodin reče zmiji: On će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu“ (Post 3,14-15), a na desnoj: „Ecce Virgo concipiet et pariet filium et vocabitur nomen eius Emmanuel“ – „Evo, začet će djevica i roditi sina i nadje-

Marijina kuća, donji dio bazilike

Unutrašnjost bazilike

nut će mu ime Emanuel“ (Iz 7,14b). Namjerno sam stavio riječ „ipsa“ u kurziv. Jeronim je ovaj redak prevodio u ženskom rodu, mariološki. Kršćansko iskustvo ne ide nipošto protiv ovakvog tumačenja. Dapače! Prošavši pročelje, nalazimo se pred vratima bazilike. Zapravo, troja su. Povezana su citatom iz Ivanova evanđelja: „Et Verbum caro factum est et habitavit in nobis“ – „I Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama“ (Iv 1,14). Na središnjim vratima reljefno je oslikano šest najvažnijih događaja iz Isusova života, dok na bočnim vratima razmatramo starozavjetne događaje i likove preko kojih se sjećamo Saveza što ga je Bog sklopio s ljudima. Ovih simbola je još, ali ih zbog ograničenosti moram izostaviti. Spomenut ću još samo i postojanje pročelja na južnoj strani bazilike, sjećanje ostavljeno na staru crkvu iz 1730. godine. Na tim vratima nalazimo reljefe iz Marijina života, a na samom pročelju ispisanu molitvu „Salve, Regina“ – „Zdravo, Kraljice“.

Ulazak u samu baziliku poziva na sabranost. Sve uokolo Marijine kuće ili mjesta navještenja obavijeno je polutamom. Svi stupovi napravljeni

Bazilika Navještenja jedna je od najimpozantnijih građevina u cijeloj Svetoj zemlji. Ono što je najvažnije, ona priča. Prepuna je simbola, od pročelja pa do zadnje pomoćne apside, do te mjere da bi hodočasnik u njoj mogao razmatrati povijesno-spasenjske događaje čitav jedan dan. Bazilika se dijeli na donju – ono što je Marija dala nama, i gornju – ono što smo mi dali Mariji.

su u obliku slova „M“, dozivajući vjerniku u pамет Mariju i otajstvo koje je upravo ovdje primila. Bazilika je rađena na ostacima one križarske, od kojih su sačuvani zidovi i poneki stupovi. Približivši se Marijinoj kući koja je pretvorena u kapelicu, pred njom vidimo i ostatke stare bazilike iz bizantskoga razdoblja, apsidu, mozaike, krstionicu. Očito, nedostaje oltar. Međutim on je tu, na drugom mjestu, točno iznad oktogonalnog otvora koji se proteže sve do vrha bazilike, do ljiljana, do korijena, do neba. Stoga taj novi oltar, koji se danas nalazi usred središnje lađe stare bazilike, nije slučajno postavljen baš tu. Vjerniku se na taj način jasno sugerira gdje se danas događa otajstvo utjelovljenja – u euharistiji, na oltaru. Stoga se onaj „hic“ (ovdje) u natpisu nad mjestom navještenja, „Verbum caro hic factum est“ – „Ovdje je riječ postala tijelom“, na oltaru pretvara u „hodie“ (danas). I mi danas živimo od otajstva Božjega utjelovljenja, koje u sv. misi nalazi svoj vrhunac kada tvari, plodovi zemlje i trsa postaju kruhom života i pićem duhovnim.

Konačno, smatram da bi hodočasnička Crkva današnjega vremena, i opća i ministerijalna, mogla i trebala više pažnje posvetiti svetkovini Navještenja, Utjelovljenja, koju slavimo 25. ožujka. U vremenu antropološke krize valjalo bi, također, češće rabiti naziv utjelovljenje, kako bi se i na liturgijskoj razini vjernicima dozivalo u pамет otajstvo Bogo-čovjeka, Isusa Krista, i početak njegova ovozemaljskog hoda koji je započeo već u Nazaretu, u utrobi Njegove svete majke Marije, a u Betlehemu se jasnije očitovao. Danas posjedujemo pomagala kojima to očitovanje možemo utvrditi i puno prije samog rođenja.

svoju zgradu, da bi imao dovoljno kamenja da napraviš svoj put i svoju stazu do neba. Dug je put. Budimo spremni i ti i ja što više rušiti. Gotovo proročki, jedan teolog je zapisao: *Naš je svijet zasut kamenjem – teškim, oštrim i opasnim, jer se stalno nameće da se njime kamenjuje druge. Stare svađe, neriješeni nesporazumi, frustracije, uzajamna razočarenja, neoprosteni dugovi – sve to može biti tvrdo kamenje, sve se to može pretvoriti u kamene blokove predrasuda i zloće koji blokiraju putove između ljudi i naroda, kultura i religija. A zar Međugorje nije put!? Stoga nastavlja teolog: *Privedimo konačno kraju ubilačko 'vrijeme bacanja kamenja', pokupimo kamenje. Svoje! I uklonimo ga iz krajolika našeg 'zajedničkog svijeta koji se smanjuje'.* Stavimo kamen svatko pod svoje noge, a ne između sebe. Možda se je i moj poziv rodio upravo na stazi kamenja – Podbrdu, putu koji je opran suzama. Koliko je samo suza proliveno na Podbrdu. Hodajući bosim nogama, ne možeš se porezati o kamen. Nikada još nisam vidio da je netko na Podbrdu porezao nogu. Evo i sad se pitam zašto nitko ne poreže nogu dok bos hoda po tako oštroj kamenju!? Možda se odgovor krije u suzama. Jer kamen koji je posvećen suzama nikad ne može rezati i biti oštar. Marijo, Majko Božja od Suza, Majko naša žalosna, Ti si nam otvorila svoje Srce izabirući nas za upravitelje i čuvare svojih suza! U Međugorju se čuvaju suze, suze Majke i suze njezine djece. Osobno mislim da je milost usko povezana sa*

ako mjerimo našim vremenom. Marijin pogled nije pogled popustljivosti, nego nježne sućuti, zbog koje je ona mlađa od grijeha, mlađa od rase iz koje je iznikla, mlađa od ljudskog roda. To je mladost čistog srca. Tu je možda i tajna. Čudnovata! Velika! Svi starimo, godine prelaze preko naših lica i mjerimo Međugorje vremenom, a samo Marija ostaje uvijek mlada. Zašto!? Možda je odgovor vrlo jednostavan. Marija nema mjere. Zar majka može imati mjeru!? Čak mi znamo odustati od sebe, a Marija je i tada čekanje. Ne znam kakvo je nebo. Tko to zna!? Ali u jedno sam siguran, nebo će biti iste boje kakvo je iznad Međugorja. Kad čovjek gleda nebo, bliže je Bogu. Ovdje smo pozvani jednostavno gledati nebo. Ne da vidimo nešto čudesno, već samo da iznova otkrijemo visinu. Ovdje, u Međugorju, čovjek ima visinu s koje može pasti, ali i dubinu iz koje može ustati. Ovdje čovjek osjeća, ono što je papa u miru, Benedikt jednom

Od kamenja trebaš napraviti stazu do neba i put kojim ćeš hoditi. Prijatelju, neka kamen bude pod tvojom nogom. Budi ti njegov gospodar. Od njega načini stazu, a ne zgradu. Sruši svoju zgradu, da bi imao dovoljno kamenja da napraviš svoj put i svoju stazu do neba. Dug je put. Budimo spremni i ti i ja što više rušiti.

NOVI PENUEL

FRA GORAN
AZINOVIĆ

MAJKA. Možda svaki svećenik treba početi svoj tekst ovom riječju, jer je riječ majka ujedno i molitva, i početak, i život. Svatko je iskren pred majkom. Odviše! Cjelovito! Bezrezervno! Možda danas zato i nema puno iskrenih ljudi, jer nismo majku stavili na početak svog djelovanja, posla, prijateljstva, govora, teksta, života. O, molim te, majko Marijo, ispuni naša srca iskrenošću i sve majke svijeta učini hrabrima da svoju djecu svaki dan rađaju za iskrenost. U litanijama nema, a rado bih ga kao svećenik

dodao, zaziva – *Marijo, majko iskrenosti, moli za nas.* Iskrenost je dar koji treba izmoliti. Iskrenost, kao i pisanje, više je trud volje negoli uma. Istinsko se razumijevanje gotovo nikada ne lomi na umu, nego na ponosu, a ponos nije stvar uma, nego volje. Tako je i s Međugorjem, mjestom gdje se stvari ne dokučuju razumom, već se osjećaju srcem. Srcem! Ako želite doći u Međugorje, ponesite malo srca i veliku volju. Dragi čitatelju, zar nije tako!? Koliko smo toga ti i ja izgubili u životu, jer smo ljude i stvari stavili

na vagu svoga ponosa i razuma. Na našoj vagi su, samim time što je naša, i naše mjere. Čudne su te naše mjere. Ponosite! Neprecizne! Naše!? Netko je vrlo korisno rekao: *Zgradu svoga ponosa valja srušiti. I to je užasan posao.* Mislim da bi se i sami trebali toga držati. Možda je malo ironično, ali za mene je Međugorje mjesto gdje se ruše zgrade. O, kako neodoljivo na to podsjećaju Podbrdo i Križevac. Zar nije put prema Podbrdu i Križevcu, kojim koračaju hodočasnici, načinjen samo od stijena ili od našeg kamenja?

Kamenja! Golog! Oštrog! Teškog! Čitatelju, što misliš? Ja mislim da Podbrdo upravo na to podsjeća, baš kao Jerihon, na mjesto razasutog kamenja. To je mjesto gdje su mnogi srušili zgradu svoga ponosa i nama koji živimo tu, ostavili svoje kamenje. Što čovjek ima od njihovog kamenja? Što? Možda je to najjasnija poruka Međugorja. Od kamenja trebaš napraviti stazu do neba i put kojim ćeš hoditi. Prijatelju, neka kamen bude pod tvojom nogom. Budi ti njegov gospodar. Od njega načini stazu, a ne zgradu. Sruši

suzama. Zato je Međugorje mjesto milosti, jer je prije svega mjesto suza. Suza! Marija je plakala, Petar također, a nad Lazarom zaplakao je i On, Isus. Naš Bog je plakao. Kako se lako može dogoditi u našem životu da nikad ne zaplačemo te bez suza vjerujemo u Onoga koji je plakao. Stvoritelj plače, a stvorenje nije zaplakalo! Pozivam i vas i sebe da zaplačemo, jer suze će promijeniti naš pogled. Nije potrebno promijeniti oči, dovoljno je promijeniti pogled. Mogu sigurno reći, moj je poziv rođen u suzama. Toliki su ovdje rođeni i pozvani iz suza. Ali nitko od vlastitih! Jer svi smo mi rođeni i pozvani kroz druge i od drugih. Svatko od nas se je umio vlastitim suzama, ali nitko nije proplakao zbog sebe, već iz *Ljubavi* koju je ranio. Zar nije tako bilo i s Petrom!? Došao je pred Mariju i plakao, jer je zatajio Ljubav. Što je Ona učinila kad ga je vidjela uplakanog? Kaže jedan teolog: *Marija mu je obrisala suze. To je i bilo njezino poslanje. Brisati suze učenicima. Svojoj djeci. Nama. Svima.* Majka ovdje čeka i briše suze. Zato Gospa nije od velikih riječi. Paradoksalno! Znamo da Gospa nije od velikih riječi, a sama je nosila u svojoj utrobi – Riječ. Majko, Ti u Međugorju nisi govor, Ti si ruke. Nježne! Široke! Blage! Ovdje u Međugorju, kao i u Nazaretu nisi bila od velikih riječi, ali si imala, kao i onda, ruke koje kad se rašire – postaju zagrljaj. Marija ovdje čeka nježno. Odveć dugo! Dugo,

prilikom rekao: *Ne boj se, čovče! Ne možeš dublje pasti nego u Božje ruke. U ruke Majke. U ruke one koju je Isus nazivao „Imma“ – „mama“.* Tako čudesno je ovdje u Međugorju živa slika i majke i oca. Tako je divno biti dijete. Zar nije čudo što se ovdje rađaju zvanja i pozivi!? To je tako prirodno. Lako! Beskrajno lako! Jer Bog je ovdje tako živ. Ovdje je tako jako prisutna slika majke. Zar Bog u svijet nije došao upravo po majci!? Imao je tisuće drugih načina, ali izabrao je majku. Ni jedno dijete ne bira svoju majku, ni jedna majka ne bira svoje dijete. U povijesti se to dogodilo samo jednom, da je dijete izabralo majku, a majka dijete. Upravo onda kada je Bog pogledao Mariju, a Marija pogledala Boga. Ovdje smo sposobni Bogu reći: *Oče, ali također i – Majko!* Ivan Pavao I. je upravo tako nazvao Boga, kad je rekao: *Bog je prije svega Otac, ali i te kako je po svom smilovanju i ljubavi*

također Majka. Mi koji smo došli u Međugorje, nismo ništa birali. Nikad! Jer u Međugorju nije riječ o nama. Sve ovo je dar. Jedini ispravan put za život i poziv jest u tome da shvatimo da nam je to darovano. Ja kao svećenik osjećam zahvalnost, jer mi je Međugorje darovano. Netko zapisa: *Ja ne biram ono što imam. Ne biram ustvari ništa, ni rođenje, ni obitelj, ni ime, ni grad, ni kraj, ni narod, sve mi je nametnuto. Još je čudnije što to moranje pretvaram u ljubav. Jer, nešto mora biti moje, zato što je sve tuđe, i prisvajam ulicu, grad, kraj, nebo koje gledam nad sobom od djetinjstva. Zbog straha od praznine, od svijeta bez mene. Ja ga otimam, ja mu se namećem, a mojoj ulici je svejedno, i nebu nada mnom je svejedno, ali neću da znam za to svejedno, dajem im svoje osjećanje, udahnujem im svoju ljubav, da mi je vrate. Pa zar Marija to sve ne čini kroz ove godine!? Ovdje, u Međugorju, udahnuje Ljubav svoga Sina u naša srca. Uči nas: Ljubite i molite srcem, i udahnite i posvetite svoju ljubav svojim bližnjima. Osobama! Ljudima! Čovjeku! Međugorje i Marija nas pozivaju da svoju ljubav predamo onomu komu i pripada – Bogu, da*

Marija nas pozivaju da svoju ljubav predamo onomu komu i pripada – Bogu, da Boga ljubimo kroz ljude i da ništa ne prisvajamo jer dovoljno je ljubiti. Tko ljubi, nikad ne prisvaja, već naprotiv – dijeli, a imaš i posjeduješ samo ono što si dao drugome.

Boga ljubimo kroz ljude i da ništa ne prisvajamo, jer dovoljno je ljubiti. Tko ljubi, nikad ne prisvaja, već naprotiv – dijeli, a imaš i posjeduješ samo ono što si dao drugome. Međugorje nas uči dijeliti. Škola odricanja. Škola u kojoj i drugi ima prostora za život. Kao svećenik želim završiti s ovom pričom, koju sam preuzeo od jednog pisca, a koja govori o tome što bi bio poziv i zov Međugorja. Sigurno ste čuli za staru biblijsku priču o Jakovu i Ezavu. Jakovljevi je problem bio u tome što je uvijek „htio biti Ezav“, na Ezavljevom mjestu. On se s njime borio već u majčinoj utrobi, držao se Ezavu za petu, otkupio mu prvorodstvo za čorbu od leće, obukao odjeću i na pitanje slijepog Izaka tko je on, odgovorio: *Ja sam Ezav*. Natovario je na sebe krivicu, oteo blagoslov. I kad se približio čas osvete i Ezav na njega krenuo s velikom vojskom, Jakova je spopao veliki strah. Upamti, dragi čitače, ako imaš strah da možeš nešto izgubiti,

nikad ne ćeš imati vjere i osjećaja da je to nekad i bilo tvoje. Dolazi, međutim, noć i s njom događaj koji sve mijenja. Jakov, koji je u tami sljepoće svoga oca sagriješio počinivši prijevaru, morao je sići u tamu svoga straha i krivice – i ondje se boriti. Spoznao je s kime se borio, a to mjesto je nazvao Penuel, što znači: *Vidjeh Boga licem u lice, i na životu ostadoh*. To što je sišao u tminu, što nije izbjegao borbu i što ju je izdržao, omogućilo mu je dobiti novo ime: *Izrael – onaj koji se hrabro borio s Bogom i s ljudima i nadvladao*. Jakov – Izrael ne mora više biti netko drugi – on je sada on sam. Stoga se može pomiriti i sa svojim bratom. Budući da je pokazao veliku snagu, sad može u susretu s bratom pobijediti i samoga sebe i susresti ga u velikoj poniznosti. Međugorje nam kao i Penuel nudi da vidimo i osjetimo Božju blizinu. Daje nam mogućnost da budemo slobodni i budemo ono što Bog od nas očekuje, a ne svijet. Jakov je gledao Božje lice i znakove njegove blizine i na životu ostao jer je život preobrazio. Jakova je Penuel obratio i rodio za novi život. Zapitajmo se, što mi više očekujemo od Međugorja. Što!?

MARIJA
DUGANĐIĆ-
STELZER

Tih ranih osamdesetih godina, uz večernji molitveni program u crkvi, Brdo ukazanja i Križevac, u Međugorju su postojale i tri molitvene skupine koje je Gospa preko svojih izabranika vodila. Jednu od njih još uvijek vodi – to je molitvena skupina okupljena oko Ivana Dragičevića. Te tri male molitvene zajednice, koje su nastale nedugo nakon prvih Gospinih ukazanja u Međugorju, postale su nukleus pokreta koji danas snažno zahvaća Crkvu u svijetu. Nadahnuti Gospinim pozivom i konkretnim iskustvom vjere i molitve, doživljenim u Međugorju, nebrojeni hodočasnici su po primjeru ovih triju molitvenih skupina i sami počeli osnivati molitvene skupine, kojih je danas diljem svijeta nebrojeno. U Glasniku mira od veljače 2016. objavili smo intervju s Marijom Dugandžić-Stelzer, članicom jedne od prvih molitvenih skupina u Međugorju. U ovom broju donosimo njezin razgovor s Jelenom Vasilj i Marijanom Juričić, posebnim Gospinim izabranicama.

**DAROVALE SMO ISUSU
SVOJE NAJLJEPŠE GODINE**

Marijana i Jelena

rado daju. No, njima je potreban pravi i zdrav duhovni odgoj. Mladi, premda se tako često i ne čini, traže smisao i sreću više od svega. I kad je pronađu, neumorno je slijede. A Gospi baš trebaju takvi – neumorni svjedoci koji se daju cijelim bićem i spremni su i žele činiti velike stvari. Tako je barem bilo s nama. Mladim ljudima bih preporučila da svoje najljepše godine daruju Isusu. Bit će sigurni da će rasti kao vjernici i ljudi, s pravim vrijednostima, a pogotovo s pravom ljubavlju koja dolazi od Boga. Postoji li išta ljepše od mladog čovjeka koji je zaljubljen u Boga? Lijep nutrinom i vanjštinom, on kao divan vrt cvijeća privlači pogled, a miris njegove svetosti je neodoljiv.

Hodočasnici su u tim godinama u velikom broju dolazili k vama i tražili vas da im govorite o svojim iskustvima i molite s njima. To je i za vas i za vaše obitelji bio ne baš mali teret. Možete li nam reći kako ste pored učenja i vođenja molitvene skupine još mogle susretati ljude, svjedočiti im o svome iskustvu i moliti s njima za njihove, često vrlo teške, nakane? Kako ste živjele svoje djetinjstvo i svoju mladost?

Jelena Vasilj: Osobno imam divna sjećanja na ta vremena koja su bila iznimna i milosna i mi smo ih uistinu takvima doživljavali, ali i živjeli. Gospa je u Međugorju ujedinila srca svojih svetih. Gospodin je djelovao u nama malenima u svakom smislu te riječi. Naši domovi su bili uvijek prepuni hodočasnika. S njima smo prijateljevali, zajedno blagovali, molili, slušali njihove probleme. Dijeleći s njima sve što smo imali, doista smo živjeli kao prvi kršćani. I moram reći da smo susretali anđele, kako kaže sveti pisac u Poslanici Hebrejima. Osobno sam upoznala mnoštvo takvih, neki od njih su već u nebu. Mislim da je bilo teže ljudima oko nas, nego nama samima. Osobito mojoj majci koja je teško fizički radila. Kuhala je za desetke ljudi svaki dan, spremala i na njivi radila. Otac koliko god i on teško radio, uvijek je budno pazio na nas. Baka i djed su također imali važnu ulogu u našem odrastanju. Zajedničkom molitvom započinjali smo dan. Svako jutro prije objeda, posla i škole. To nas je krijepilo i držalo čvrstima. I u školi je, dokle god je molitva bila na prvom mjestu, sve išlo dobro. Bilo je i razdoblja u našem odrastanju kada je i nas svijet

Na Križevcu 1982. godine

Drage Jelena i Marijana, dar unutarnjeg govora, dar unutarnjeg iskustva Gospine blizine i slušanja Njezinih riječi srcem, posebne su milosti koje ste primile od Gospe. Želim s vama dvjema razgovarati o vašim iskustvima u 'Gospinoj školi' i o vašoj posebnoj ulozi u toj školi. Tada ste bile male djevojčice, a danas ste supruge i majke. Molim vas, prisjetite se kako je i zašto Gospa željela upravo preko vas voditi jednu molitvenu grupu, grupu mladih iz župe?

Marijana Juričić: Jelena je bila ta koja je prva primila dar unutarnjeg govora, a poruku od Gospe da osnuje molitvenu grupu, dobila je 1983. god. Gospa nas je preko nje najprije pozvala na svakodnevnu molitvu krunice. U Međugorju je do tada bila samo jedna molitvena skupina, po Gospinoj želji, okupljena oko Ivana Dragičevića. Jelena je tu Gospinu poruku odmah prenijela svećenicima u župi koji su nam kasnije pomagali u vođenju naše molitvene skupine. Jelena se doskora priključuje nas desetak. Nakon nekoliko mjeseci svakodnevne zajedničke molitve i ja sam primila dar slušanja Gospe u srcu, dar unutarnjeg govora. To je bilo u ožujku 1983. god. Preko nas dvije, koje smo bile i najmlađe u skupini, Gospa je davala poruke, upute i savjete. Bio je to jedan poseban molitveni hod, jedna škola molitve uz Gospu i velika milost za sve nas.

Jelena Vasilj: Nakon mog osobnog iskustva Gospe, koje se dogodilo oko godinu i pol poslije prvog ukazanja, osjetila sam nutarnji poticaj da Gospa želi okupiti mlade ljude te ih kroz zdravu duhovnost voditi i odgajati. Rekla je da su mladi, osobito kad je evangelizacija u pitanju, Njezina nada i stoga nije slučajno da Gospa odabire mlade ljude. Mladi su otvoreni i velikodušni, rado primaju i

počeo privlačiti, trenutaka kada bih i ja pošla za modom, glazbom, filmovima... Ali, ona prva ljubav se nikad nije ugasila. Naprotiv, poslije svakog oblaka koji bi se nadvio, sunce bi zasjalo još snažnije.

Marijana Juričić: Mi smo rasli s tim darom. U početku je zaista velik broj ljudi dolazio u naše domove tražeći razgovor, molitvu, preporuke... Bili smo još djeca i nije bilo lako biti na usluzi svima. Ali uz Božju i Gospinu pomoć išli smo naprijed. Gospa nas je vodila i to je bilo presudno. Naše poslanje u djetinjstvu i mladosti je bilo upravo to – služiti hodočasnici, slijediti i živjeti Gospine poruke. Iako nismo u potpunosti u svemu uspijevali, barem smo to nastojali, a Bog bi nam zaista vraćao stotruko.

Budući da je vaš dar unutarnjeg govora već prije nekoliko godina prestao, iščezao, osjećate li da ste ispunili svoje poslanje ili bolje reći kako danas kao supruge i majke živite to poslanje?

Jelena Vasilj: Svako vrijeme ima svoje milosti. Život u obitelji u Međugorju tada, i iskustva u molitvenoj grupi, bili su kao priprema za zajedništvo koje živim danas, a to je obitelj. Iskustvo koje nosim iz tih vremena za mene je usporedivo s iskustvom učenika na Taboru. Trebalo je potom sići u dolinu, u svakodnevnicu i živjeti život koji sa sobom nosi i dobre stvari, ali i poteškoće. Život nas pročišćava kroz trpljenje, a zajednička molitva nas posvećuje i snaži. Danas želim i nastojim živjeti Nazaret. Živjeti život u kojem je svetost zajedništva obitelji na prvom mjestu. Kao obitelj imamo dar živjeti na vrelu života i surađivati sa Stvoriteljem. Bog nas voli i ima povjerenja u nas i dariva nam živote

po kojima možemo živjeti vječno. U obitelji učimo da je Bog Otac i Ljubav, to je velika odgovornost. To je veliki dar, ali i čudo na kojem svakodnevno trebamo zahvaljivati. Ovo vrijeme je vrijeme obitelji jer Bog ima veliki plan za obitelj. Nadam se da smo sposobni odgovoriti na taj poziv. Ja se osobno uzdam u Božje milosrđe. Obitelj je savršen prostor za duhovna i materijalna djela milosrđa, ona živi u Crkvi i sama se osjećam dijelom te univerzalne obitelji Kristove.

Marijana Juričić: Gospa nam je na početku rekla da to nije dar za cijeli naš život. Jesmo li ispunili svoje poslanje? Mislim da u jednoj mjeri jesmo, ali to poslanje traje i danas i trajat će kroz cijeli život. Danas u obiteljima trebamo biti svjedoci toga i živjeti onako kako Gospa od nas traži.

Želite li osobno nešto reći i poručiti našim čitateljima?

Jelena Vasilj: Prihvatimo Gospine riječi i njezin poziv na molitvu, osobito zajedničku molitvu. Ona nas poziva da budemo obitelj u zajedništvu s Crkvom, s njezinim Sinom koji nas želi voditi u krilo vječnog Oca koji nas oduvijek ljubi. On je došao na svijet da nam to objavi. Došao je srušiti zidove koje grijeh stvara. Došao je dati nam svoju Majku. Zato duboko zahvalni molimo zajedno ljubeći jedi druge, kako bismo bili svjedoci Božjeg djela u nama. Molimo jedni za druge!

Marijana Juričić: Božji planovi su za nas ljude čudni, drugačiji i često ih ne razumijemo. Danas mogu reći da su međugorske molitvene skupine izazvale veliki pokret u svijetu jer su mnogi hodočasnici, vrativši se iz Međugorja, spontano i sami počeli osnivati molitvene skupine i moliti zajedno.

Fra Slavko o Gospi

„Marijina ljubav je majčinska ljubav, koja stvara uvjete za život i rad, za rast i razvijanje. Kad čovjek zna da ga netko ljubi, i to bezuvjetnom ljubavlju, onda on mora dobiti snagu i početi ljubiti druge ljubavlju koja stvara uvjete za život, boreći se protiv uništenja i smrti. To je ona ljubav koja danas svijetu upravo nedostaje. Tamo, naime, gdje zakaže majčinska ljubav, pa bilo to u ratu ili bez rata, tamo život postaje nemoguć, tamo rastu nasilje i duh uništavanja. Otvoriti se toj majčinskoj ljubavi znači pokrenuti u sebi one snage kojima ćemo i u neljudskim uvjetima stvarati uvjete za život.“

Jelena Vasilj

Marijana Juričić

MATE KRAJINA

Kad se čuje ime Željke Markić, običan Hrvat pomisli na borbu za dostojanstvo braka i obitelji, promjene izbornog sustava u Hrvatskoj, *Projekt Domovina*, *Marijine obroke*... No, ime Željka Markić sinonim je za pobjedu. Da, upravo je Željka Markić sa svojim suradnicima preko udruge *U ime obitelji*, zajedno s hrvatskim narodom ostvarila prevažnu pobjedu na *Referendumu o braku*, a te dvije kategorije su kasnije jasno definirane i u hrvatskom Ustavu. Zajedno sa svojim suradnicima pokreće i građansku inicijativu „Birajmo zastupnike imenom i prezimenom“ za raspisivanje referenduma o promjeni izbornog sustava. U promjenama izbornog sustava udruga *U ime obitelji* je tražila i pravo da Hrvati koji žive izvan Hrvatske na izborima glasuju dopisnim ili elektroničkim putem. *U ime obitelji* je na parlamentarnim izborima u Hrvatskoj svoje kandidate predstavila kroz stranku *Projekt Domovina*. Angažirana je i kao osnivačica hrvatskog ogranka svjetski poznate udruge *Marijini obroci* te je već drugi mandat članica njihovog Međunarodnog upravnog odbora. Upravo to je i povod ovog razgovora, jer je dr. Markić bila nedavno u Međugorju kao promotorica bestseler „Baraka koja je nahranila milijun djece“. Također, često s obitelji hodočasti i u međugorsko svetište, a osobito podupire pastoralni rad s mladima i redovito prati Mladifest. Rođena je u Zagrebu 1964., u obitelji sa šestero djece Darke i Marija Živkovića, utemeljitelja i voditelja udruge *Obiteljski centar*. Željka je udana za dr. Tihomira Markića, urologa podrijetlom iz Podhuma kod Livna, s kojim ima četiri sina. Sudeći po odgovorima u ovom razgovoru, od nje i u budućnosti možemo očekivati jasne stavove i konstruktivne pothvate kroz politiku i ostale društvene aktivnosti, zapravo nove pobjede za dobro naroda i Crkve!

ODUŠEVljena SAM OZRACJEM U MEĐUGORJU

Foto: Dani

Poštovana gospođo Željka, uz zahvalnost na svemu što ste učinili za naš narod, državu i Crkvu, osobito kroz borbu za dostojanstvo braka i obitelji, molimo Vas, recite nam kako se sada, s vremenskim odmakom osjećate nakon te velike pobjede te kako je danas u našem društvu biti uspješna poslovna žena, supruga i majka?

- Osjećam veliku zahvalnost prema Bogu i svima koji su se, zajedno s nama iz udruge *U ime obitelji*, uključili u zaštitu braka i obitelji. Zahvaljujući tome što su se ljudi odazvali pozivu svoje savjesti i aktivno se uključili, danas hrvatski Ustav, najjača pravna norma Republike Hrvatske, štiti brak kao zajednicu žene i muškarca. Naše proaktivno djelovanje, uzimanje stvari u svoje ruke, dalo je nevjerovatan rezultat. Mi, obični ljudi, uspjeli smo zaštititi naše vrijednosti – brak i obitelj – iako su i bivši predsjednik i bivši premijer i cijela vlada, i gotovo svi mediji bili protiv referenduma o braku. Prošle je godine bivši ministar Bauk na jednoj međunarodnoj konferenciji u Crnoj Gori priznao kako je njegova vlada željela izjednačiti homoseksualnu vezu i brak, ali ih je u tome spriječio referendum o braku. Mi smo ih u tome spriječili.

Pojasnite našim čitateljima zašto su upravo obitelji i brak na udaru svakovrsne destrukcije? Zašto bi netko normalan kod nas i u svijetu udarao po najvažnijim temeljima civilizacije, zapravo „pilio granu na kojoj sjedimo“? S čime to na početku novog tisućljeća imamo posla i s kakvim nam se je snagama suočiti na zakonodavnom i duhovnom planu?

- Društva koja zakonima napadaju čovjeka i obitelj u stvari su auto-destruktivna, ona uništavaju sama sebe. Zato mi u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini trebamo naučiti kakvu štetu donose zakoni koje nazivaju „naprednima“ u zemljama poput Nizozemske, Belgije, Kanade te se zalagati da ne idemo istim putem. Na primjer, Nizozemska je bila prva država koja je izjednačila homoseksualnu vezu i brak, a sada predlažu da se status „braka“ dodijeli i grupnoj vezi – recimo jedan muškarac i dvije žene. Na početku su tvrdili da žele omogućiti osobama koje žive homoseksualnim životnim stilom nasljeđivanje imovine svog partnera i posjete u bolnici, iako

je to sve bilo moguće i običnim ugovorom ovjerenim kod javnog bilježnika, a došli su do toga da homoseksualni parovi posvajaju djecu – iako i zdrav razum i sve veći broj istraživanja jasno pokazuju da je u interesu djeteta da odrasta u zajednici što sličnijoj onoj u kojoj dijete jedino i može nastati – zajednici žene i muškarca. U Belgiji su prije 14 godina, 2002., ozakonili ubijanje starih i bolesnih – eutanaziju. Tada su kao razlog navodili pravo čovjeka da „dostojanstveno“ završi svoj život i prekine patnju. Pritom se nisu osvrtni na činjenicu da sva istraživanja pokazuju da stari i bolesni koji imaju brigu, ljubav i potporu svoje obitelji ili zajednice, ne traže da ih se ubije. Sljedeći korak u Belgiji bio je da su prije godinu i pol dana, 2014. godine, izglasali dvotrećinskom većinom zakon kojim se može ubiti i one koji to sami ne traže. Tako danas liječnici mogu odobriti ubojstvo djece ili psihičkih bolesnika. Ove godine je izbio veliki skandal, jer je „etičko“ povjerenstvo od 3 liječnika odobrilo da se injekcijom usmrti 34-godišnja mlada žena koja je bolovala od autizma i koja je bila jako tužna jer ju je napustio dečko s kojim je živjela. Umjesto da joj pomognu i odgađaju njezinu odluku dok se ne oporavi od gubitka voljene osobe, ubili su je. Isto tako, prošle su godine odobrili ubijanje žene koja se cijeli život borila s „mislima o samoubojstvu“. Umjesto da joj pomognu da živi, pomogli su joj da umre. Podatci pokazuju da se u Belgiji svake godine ubije oko sto psihijatrijskih bolesnika – ljude kojima se priznaje da nisu odgovorni za svoje postupke ubija se čim kažu, ili čak niti ne kažu... „želim umrijeti“... Pa to je radio Hitler – ubijao psihički bolesne ili slabe da bi dobio „čistu rasu“... Danas se to vjerojatno radi da bi se zaštedjelo na troškovima liječenja.

Pratite zbivanja i obiteljsku problematiku diljem svijeta, a u mnoge druge zemlje Vas pozivaju da posvjedočite na hrvatskom primjeru kako se boriti.

- Da, držimo treninge u drugim zemljama, prenosimo svoja znanja i iskustvo te pokrećemo zajedničke inicijative na međunarodnoj razini. Nakon referenduma o braku u Hrvatskoj, Makedonija je Ustavom zaštitila brak, Slovačka je prikupila potpise za referendum i iako su na vlasti bili socijaldemokrati, odmah su Ustavom zaštitili brak... i bez referenduma. Rumunjske udruge civilnog društva s kojima *U ime obitelji* surađuje, prošli tjedan su objavile da su u Rumunjskoj prikupile 3 milijuna potpisa za referendum o ustavnoj zaštiti braka kao zajednici žene i muškarca. A i sve više ljudi u zemljama poput Italije, Francuske, Španjolske budi se iz nekakve uspavanosti i osjećaja nemoći koji nameću lijevo-liberalni mediji i korumpirani političari s lijeva i desna – i djeluju. Očito je da danas države koje su 45 godina živjele u totalitarnom, komunističkom sustavu poput Poljske, Mađarske, Slovačke... imaju bolju sposobnost prepoznati novi totalitarizam koji se nameće – diktaturu relativizma – od država „stare demokracije“ koje su odustajući malo po malo od univerzalnih vrijednosti, došle u poziciju da gotovo nemaju vrijednosti koje su spremne braniti po svaku cijenu. Nadam se da će se Hrvatska i Bosna i Hercegovina i na državnoj razini pridružiti upravo ovim državama koje znaju odlučno i kvalitetno štiti dobro i interese obitelji i svog naroda.

Prošle godine održana je i Sinoda o obitelji u Vatikanu, koju su mediji šaroliko popratili. Imamo dojam da Crkva po tom pitanju čvrsto stoji uz svoj nauk i baštinjenu tradiciju. Kako Vi vidite nove crkvene inicijative o obitelji i braku? Jesu li najave moralnog

relativizma i neugodnih liberalnih stavova samo medijska magla i zlonamjernost?

- Katolička Crkva ima više od milijardu vjernika, 400 000 svećenika. Stotine tisuća redovnika i redovnica. I sve nas povezuje ljubav prema Bogu i nauk Crkve koji nam konkretno tumači kako trebamo živjeti da bismo se kroz život mogli što više približiti Bogu. Crkveni nauk je dar. Modernim rječnikom – Učiteljstvo Crkve ne samo da definira našu viziju i misiju nego nam donosi i operativni plan, smjernice koje nam omogućuju da se lakše snađemo i u najsloženijim životnim situacijama. Isti nauk o braku kao zajednici žene i muškarca, obitelji kao temelju svakog društva, pravu svakog čovjeka na život – od začeca do prirodne smrti, baš kao i socijalni nauk o pravu radnika na poštenu plaću – Crkva podučava u stotinama država i najrazličitijim kulturama – od Koreje i Kine preko Kenije i Libanona do Hrvatske, Nizozemske, SAD-a i Kolumbije, pomažući da razlikujemo dobro od zla. Istovremeno, Crkva nas stalno podsjeća da nas Bog ljubi milosrdnom ljubavlju i da svaki dan možemo krenuti ispočetka. Odbaciti zlo, zatražiti oprost od Boga i ljudi i odlučiti da ne ćemo ponavljati iste pogreške. I da se Bog takvom našem „novom početku“ raduje. Zato ne čude toliki napadi na Katoličku Crkvu. Dok je vjerna svom Utemeljitelju, bit će i napadana.

Hrabro ste s mnogim svojim suradnicima zakoračili i u politiku. Prošle godine ste s političkom strankom *Projekt Domovina* izašli i na parlamentarne izbore? Kakvi su Vam planovi u tom bitnom segmentu našeg društva? Što biste novo htjeli unijeti, a vrijedno staro obnoviti svojim političkim djelovanjem? Koliko se *Doktrinalna nota o poslanju katolika u politici* uopće poznaje, a kamoli poštuje?

- Politika je zalaganje za opće dobro i prirodno je i dobro da dio ljudi koji djeluju u svojoj lokalnoj ili župnoj zajednici izražava i spremnost da tu istu zajednicu predstavlja i u političkim tijelima. Nama je cilj da se izborni sustav u Hrvatskoj promijeni kako bi saborski zastupnici i političari bili što izravnije odgovorni biračima. Zalažemo se da hrvatski državljani koji žive izvan Hrvatske mogu glasovati dopisnim ili elektroničkim putem. Zar je

prihvatljivo da Hrvat iz Bosne i Hercegovine koji živi u Njemačkoj na parlamentarnim izborima u BiH glasuje dopisnim putem, tako da dobije pismo na kućnu adresu u Njemačkoj, a da Hrvat koji ima hrvatsko državljanstvo i želi sudjelovati na parlamentarnim izborima u Hrvatskoj treba osobno doći u konzulat, putovati stotinama kilometara u Njemačkoj ili tisućama kilometara u SAD-u ili Australiji? Aktivno potičemo ljude i na politički angažman. Upravo u tom cilju smo samo dva mjeseca prije parlamentarnih izbora registrirali stranku, izišli na izbore u svim izbornim jedinicama i pokazali da je sadašnji izborni zakon nepravedan i da sprječava istinsko političko predstavljanje birača. Naša politička stranka, *Projekt Domovina* je uz gotovo nikakav pristup medijima i samofinanciranje na parlamentarnim izborima dobila 24 000 glasova, a prema analizama prof. Bagića, koje se temelje na preferencijalnim glasovima, **i HDZ i SDP su u Saboru uveli stranke koje predstavljaju značajno manji broj birača.** Tako je HDZ uveo u Sabor: HSLs sa 7 600 glasova, HSP-AS sa 11 200, Hrast sa 8 800, HČSP sa 5 000 glasova i HSS sa 23 400 glasova, a SDP je uveo HSU sa 11 000, Laburiste sa 6 800 i A HSS sa 1 200 glasova... Upravo zato smo u prijedlogu promjene izbornog sustava, uz uvođenje 3 preferencijalna glasa bez cenzusa tražili da nema zajedničkih, koalicijskih lista. Rezultati prošlih izbora jasno pokazuju zašto je to potrebno. Kroz stranku *Projekt Domovina* zalažemo se i za pravo na neradnu nedjelju, a predsjednik stranke, odvjetnik Planinić, i u Hrvatskoj i na međunarodnoj razini poznat je ne samo po uspješnom zalaganju za brak i obitelj već i po zalaganju za vjerske slobode.

Kako ocjenjujete sadašnju političku situaciju? Jeste li zadovoljni radom Domoljubne koalicije? Ima li nešto što biste željeli promijeniti?

- Birači su napravili prvi korak. Kaznili su nestručnu i nesposobnu vladu SDP-a i HNS-a. I otvorili prostor za zaokret. Hoće li HDZ i Most iskoristiti tu priliku – još ćemo vidjeti. Oni za sada još nisu u potpunosti preuzeli vlast. Osobito im to otežavaju udruge i mediji koje funkcioniraju kao parapoličke organizacije i u stvari su u funkciji SDP-a i HNS-a. Mi očekujemo da HDZ i Most ispune svoja prediz-

borna obećanja – MOST je najavljivao promjenu izbornog sustava, a HDZ pronatalitetne politike i borbu protiv korupcije. Baš kao što su i HDZ i Most najavljivali – uvođenje statusa majke odgajateljice za žene koje imaju četvero djece mlađe od 18 godina, uz prosječnu hrvatsku plaću. Očekujem da izvrše svoja predizborna obećanja. Ali to nije dovoljno. Istraživanja pokazuju da parovi u Hrvatskoj imaju manje djece nego što to žele, a neki za to navode ekonomske razloge. Dužnost države je omogućiti obiteljima da imaju onoliko djece koliko žele, kroz: produženje porodiljskog dopusta na 15 mjeseci uz punu plaću, smanjenje režija za obitelji s troje i više djece, poticaje za kupovinu prvog stana za mlade obitelji. Potrebno je omogućiti ženama da bolje usklađuju svoje profesionalne i obiteljske obaveze. Na primjer, da se zaposlenim majkama smanji broj radnih sati, a da država financira razliku, da se ženama omogući da rade skraćeno ili od kuće... I potrebno je afirmirati obitelj u društvu – kroz medije, zacrtane politike, kroz ljude u vlasti koji cijene obitelj i razumiju koliko je važna za svako, a onda i hrvatsko društvo. Pri čemu djeca nisu samo najveća radost svojih roditelja, već i objektivna, pa ako hoćete i ekonomska vrijednost cijelog društva i naroda. Obitelj je ključ demografskog i gospodarskog oporavka – oko 50% zaposlenih u Hrvatskoj rade u obiteljskim tvrtkama, a obiteljske firme čine 70-90% privatnih firmi. Dakle, iz kojeg god kuta gledate – gospodarstvo, demografija, obrazovanje, borba protiv korupcije – za sve je ključna obitelj. U posljednjih 15 godina nema političke volje za podupiranje obitelji, očekujem da nova vlada to promijeni djelima, a ne samo riječima.

Kako ocjenjujete situaciju u BiH i položaj hrvatskoga naroda? Je li službena politika donekle zaboravila Hrvate istočno od Une?

- Hrvati u Bosni i Hercegovini su u jako teškoj položaju. I Hrvatska im je dužna danas aktivno vraćati sve što je taj dio našeg naroda žrtvovao da bismo mi danas imali hrvatsku državu. Ja sam tijekom Domovinskog rata radila kao ratna izvjestiteljica. Prošla sam većinu hrvatskih ratišta 1991. godine, kad je srpska vojska osvajala dio po dio Hrvatske, kad se za Hrvatsku umiralo, a ideja o pobjedi nad višestruko jačom srpskom vojskom izgledala gotovo neostvarivom. Na svim hrvatskim ratištima tada sam sretala muškarce i mladiće iz Bosne i Hercegovine koji su došli braniti Hrvatsku. Često sami kupivši pušku. Dobrovoljno su došli pomoći svom narodu u smrtnoj opasnosti. Pa zar itko pošten tako nešto može zaboraviti? Da ne govorim o tome koliko smo svećeničkih i redovničkih zvanja dobili za Crkvu u Hrvata, upravo od hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, koliko pomoći iz dijaspore. Očekujem da aktualna vlast u Hrvatskoj počne vraćati dug Hrvatima iz Bosne i Hercegovine i podupirati ih u ostvarivanju njihovih političkih, kulturnih i svih drugih ciljeva u BiH.

Što mislite o današnjem tzv. civilnom društvu i mnoštvu udruga? Koliko je država pravedna u sufinanciranju njihova rada? Ima li nekakve statistike iz vlastitog iskustva?

- Veliki dio tzv. civilnog društva u Hrvatskoj formiran je umjetno, u početku gotovo potpuno financiran novcem Georga Sorosa, liberalnog milijardera koji je ostao poznat po izjavi kako jedino u Hrvatskoj uz sav svoj trud nije uspio „smanjiti utjecaj Katoličke Crkve“... Te su udruge kroz

zadnjih 15 godina, sve do ove godine, dobivale milijarde kuna iz državnog proračuna. SDP im je davao novac da bi širili njegovu ideologiju i „donosili“ mu glasove, a HDZ im je davao naš novac da ga ne bi napadali. Uglavnom, većina je tih udruga na Referendumu o braku bila na istoj strani sa SDP-ovom i HNS-ovom vlasti, puhali su u isti rog sa 90% medija koji su bili protiv referenduma o braku. *U ime obitelji* je tada primijetila kako se aktivnosti kampanje protiv referenduma financiraju poreznim novcem kroz razne zaklade i povjerenstva. I na to smo kroz 2 godine SDP-ove vlasti javno upozoravali. Tako je npr. Povjerenstvo za neprofitne medije osnovano 2013. godine pri Ministarstvu kulture, za HNS-ove ministrice Zlata Violčić. *U ime obitelji* je svake godine dostavljala aktualnom ministru i medijima dokaze o zloupotrebi proračunskog novca za financiranje vlasti bliskih udruga. Mi smo te dokaze dostavili svim saborskim zastupnicima i medijima. Jako je puno na razotkrivanju te korupcije učinio i prof. Nino Raspudić, Mostarac, vrhunski intelektualac koji već godinama neustrašivo i dosljedno iznosi istinu o takozvanom civilnom društvu. Zar ne govori dovoljno činjenica da je kroz protekle tri godine 88% ukupnih sredstava tog povjerenstva, oko 1,3 milijuna eura, podijeljeno na 12% portala, odnosno udruga koje su se prijavile, njih 18. Od toga je 9 portala i udruga dobilo 60% proračunskog novca. Naveli smo brojne primjere sukoba interesa, npr. Mima Simić, LGBT aktivistkinja, tri je godine zaredom bila birana u povjerenstvo te je to isto povjerenstvo dodjeljivalo sredstva portalu Vox Feminae u kojem je njezina partnerica bila stručna suradnica. I onda ne čudi da je gđa Simić svirala gitaru i pjevala na Markovu trgu protiv ministra Hasanbegovića. Šteta da nije podigla glas i kao članica povjerenstva tri godine zaredom te ustala protiv nepravilnosti i privilegiranosti određenih udruga i medija o kojima je *U ime obitelji* izvještavala 2013, 2014., 2015. godine... Da je tako učinila, danas bi bila vjerodostojna. Na žalost, u ovim okolnostima pobunu ovih udruga koje su funkcionirale kao udruge prošle vlasti mogu jedino iščitavati kao pokušaj zadržavanja nezakonitih privilegija.

Kakva je Vaša suradnja sa službenom Crkvom, biskupima i Hrvats-

kom biskupskom konferencijom? Što mislite o kočnicama u slučaju kanonizacije kardinala Stepinca, jesu li one stvarno konstruktivne?

- Hrvatski biskupi podupiru svaku pozitivnu inicijativu koja je na istinsku korist hrvatskog naroda. Katolička Crkva je trajni izvor dobra za hrvatski narod – osnovala je prve škole, sveučilišta, brinula se za očuvanje hrvatskog jezika, kulture, otvarala bolnice, osigurala vodstvo naroda tijekom kratkotrajnog ustaškog i dugotrajnog komunističkog totalitarizma, koji su bili i protužboji i protučovječni... Svećenici i biskupi nas potiču da budemo vjerni sebi i Bogu. Po rukama naših svećenika i biskupa vrši se pretvor-

ba, po njihovu odrješenju od grijeha možemo se ustati nakon svakog pada. Svaki dan molim za svećenička i redovnička zvanja u našem narodu te mudrost i vodstvo naših biskupa.

Jesu li i Vama neistinama i podmetanjima pokušali i pokušavaju zagorčati život i rad? Kako se nosite s objedama i podmetanjima?

- I dan-danas moram ponekad objasniti da je laž da se bavim prodajom kontracepcijskih pilula. Ili da je laž da nisam platila porez za svoju kuću na moru. Teško mi se naviknuti na to da me netko mrzi, vrijeđa, omalovažava samo zato što javno, ne vrijeđajući nikoga, iznosim svoje stavove i zalažem se za svoje vrijednosti. Ali, istovremeno, to me dodatno motivira. Jer pokazuje da toleranciju i poštivanje različitih mišljenja u društvu jamčimo upravo mi, a ne oni kojima su stalno

puna usta tolerancije, a u praksi nastoje ušutkati svakog tko se s njima ne slaže. Istovremeno, doživljam i puno potpore i ljubavi i to ne samo od moje obitelji, prijatelja, kolega s kojima radim iz *U ime obitelji* već i od ljudi koje ne poznajem. Odabirem se usredotočiti na dobro koje doživljam. Zlu se aktivno odupirem, ali i molim za svoje progonitelje. Sigurno im nije lako nositi teret mržnje koju iskazuju.

Aktivni ste i na karitativnom planu. Molim Vas, recite nam što su to Marijini obroci i što, kao regionalno odgovorna voditeljica za Hrvatsku, time želite postići? U kojoj mjeri međugorsko duhovno iskustvo ovdje pomaže i donosi plodove?

- Osnivač Marijinih obroka Magnus McFarlane Barrow prije par tjedana u Međugorju je predstavio svoju knjigu „Baraka koja je nahranila milijun djece“, tumačeći kako su Marijini obroci plod Međugorja. Magnus je kao mladić,

vjericima i onima koji to nisu. U stvarnom svijetu u kojem živimo i radimo i u kojem odrastaju naša djeca. U svijetu koji utječe na nas i na našu djecu. Naša je dužnost govoriti istinu, obrazlagati jasnim argumentima naše ciljeve i koristiti zakonske, znanstvene, demokratske metode za jačanje dobra i poštenja. I još molitvom jačati sve one koji se bore za dobro. *Ora et labora*. Moli i radi. Ako se društvo ne mijenja na bolje, mijenja se na gore. Na nama je da mu pomognemo da postaje bolje.

Kakva je Vaša pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji?

Moja mama Darka mi je primjerom pokazivala cijeli život što je poštivati na ljubav, hrabrost, velikodušnost, kako se djeca primaju s radošću, kao Božji dar, i kako se oprastanjem srce oslobađa za primanje Božje ljubavi. Koliko me puta utješila, zagrlila, potaknula na dobro ili ukorila zbog lošeg. I to sve dobivam od žene koja me voli ljudskom ljubavlju. Koliko tek ljubav i potporu dobivam od one koja je donijela na svijet mog Otkupitelja. Njezin je zagovor izvor moje sigurnosti.

Kakvi su Vaši dojmovi o Međugorju i što Vam znači ovdašnje svjedočenje žive vjere i sakramenta, osobito pomirenja? Jeste li između ostalog zapazili i naš Mladifest, koji svakog ljeta koncem srpnja okupi pedesetak tisuća mladih?

- Već više godina dolazimo s djecom na Mladifest – imamo 4 sina u dobi od 14 do 22 godine. Oduševljeni smo ozračjem u Međugorju, sve je puno mladih, radosno, raspjevano. Vaš fenomenalni zbor, sastavljen od ljudi iz desetaka zemalja, svako me ljeto ispočetka oduševi. A čujem da ove godine opet imate odlične propovjednike. Planiramo doći.

Što po Vama Međugorje znači za Crkvu, a što za boljitak i opstanak Hrvata na prostoru Bosne i Hercegovine?

- Narod i društvo obnavljaju se kroz obnovljene pojedince – muškarce i žene koji otvaraju svoje srce Bogu i odazivaju se na Božji poziv da svoj život žive u punini, bez straha i skrivanja, kao voljena djeca milosrdnog Oca. Za mene je Međugorje upravo to, mjesto na kojem u miru i molitvi obnavljamo mir u srcu i produbljujemo ljubav prema Bogu i ljudima.

MAJČIN MJESEC

PAULA TOMIĆ

Svibanj. Mjesec ruža i konačno toplijih proljetnih večeri, začinjnih mirisom rascvjetalog cvijeća iz vrtova i livada... Mjesec koji mi budi posebno dvije uspomene na djetinjstvo. Prva je obilježavanje Majčinog dana i vezana je uz recitacije koje smo povodom toga učili u školi: „...dva jezera ko iz bajke, to su oči moje majke!“ I druga, svibanjske pobožnosti u župi: svakovečernji odlazak na kronicu koju smo animirali mi djeca, a časne sestre su nam za revnost stavljale cvjetice na Isusovu trnovu krunu. Tko je nakupio više cvjetića, dobivao je nagradu.

TADA NISAM SHVAĆALA DA SAM BILA SRETNO DIJETE JER SAM IMALA MAJKU. Puno godina kasnije to sam shvatila dok sam, sa svim slučajno, nešto donijela u jednu od kuća Majčinog sela. U kuhinji, zadubljen u knjigu, naš štićenik A. za zadaću je morao naučiti pjesmicu napamet. Bila je to ona ista: „... dva jezera ko iz bajke, to su oči moje majke!“ Ove riječi ponavljao je dječak koji nikada nije upoznao svoju majku jer je umrla dok ga je radala. I dok je on izgovarao te riječi pune intime i prepoznavanja, pitala sam se koliko mora boljeti pjevati o majci koju nemaš, ili kako je to učiti napamet riječi koje opisuju osjećaje o majčinskoj ljubavi koje nikada nisi doživio ni iskustvo! Prazna i bolna nesvjesnost!

Svibanj. Mjesec posvećen majkama i posvećen Majci. Mjesec koji nam možda najrječitije otkriva VAŽNOST PRISUTNOSTI MAJKE u našem životu. I znanstvenici se slažu kako je „... majčin dodir ljubavi veoma moćan; on pomaže da se oblikuje socijalni, emocionalni, kognitivni i fiziološki razvoj. Bebe brzo nauče kako da uspostave odnose iz načina na koji se postupa s njima; ako vaša beba dobiva puno ljubavi i pažnje kroz dodir, ona će naučiti da s drugima postupa na isti način dok raste.“

Ono najvažnije je dakle ISKUSTVO MAJČINSKE LJUBAVI. Iskustvo nečega ti daje pravo da to iskustvo autentično i svjedočiš. Tada si vjerodostojan i tvoje svjedočanstvo ima „težinu“

istine. Gospina majčinska prisutnost u Međugorju zato je tako posebna – jer ona želi i uči nas kako joj otvoriti srce, kako otvoriti srce Bogu – sve s ciljem da se iskusi i oprobava stvarnost Božjeg života i ljubavi. I onda da se to iskustvo svjedoči.

Ako pratimo poruke koje je zadnjih godina Gospa davala baš u mjesecu svibnju, naći ćemo upravo ovu poveznicu: pozivi da se kroz molitvu srce otvori za Božju ljubav i poziv na svjedočanstvo te ljubavi (usp. *Otvorite vaša srca, dječice, da vas Bog ispuni svojom ljubavlju i vi ćete biti radost drugima. Vaše svjedočenje bit će jako i sve što činite bit će isprepletano Božjom nježnošću.* (25. 5. 2015.); *Uzdajte se u Njegovu ljubav. U Božjem duhu vi ste, dječice, svi pozvani da budete svjedoci.* (25. 05. 2014.); *Molite dječice, molite bez prestanka dok se vaše srce ne otvori Božjoj ljubavi.* (25. 05. 2013.))

Fra Slavko Barbarić upravo u važnosti iskustva majčinske ljubavi za svakog čovjeka pronalazi i razlog Gospinih ukazanja, koja u Međugorje prije svega dolazi kao „majka, s majčinskom ljubavi, s majčinskim blagoslovom“ (usporedi brojne Gospine poruke). Fra Slavko puno piše o važnosti majčinske ljubavi za pravilan rast i sazrijevanje djeteta u zdravu ličnost: „Kad čovjek zna da ga netko ljubi, i to bezuvjetnom ljubavlju, onda on mora dobiti snagu i početi ljubiti druge ljubavlju koja stvara uvjete za život, boreći se protiv uništenja i smrti. To je ona ljubav

koja danas svijetu upravo nedostaje. Tamo, naime, gdje zakaže majčinska ljubav, tamo rastu nasilje i duh uništavanja.“ (fra Slavko Barbarić, *Poruka za sadašnji trenutak*, str. 31)

Fra Slavko je svjestan još jednog aspekta majčinske ljubavi, a to je njena pokretačka snaga. O tome piše: „Marijina ljubav je mnoge pokrenula i otvorila božanskoj ljubavi te postala početkom novog života za mnoge. Majčinska ljubav i ljubav prema Majci pokretačka je snaga koja može svijet promijeniti. Vratiti svijest svijetu o Majci koja ljubi znači vratiti mir među ljude. Od majčinske prisutnosti u obitelji zavisi obiteljska sreća i mir. Tako je s Crkvom i svijetom. Koliko uspijemo unijeti svojim životom Marijinu majčinsku ljubav u svoja srca, obitelji, Crkvu i svijet, toliko ćemo biti uspješni na putu mira. Radost i mir, pravедnost i ljubav samo će se po majčinskoj ljubavi susresti i zagrliti. Majčinska ljubav nije samo obilježje žene koja je rodila dijete, nego se proširuje na sve one koji svojim životom, riječju i djelom ljube, štite ljudsku slobodu i dostojanstvo. Kako bi bilo lijepo na Zemlji kad bi ljudi poštivali i prihvaćali jedan drugoga tom majčinskom ljubavlju. To nam ne može biti samo cilj, nego i PUT.“ (fra Slavko Barbarić, *U školi ljubavi*, IC „MIR“ Međugorje, Međugorje 2003. str. 94.)

Nažalost, današnji svijet kao da je objavio RAT MAJKAMA. Postaje popularno sve ono što je antimajčinsko: kontracepcija prije braka i u braku, ganjanje karijere, puno radno vrijeme, a sve u ime jednakosti spolova, vitke linije, sve kasnije odlučivanje za potomstvo... pa onda neplodnost... A još je gora stvar da su majkama „izbrisali“ svjesnost o važnosti njihova odgoja i primjera koji daju djeci – dapače, da su upravo one ključni odgovatelji svojega djeteta.

Nedavno je Majčino selo posjetila ekskurzija đaka dubrovačke gimnazije. Ono što je odmah upadalo u oči bila je unutarinja i vanjska „čistoća“ te djece. Djevojke su sve bile dugokose, čedno odjevene,

Majčinska ljubav i ljubav prema Majci pokretačka je snaga koja može svijet promijeniti. Vratiti svijest svijetu o Majci koja ljubi znači vratiti mir među ljude. Od majčinske prisutnosti u obitelji zavisi obiteljska sreća i mir. Tako je s Crkvom i svijetom.

ženstvene, nijedna našminkana, obojena... Dečki su bili uljudni, mirni, bez doskočica i podbadanja... Kad sam to komentirala s njihovim učiteljicama, one su mi potvrdile, sretne što se to zapaža, te nadodale kako su sva ta doista krasna djeca plodovi njihovih krasnih i brižnih obitelji.

Udaljavanjem majki iz obitelji i rušenjem svijesti o majci kao prvoj odgojiteljici djeteta, zlo zapravo krade duše njihove djece. I doista postaju smisljena ova pitanja koja si Zoran Vukman postavlja u svom komentaru *Kako nas je porazio Homobalkanicus*: „Kako je moguće da neki Boban Rajović usred Splita hrvatskoj mladeži postaje uzor i prodaje im jeftine priče o ostvarenju svojih snova? Zapanjujuće je da su arenu mahom napunile žene i djevojke. Kako će one sutra odgajati svoju djecu? I onda govorimo o kurikulumu, školstvu i Maruliću? Ne želim da se stekne dojam da ikoga podcjenjujem na ljudskoj razini, ali kad je riječ o toj histeriji za narodnjacima, onda se usuđujem reći da takva primordijalna i primitivna glazba stvara ozračje

antikulturalne nedotupavnosti, formira ljude koji su pogodni kao glina za političku i svaku drugu manipulaciju.“

I dok se približava 35. obljetnica Gospinih ukazanja, podsjetimo se još jedanput onoga što je u Međugorju najljepše i najvažnije, a što je fra Slavko otkrio u susretu i razgovoru s poznatom njemačkom spisateljicom i psihoterapeutkinjom, gospođom Christom Meves: „Razgovarali smo o Međugorju. Iznenadila me s onim što je ona kao najljepše i najvažnije otkrila u Međugorju. Izrekla je to u tri točke: 'Lijepo je od Gospe što dolazi svaki dan, što je s nama tako dugo i što govori jednostavno.' Iznenaden njezinom tvrdnjom,

spontano sam dodao: 'Zanimljivo!? Upravo su te tri točke velika smetnja komisijama i teolozima! Zašto svakodnevno, zašto tako dugo i zašto onakve poruke?' Christa je dodala: 'Ja govorim sada kao majka, baka i psihoterapeut. Zbog svoga posla neprestano sam u susretu s ranjenim osobama. Najdublje rane u srcima i dušama ljudi, koje uzrokuju strahove, depresije, probleme sa smislom života i sl., zadaje odsutnost roditelja, nedostatak njihove ljubavi, nedostatak nježnosti i doslovno majčinskoga i očinskoga krila, zagrljaja. Gospa nas želi naučiti da budemo jedni s drugima, da naše majke budu više u obitelji sa svojom djecom, nego za strojevima po tvornicama i uredima.“

Svibanj. Marijin mjesec. Mjesec koji nas uči – kako sijemo, tako ćemo i žeti ili kako je važno kakav primjer dajemo našoj djeci. Kaže priča: Otac reče svome sinu: „Sine, pažljivo biraj gdje staješ u životu!“ Sin mu odgovori: „Ti pazi! Ne zaboravi da ja slijedim tvoje korake!“ Dragi Majko i drage majke: Sretan nam majčin dan!

VIDIOCI SU BILI U EKSTAZI

Međugorski su vidioci danas u središtu pozornosti milijuna ljudi diljem svijeta. Katolička Crkva, koja s velikim oprezom pristupa svakoj privatnoj objavi, još uvijek istražuje ono što se događa u Međugorju. U davanju konačnoga suda Svetoj Stolici dakako pomažu i medicinska, psihološka i sociološka istraživanja provedena u Međugorju. U ožujku ove godine, nakladnička kuća Verbum iz Splita, objavila je hrvatsko izdanje knjige *Dokazi nadnaravnoga*. Knjiga govori o fenomenima koji ostaju izvan dosega bilo kakva strogo znanstvenoga tumačenja. Jedno poglavlje knjige posvećeno je i proučavanju fenomena međugorskih vidjelaca.

KAKO U SVOM DJELU DOKAZI NADNARAVNOGA G. GÓRNY I J. ROŠIKON PIŠU, INSTITUT ZA GRANIČNA PODRUČJA ZNANOSTI U INNSBRUCĀU U AUSTRIJI BAVIO SE, MEĐUOSTALIM I PROUČAVANJEM FENOMENA MEĐUGORSKIH VIDJELACA.

Institut je 1980. godine utemeljio svećenik i profesor Andreas Resch, osnivač nove grane znanosti – paranormologije, koji je postao prvi znanstvenik u Katoličkoj Crkvi zadužen za akademsko proučavanje natprirodnih pojava. Resch je više od 30 godina predavao na Akademiji Alfonsianum pri Papinskomu lateranskom sveučilištu kao i na Papinskomu sveučilištu Gregoriana u Rimu. U Institutu

SNJEŽANA
ŠETKA

se nalazi najveći svjetski arhiv dokumenata o pojavama koje suvremena znanost ne može objasniti.

Do danas su provedena tri takva istraživačka projekta. Vidiocce je prvi put pregledao profesor Henri Joyeux sa svojim suradnicima iz Montpelliera 1984. godine. Drugo je istraživanje proveo tim talijanskoga profesora Luigija Frigerija 1985., a najcjelovitije su istraživanje proveli Andreas Resch i doktor Giorgio Gagliardi 1998. godine. Predmet njihova istraživanja bili su vidioci Marija Pavlović-Lunetti, Ivan Dragičević, Vicka Ivanković-Mijatović, Mirjana Dragičević-Soldo, Ivanka Ivanković-Elez i Jakov Čolo. Jedna od istraži-

Vidioci iz Međugorja tijekom specijalističkog pregleda. Kameru drži neurofiziolog Marco Margnelli. U donjem desnom kutu vidimo doktora Giorgia Gagliardi.

Nad šestero vidjelaca iz Međugorja do sada su provedena tri neurofiziološka istraživanja: 1984., 1985. i 1998. godine. U ovom posljednjem sudjelovao je i Andreas Resch.

vačkih metoda bila je da vidiocce priključe na posebne aparate koji registri-
raju promjene u organizmu tijekom ukazanja.

Na temelju rezultata toga testa nad vidiocima iz Međugorja, kao i na temelju provedenih dijagnostičkih psihotestova, znanstvenici su isključili mogućnost da je riječ o namjernoj prijevari ili simulaciji od strane vidjelaca. Također, na temelju psiholoških i neurofizioloških istraživanja uspjeli su eksperimentalno potvrditi da vidioci nisu bili pod djelovanjem hipnoze, nego su se nalazili u „izmijenjenu stanju svijesti s obilježjem ekstaze“. Koji je uzrok toga neobičnog stanja, to mjerni instrumenti nisu mogli pokazati.

Tako su se znanstvenici našli pred dva različita moguća zaključka: ili je riječ o natprirodnoj pojavi, dakle autentičnu očitovanju duhovnih bića u materijalnom svijetu, ili je izmijenjeno stanje svijesti vidjelaca posljedica aktivnosti njihove psihe. Treba naglasiti da psihijatrija poznaje takve slučajeve, ali oni su uvijek pojedinačni. Kada je o Međugorju riječ, problem je u tome što se u izmijenjenome stanju svijesti istodobno nalazi šestero ljudi i svatko od njih, neovisno o ostalima, „vidi“ i „čuje“ potpuno isto. Na takva pitanja suvremena psihologija nije u stanju odgovoriti, piše.

Okulistički pregled vidjelaca iz Međugorja za vrijeme ukazanja. Iako im je svjetlo usmjereno u oči, zjenice su im raširene, što ukazuje na to da su u stanju ekstaze.

Prof. Andreas Resch (desno na slici) utemeljitelj je nove grane znanosti – paranormologije. Prof. Resch nije samo znanstvenik nego i svećenik. On tvrdi da se vjera i razum međusobno ne suprotstavljaju. Više od 30 godina predavao je na Akademiji Alfonsianum pri Papinskomu lateranskom sveučilištu kao i na Papinskomu sveučilištu Gregoriana u Rimu.

Institut za granična područja znanosti u Innsbrucku. U ovom institutu se nalazi najveći svjetski arhiv dokumenata o pojavama koje suvremena znanost ne može objasniti.

U Međugorju predstavljena knjiga „Baraka koja je nahranila milijun djece“

U srijedu, 13. travnja, u dvorani sv. Ivana Pavla II. u Međugorju predstavljena je knjiga „Baraka koja je nahranila milijun djece“ Magnusa MacFarlane-Barrowa, osnivača organizacije Mary's Meals (Marijini obroci), koja je plod Međugorja. Na početku večeri sve prisutne pozdravio je međugorski župnik fra Marinko Šakota. Na predstavljanju je uz autora sudjelovala i dr. Željka Markić, osnivačica hrvatske podružnice Marijinih obroka te gl. urednik nakladne kuće Verbum mr. sc. Petar Balta. Knjiga donosi priču o razvoju humanitarne organizacije Marijini obroci (Mary's Meals), koja danas u školama hrani 1 101 206 gladne djece. Hodočašće u Međugorje 1983. godine promijenilo je Magnusov život, život njegove obitelji, ali i živote više od milijun djece širom svijeta koja su, zahvaljujući Marijinih obrocima, spašena od gladi i omogućeno im je školovanje. Predstavljanje knjige „Baraka koja je nahranila milijun djece“ pjesmom je uveličala klapa Signum iz Čapljine.

Mary's Meals, plod Međugorja

Knjigu možete naći u suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Zdravo Marijo

Sunce propada u noć.
Mjesec se srpasto savio,
rose kapi s njime šapću:
Zdravo Marijo!

Iz daljine se čuje zvon
koji se u nebo sakrio,
S crnim krošnjama i on tepa:
Zdravo Marijo!

Na grani u sjeni debla
ćuk se mali pritajio,
sa srebrnim mjesecom ponavlja:
Zdravo Marijo!

U travi uz potok, na livadi
zrikavac usnio,
trava mu krilca miluje govoreći:
Zdravo Marijo!

Na nebu zvijezda zvijezdu slijedi.
Trag im se bespućem raširio,
s njima sva
nebeska tijela svjetlucaju:
Zdravo Marijo!

Mila me sjeta hvata.
Ljubavlju sam se za tobom zanio
sa svemirom
kao s rožarijem ponavljam:
Zdravo Marijo!

fra Mario Crvenka

Snimio Franjo Šušac

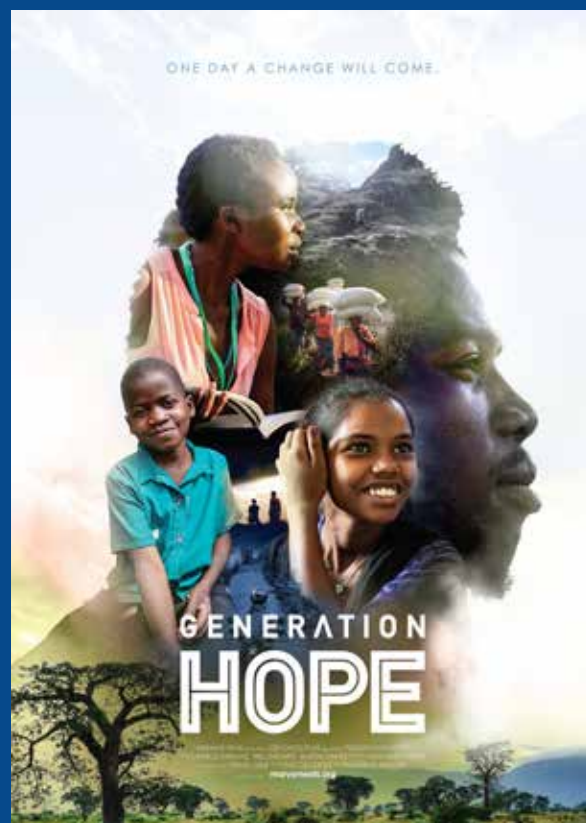
Dokumentarni film „Generation Hope“ humanitarne organizacije Mary's Meals nominiran za Cannes Film Festival

Novi snažan dokumentaran film o radu humanitarne organizacije Mary's Meals, koja spašava živote gladne djece diljem svijeta, odabran je za prikazivanje na jednom od najistaknutijih filmskih festivala, u Cannesu, a uskoro će biti prikazan i u Međugorju.

Film „Generation Hope“ u prijevodu - Generacija nade – u kojem se pojavljuje i hollywoodska zvijezda Gerard Butler, koji ukazuje na promjene koje hranjiv obrok u školi čini za djecu koja žive u najsiromašnijim zemljama svijeta – jest dio programa na 69. Cannes film festivalu u svibnju.

Sniman na lokaciji projekta Marijinih obroka u Malaviji, Haitiju i Indiji, uzbudljiv 30-minutni dokumentarac bit će prikazan u sklopu festivala „Kutak kratkometražnih filmova“, prestižne platforme za prikaz rada direktora i producenata u usponu diljem svijeta.

Magnus MacFarlane-Barrow, osnivač i glavni izvršni direktor Marijinih obroka, kaže: „Odu-

ševljeni smo da je ovaj predivan i inspirirajući film odabran za prikazivanje u Cannesu! Kada smo snimali Generaciju nade nismo mogli ni zamisliti da će biti prepoznat na tako poznatom događaju. Velik je dar moći prikazati naš rad novim očima, ušima i srcima na ovaj način.“

„Generacija nade“ rad je američkog redatelja Charlesa Kinnane-a koji je režiser prvog nagrađivanog kratkometražnog dokumentarca naše organizacije, Dijete 31, objavljenog 2012. godine – fokusiranog na mlade ljude, koji primaju obrok na mjestu obrazovanja, sada sudjeluju u izgradnji svjetlije budućnosti za njihovu zajednicu i zemlju.

Magnus objašnjava: „Krenuli smo hraneći samo 200 djece u Malaviji 2002. godine, ali danas - zahvaljujući velikodušnosti naših poduzetatelja, dosegli smo do više od milijun gladne i neuhranjene djece svakog školskog dana.“

„Djeca koja su nekada izostala iz škole sada su u učionicama, djeca

koja su nekad bila pregledna da bi se koncentrirala, sada mogu učiti, nesretna su djeca sada sretna na igralištima, umorna i iscrpljena djeca sada igraju nogomet, a roditelji mučeni činjenicom da ne mogu prehraniti svoju djecu, sada svaki dan imaju svoj mir.“

„Sada, u ovom trenutku našeg rasta, vidimo da ova divna revolucija dolazi u obliku nove generacije, nekoć hranjene unutar Marijinih obroka, koji sada pronalazi svoj glas. Nazivamo ih Generacijom nade.“ Upravo o tome govori film – o studentima na sveučilištu, pjevačima, poljoprivrednicima, učiteljima, DJ-ima, nogometašima i o bezbroj drugih sretnih mladih ljudi koji, dobro uhranjeni i dobro obrazovani, sada pronalaze svoj put u životu.“

Mary's Meals potiče svoje poduzetatelje diljem svijeta da organiziraju prikazivanje filma u svojoj zajednici – u prostorima svoje dnevne sobe, škole, crkve do konferencijskih dvorana, kazališta i kina – uz pomoć besplatnog paketa za prikazivanje filma „Generacija nade“, koji možete naručiti putem e-maila: Medjugorje@marysmeals.org

Redovna godišnja skupština Frame Hercegovina

Od 8. do 10. travnja 2016. godine u Međugorju, u Kući mira održana je redovna godišnja skupština Frame Hercegovina. U petak, 8. travnja, nakon smještaja i svete mise u crkvi sv. Jakova, počela je skupština na kojoj su sudjelovali predsjednici i delegati 23 mjesna bratstva te područno vijeće s područnim duhovnim asistentom fra Slavenom Brekalom.

Na početku je područno vijeće izrazilo dobrodošlicu svim sudionicima skupštine te je područna predsjednica Josipa Matić uputila par poticajnih riječi kako bi sudionici što kvalitetnije i otvorenije pristupili samoj skupštini. Nakon međusobnog upoznavanja sudionika slijedilo je podnošenje izvješća mjesnih bratstava. U svojim kratkim izvješćima predsjednici su se posebno osvrnuli na rad svoga vijeća, stanje u bratstvu, aktivnosti u župi, rad s glasnici sv. Franje, odnos s duhovnim asistentom i OFS-om te eventualne probleme u bratstvu.

Podnošenje izvješća nastavljeno je i u subotu ujutro, nakon čega je slijedio rad po grupama. Framasi su bili podijeljeni u 6 grupa u kojima se raspravljalo o formaciji framaša, radu mjesnog vijeća, odnosu s duhovnim asistentom, radu područnog vijeća, suradnji s OFS-om. Zatim je slijedila rasprava u kojoj su mogli sudjelovati i duhovni asistenti mjesnih bratstava. Sama rasprava počela je podnošenjem izvješća područne predsjednice Josipe Matić, koja se osvrnula na rad područnog vijeća, stanje i život Frame, mjesna bratstva, seminare, Framafest, Tragove, te suradnju s OFS-om. Trenutno u Frami Hercegovina postoje 22 kanonski ustanovljena mjesna bratstva koja broje 1 710 članova.

Nakon izvješća područne predsjednice Josipe Matić, duhovni asistent fra Slaven Brekalo osvrnuo se na aktivnosti koje Hercegovačko područno bratstvo očekuju u budućnosti. Najveći projekt koji ih očekuje jest sabor

Frame Hercegovina koji će se održati na Čerinu od 10. do 12. lipnja 2016. godine. U nedjelju je predavanje održao Vinko Glibič, bratski animator te predstavnik OFS-a u područnom vijeću Frame Hercegovina. „Nadamo se da će ovo naše zajedničko sudjelovanje na skupštini biti plodonosno za sva mjesna bratstva kako bismo djelovanje u svojim bratstvima još više poboljšali. Skupštinu smo završili svetom misom, nakon koje je uslijedio plenum te odlazak kućama“, govore framaši. (framahercegovina.com/mejugorje.hr)

Međubiskupijski susret maturanata iz Hrvatske

U organizaciji Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije na Humcu je 9. travnja održan sedamnaesti u nizu susret vjeroučenika završnih razreda srednje škole. Na susretu je sudjelovalo oko 2 200 maturanata, predvođenih sa stotinjak vjeroučitelja i profesora. Najbrojniji su bili učenici s područja Splitsko-makarske nadbiskupije, a njima su se pridružili učenici iz Zadarske, Šibenske i Dubrovačke nad/biskupije. Ovim već tradicionalnim susretom maturanti na novoj prekretnici svoga života žele zahvaliti Bogu i svima koji su im bili podrška i pomoć tijekom srednjoškolskog odgoja i obrazovanja. Na početku misnog slavlja, koje je predvodio dubrovački biskup Mate Uzinić, sve nazočne pozdravio je humački gvardijan fra Velimir Mandić, izrazivši dobrodošlicu i radost što je zajedno sa svojom franjevačkom zajednicom sedmu godinu u nizu domaćin ovog susreta. U homiliji se biskup Uzinić obratio maturantima uspoređujući njihov život s vremenom u kojemu ima kiše i sunca, povoljnih situacija, ali i ružnih događaja. No oni, ukrcani na lađu života, idu prema svom konačnom cilju koji im valja prepoznati te se ne smiju zanositi trenutačnim uspjesima, ali ni posustajati zbog eventualnih neuspjeha. Ohrabrio ih je Isusovim riječima „Ja sam!“ – za vas, s vama uvijek prisutan. Isus jamči: „Ja sam s vama, ne bojte se!“ Nakon misnog slavlja druženje učenika nastavilo se sve do večernjih sati u Mostaru i Međugorju. Dojmovi svih sudionika, unatoč kiši koja ih je cijeli dan „zalijevala“, više su nego pozitivni i radosni. Opće raspoloženje i pjesma na povratku svjedočili su da su im ovakvi duhovni susreti i zajednička druženja i te kako potrebni. (ika.hr/mejugorje.hr)

Prvi susret mladih župe Međugorje

U nedjelju, 10. travnja 2016., u župnoj crkvi sv. Jakova svetom misom u 18 sati počinje Prvi susret mladih iz župe Međugorje (mogu sudjelovati i mladi iz drugih župa). Inicijativa za ovaj susret dolazi od mladih iz međugorske župe. „Želja im je da se mladi druže, susreću na sljedeći način: na početku molitva (može to biti: euharistija, molitva krunice na Brdu ukazanja, križni put na Križevcu ili slično), zatim predavanje na neku temu koja je prikladna njihovu uzrastu ili da se prikaže neki koristan film i slično, razgovor (razmjena iskustava, prijedlozi za neku aktivnost poput pomaganja potrebitima, planinarenje, vožnja biciklima itd.). Na koncu, neka bude i zabavni program (koncert, nastupi bendova, Prijatelji iz Čitluka i slično). Susreti bi bili jednom mjesečno. Mladi ne žele ostati samo na mjesečnom susretu nego i da budu aktivni na raznim područjima (pomaganje Uredu za pomoć potrebitima, advent u Međugorju i sl.). Inicijativa je odmah prihvaćena i pozdravljena!“, govori međugorski župnik fra Marinko Šakota. Program od nedjelje, 10. travnja: u 18h je slavljena euharistija, u 19h se održao uskršni koncert u dvorani Ivana Pavla II., a nakon koncerta je uslijedio razgovor (prijedlozi...) i druženje.

Idući susret je u mjesecu svibnju. U petak, 6. svibnja 2016., program počinje u 18 sati svetom misom (predvodi p. Ivan Ike Mandurić, vrlo poznat i priznat svećenik zbog svoga rada s mladima u Zagrebu). U 19 sati u dvorani Ivana Pavla II. p. Ike darovat će mladima svoja dragocjena iskustva. Nakon toga razgovor i dogovor (prijedlozi...).

Vukovarci u Međugorju

Hodočasnici iz Vukovara hodočastili su protekli vikend, od 15. do 17. travnja u Međugorje. „Bili smo s dva autobusa naših vukovarskih vjernika na hodočašću u Međugorju. Najprije smo svi zajedno izmolili križni put na Križevcu. A od 17 sati naši su vjernici bili prepušteni svojim osobnim pobožnostima, svetoj ispovijedi, krunici, sv. misi i euharistijskom klanjanju. Sljedeći smo dan, u nedjelju, pošli na Podbrdo, gdje nas je preuzela gđa Štefica Musa. Zajedno s njom smo lagano pošli do Cenacola, gdje smo u 11 sati zajedno s molitvenom zajednicom Srce Isusovo (Kamenita vrata) slavili svečanu euharistiju koju je predvodio don Ivan Filipović. Na svetoj misi bili su i momci i djevojke iz Cenacola. Sveta misa je bila u slavljeničkom duhu, a nakon nje je uslijedilo i kratko euharistijsko klanjanje. Obogaćeni duhovnim iskustvom vratili smo se u svoj grad Vukovar“, rekao je za *mejugorje.hr* fra Ivica Jagodić, župnik župe sv. Filipa i Jakova u Vukovaru.

Promocija dokumentarnog filma „Zapisi s hodočašća na kraj svijeta“ u Međugorju

U petak, 15. travnja, u dvorani svetog Ivana Pavla II. u Međugorju prikazan je dokumentarni film „Zapisi s hodočašća na kraj svijeta“.

Andelko Šutalo i Vlado Terkeš iz Stolca prije dvije godine hodočastili su svetome Jakovu u Santiagu de Compostelli. Pješke su prešli osamsto kilometara, od Saint Jean Pied de Porta u Francuskoj pa sve do Santiaga u španjolskoj pokrajini Galiciji, i sve bilježili kamerom. Vrativši se doma, intervjuirali su još šestoricu Hercegovaca koji su prošli isti put te su, nakon montiranja zapisa, napravili dokumentarni film „Zapisi s hodočašća na kraj svijeta (Camino de Santiago)“, čija je premijera održana krajem veljače u Pastoralnom centru Trebinjsko-mrkanske biskupije u Stolcu.

U Međugorje hodočastila molitvena zajednica „Srce Isusovo“

U Međugorje su u mjesecu travnju hodočastili članovi molitvene zajednice „Srce Isusovo“ iz Zagreba. Voditelj zajednice Alan Hržica rekao je da im je ovo najsnažnije hodočašće otkad posjećuju Međugorje: „Neopisivu radost nam je pružio susret sa zajednicom Cenacolo. Mnogim je našim ljudima iz zajednice to što se dogodilo u Cenacolu bio najljepši duhovni događaj u životu. Don Ivan Filipović je imao propovijed koja je ljude nasmijala, rasplakala i nadahnula u isto vrijeme“, govori Alan koji je vodio glazbeno slavljenje s dečkima iz Cenacola i sve se orilo u slavu Isusu Kristu. „Pridružili su nam se i Vukovarci u vodstvu fra Ivice Jagodića. Posebno smo bili sretni što je s nama bio naš voljeni pastir i duhovnik pater Ivan Ike Mandurić. Nosimo velika svjedočanstva iz Međugorja, kao što je i jedan svećenički poziv, nove odluke za zaručke i puno nevjerovatnih obraćenja“, ispričao je Alan Hržica, voditelj molitvene zajednice „Srce Isusovo“ iz Zagreba.

Hodočašće učenika i profesora Zdravstvenog učilišta iz Zagreba u Međugorje

Učenici i profesori Zdravstvenog učilišta iz Zagreba hodočastili su protekli mjesec Kraljici Mira u Međugorje. Iz ove škole kažu da je duboka pobožnost izuzetno važna za formaciju budućeg zdravstvenog radnika, stoga vjeroučitelji brinu da svake školske godine organiziraju hodočašće u Međugorje za svoje učenike i profesore. „S krunicama u rukama, Gospom u srcu i radošću Duha Svetog u nama, krenuli smo i ove godine na naše hodočašće. U samu zoru došli smo u Međugorje i molili postaje križnog puta uz Križevac. Osobito je bilo lijepo što smo tekstove sami nekoliko dana prije napisali i tada ih naizmjenice, učenici i profesori, čitali. Oko 17 sati mnogi su pristupili sakramentu ispovijedi te sudjelovali na svetoj misi u župnoj crkvi. Navečer je bilo klanjanje pred Presvetim od 21 do 22 sata. U nedjelju smo se penjali na Podbrdo i molili radosnu krunicu. Nakon toga smo krenuli u Ramu na nedjeljnu misu. Na Šćitu smo posjetili i franjevački samostan, muzej i Kuću mira. Na povratku su mnogi učenici i profesori svjedočili o darovima ovog hodočašća. Tijekom cijelog puta pratili su nas pjesma, smijeh, zajedništvo i naravno Božja prisutnost“, rekli su učenici i profesori Zdravstvenog učilišta iz Zagreba. To je ustanova koja školuje više od 800 učenika različitih zdravstvenih struka.

Statistike za travanj 2016.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 111 900
Broj svećenika koncelebriranih: 2 431 (81 dnevno)

Totus Tuus kamp za dječake u Međugorju

Od 22. do 24. travnja u Kući mira u Međugorju održan je kamp za dječake od 9 do 14 godina, u organizaciji molitvene zajednice Totus Tuus iz Mostara. Na kampu je sudjelovalo 14 dječaka i 8 voditelja. Iz zajednice Totus Tuus iz Mostara rekli su da su voditelji bila braća iz zajednice iz više zemalja, tako da možemo reći da je ovaj susret bio međunarodni. „Braća iz Njemačke, Hrvatske i BiH dala su sve od sebe da djeci na kampu bude lijepo. Kako nam se bliži blagdan Pedesetnice, za temu kampa smo odabrali Pedesetnicu – silazak Duha Svetoga. Djeca su oduševljena kampom i jedva čekaju idući kamp za dječake, koji će također biti u Međugorju od 15. do 17. srpnja 2016. Hvala svim voditeljima, kuharicama, roditeljima, fratrima i Katoličkoj Crkvi čiji smo radosni članovi“, rekli su iz zajednice Totus Tuus iz Mostara.

Svjedočanstva hodočasnika

OD LURDA DO MEĐUGORJA

Prodavši sve što je imao i podijelivši sav prihod samostanima, 31-godišnji Francuz Alban Soullard, bivši vlasnik restorana u Lurdu, 17. rujna 2013. godine, s hodočasničkim štapom i Biblijom u rukama, kreće na hodočašće dugo 20 000 km. Put ga je iz Lurda preko Fatime, Rima, Grčke, Turske, Cipra, Egipta i Svete zemlje doveo u Međugorje.

„Čovjeku je prije svega važna nada. Ja sam propješačio s velikom nadom i ufanjem i u čovjeka i u Boga i želim to iskustvo podijeliti s drugima. Od Lurda do Jeruzalema sam hodočastio više za sebe, a od Jeruzalema do Međugorja darujem drugima svoja iskustva. Moj prvotni cilj bilo je hodočašće u Santiago de Compostelu, no kad sam došao do Santiaga, osjetio sam potrebu ići još dalje, duhovno dalje prema Bogu. Krenuo sam prema Fatimi. Potom sam prešavši cijelu Španjolsku, došao u Italiju. U Rimu sam imao milost susresti Svetoga Oca. Ni tu nije bio kraj moga hodočašća. Iz Rima sam se uputio prema jugu Italije, odakle sam brodom prešao u Grčku. Propješačivši cijelu grčku obalu, stigao sam do Turske, a onda brodom do Cipra i iz Cipra trajektom do Egipta. Dvadeset pet dana sam pješačio kroz Sinajsku pustinju. Došao sam u Svetu zemlju i tu ostao 3 mjeseca. Tu sam shvatio da božan ne ide skupa s vjerom. I shvatio sam da je naš stvarni putokaz evanđelje. Tu su mi se vjera i ufanje u Gospodina potpuno umnožili. Preko Sirije i ponovno Turske i Grčke vratio sam se u Italiju, odakle sam preko Slovenije i Hrvatske stigao u Međugorje. Samo sam u četiri svetišta koja sam obišao osjetio nešto posebno, gdje su mi potekle suze. Međugorje je jedno od tih svetišta. Ovdje sam naišao na ljude koji mole srcem. Tu sam osjetio mir na koji nisam naišao u drugim mjestima“, rekao je Alban.

Postoji jedna tajna života...

Oči su prozor duše.

Jer oko je tijelu svjetiljka.

Ako ti je dakle oko bistro,
sve će tijelo tvoje biti svijetlo.

Isus je očima gledao ono dobro.

Tražio je dobro.

Prepoznavao ono dobro

što je na početku stvaranja bilo očito:

i vidje Bog sve što je učinio,

i bijaše veoma dobro.

I u nama prepoznaje ono dobro.

Vidi ono skriveno u nama,

ono što tek ima nastati.

Vidi ljepotu skrivenu,

srž našeg bića.

Vidi jer prepoznaje bezuvjetnom ljubavlju.

Gleda nas kako bismo naš pogled

s njegovim susreli.

Ali, gdje Isusove oči možemo vidjeti?

Gospodine, daruj nam svjetlo

kako bismo pronašli tvoj pogled.

U prirodi, u bližnjemu, u suzama,

u sakramentima, u ogledalu.

Daruj nam snage tražiti tvoj pogled,

tražiti tvoju blizinu.

Neka se naš pogled susretne s tvojim

jer postoji jedna tajna života:

Mi postajemo slični onome

što gledamo i što ljubimo.

Fra Stanko Ćosić

O. ANTONIO FURTADO IZ BRAZILA HODOČASTIO U MEĐUGORJE

O. Antonio Furtado dolazi iz mjesta Fortaleza na sjeveroistoku Brazila. Prvi je put došao u Međugorje kao bogoslov 1996. godine. Vrlo mlad ušao je u sjemenište, a onda su se pojavile krize. Susreće se s karizmatskom zajednicom Shalom, zajednicom nadahnutom Međugorjem. Živeći u zajednici, učvršćuje svoju odluku za svećeništvom te biva zaređen 2002. godine. Govorio je i o životu Crkve u Brazilu, o radu s mladima te o življenju Gospinih poruka.

O. Antonio je kapelan glavnog središta za evangelizaciju u Fortalezi. Osim toga, ravnatelj je i radiopostaje Shalom: „To je katolički radio s cjelodnevnom programom, koji preuzima još 8 radiopostaja. Širimo poruku Božjeg milosrđa koju je Isus objavio sv. Faustini Kowalskoj. Na radiopostaji imamo program od 14 do 16 sati s molitvom krunice Božjeg milosrđa. Svakog četvrtka slavimo sv. misu na kojoj se okuplja oko 5 000 ljudi. To je misa za one koji trpe, bolesne, osobe koje trebaju ozdravljenje. Zajednica Shalom je usmjerena na evangelizaciju mladih. Svake godine u srpnju imamo kao i vi Festival mladih na kojemu se tijekom 5 dana okupi više od milijun mladih. Svakoga dana i na televiziji imam minute programa u kojima govorim o krunici Božjeg milosrđa i o Božjem milosrđu.“

Govoreći o Međugorju, o. Antonio ističe da su Gospina ukazanja dar za nas, ljude ovoga vremena: „Moj prvi dolazak u Međugorje bio je nakon rata, bilo je jako teško doći. I kad sam bio na Brdu ukazanja, osjetio sam da me Gospa dovela. Do sada sam došao 6, 7 puta. I uvijek se iz Međugorja vraćam osnažen kako bih mogao nastaviti život evangelizacije. Ja sam u Brazilu oformio nekoliko skupina i nastojim ih dovesti u Međugorje. Te skupine se srijedom sastaju na molitvu krunice, i uvijek počinjemo s posljednjom Gospinom porukom. Pet Gospinih poruka temelj su duhovnosti naše zajednice. Mi imamo veliku milost ovdje u Međugorju. Gospodin nam ovdje govori preko svoje Majke. Imamo odgovornost evangelizirati, govoriti o Gospinim porukama svima, a posebice mladima.“

U MEĐUGORJU JE POSEBNO SNAŽNA JEDNOSTAVNOST MOLITVE

Safria Leccese je novinarka i jedno od najpoznatijih televizijskih lica u Italiji. Voditeljica je emisije vjerske tematike, koja je u Italiji odlično prihvaćena. O svom iskustvu Međugorja u koje hodočasti već 6 godina, zašto dolazi i što ovdje nalazi, Safria odgovara: „Ovdje nalazim poseban mir. Bez obzira dolazim li tu zbog svojih osobnih razloga ili zbog posla, nalazim dubinu tog mira. Gospa nas ovdje vodi Isusu. Prilazim Gospinim pozivima i porukama sa silnim osjećajem malenosti same sebe. Samo poziv na tjedni post srijedom i petkom o kruhu i vodi silan je izazov. Ja sam ovdje sa svojom obitelji i u tom pogledu sam jako sretna, jer si pomažemo. A da bismo uspjeli živjeti Gospine poruke, mislim da je važno imati bliske osobe pored sebe koje će te u tome malo pogurati, zajedno ići tim putem. Moramo biti svjesni kako Gospin poziv da slijedimo Isusa uvijek podrazumijeva nošenje križa. U Međugorje dolazi jako veliki broj talijanskih hodočasnika. Kad se vrate kući, kako žive, koliko to uzimaju kao svoju stvarnost, teško je reći. Znam da ima jako puno ljudi, kao što smo moja obitelj i ja, koji to žive duboko i uvijek je u nama želja ponovno se vratiti u Međugorje. Ovdje je nešto posebno snažno, a to je jednostavnost molitve.“

KAD LJUDI SPAŠAVAJU BOGA

VJERA JE DAR. Ona je nadnaravna i riječima teško objašnjiva. Vjera nije ni mišljenje niti samo životna filozofija. Vjera je iskustvo Boga koji se u ljudskim kategorijama ne može obuhvatiti ni izreći. Uvijek ćemo doći na sklisko područje ako uđemo u napast kanalizirati vjerske procese i osobna iskustva vjernika stavljati pod svoj vlastiti sud. Stoga bismo svi, napose sami vjernici, trebali manje upućivati upite o tome što tko misli o nečijoj vjeri. Svaki upit o tome što mislimo o onome karizmatiku, o onoj pojavi, o onom svjedočanstvu, o onom seminaru, odvest će nas u slijepu ulicu. Mišljenja sam da nečija vjera nije provjerljiva argumentima našeg osobnoga mišljenja. To je tajna. Crkveno je učiteljstvo pozvano pravovaljano tumačiti Sveto Pismo kao i pojave na vjerskome području. Ne znam zašto i iz kojeg nadahnuća sve više imamo pojave da se mnogi procesi na vjerskom području guše i obezvrjeđuju. Bez puno ćemo muke pronaći „dežurne“ čuvare vjere i katoličanstva. Mnogi takvi, koji pročitaju nepovjerljive i neprovjerene internetske napise te čudne i neobične knjige, ili bolje rečeno male knjižice, kritiziraju Papu, biskupe, svećenike, vjernike. Umišljaju sebi da tako čuvaju Crkvu, brane vjeru, moral i promiču učiteljstvo. Naravno da postoje izjave ili neke propovijedi koje nas u dobroj mjeri uznemire i zbune. No čemu tjeskoba i strah? Zar zaboravljamo da, unatoč ljudskoj slabosti, Crkvu vodi i

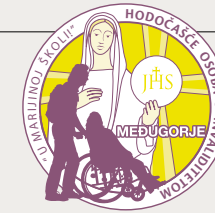
FRA MARIO
KNEŽEVIĆ

vjerom upravlja Duh Sveti?

Težnja za osudom i definiranjem vjerskih osjećaja uvijek se pokazala promašenom. U djelima apostolskim susrećemo zanimljiv i koristan poučak Gamaliela, uglednoga zakonoznanca toga doba. Dok su se svi u vijeću ustali na osudu i progone apostola i onih koji navještaju Krista, on je izgovorio velike riječi. Naime, sazvaio je vijećnike i rekao im da se ne uznemiruju što su se pojavili ljudi koji propovijedaju svoje vjerske osjećaje. On je tada rekao da će ono što je od Boga opstati, a ono što je od ljudi svakako će propasti. Iznio im je primjer Teude i Jude Galilejca koji su povukli sa sobom na stotine ljudi, ali kasnije je njihov „projekt“ navještaja propao. Očito neke stvari treba prepustiti sudu vremena. Čemu žurba u osudi, zabrani, izrugivanju? Kudikamo bi bilo bolje energiju usmjeriti na molitvu kako bi u Duhu razaznali što je Božje, a što ljudsko. Znati čekati na duhovnome području jest krjepost, a ne nikako ravnodušnost i gubitak vremena. Postupamo poput Petra koji je Isusa htio spasiti od puta križa i patnje. Znamo što mu je Isus na te težnje odgovorio: „Odlazi od mene, Sotono!“ Petar je samoga Isusa, samoga Boga htio spašavati. I danas mnogi Boga spašavaju, a zaboravljaju da je On došao spasiti nas grješne. Cilj vjere nije nikakav vjerski ekskluzivitet ili pravo na određeni broj dionica i zasluga. Bdjeti nad ispravnim tumačenjem vjerskoga

nauka treba, čuvati poklad vjere treba, liturgijski život njegovati treba, glas učiteljstva Crkve slušati treba. No, nikako ne treba sprječavati djela Duha Svetoga, jer Duh puše gdje hoće, a ne gdje ga netko usmjerava ili ga bilo kakve strukture očekuju.

U dobroj mjeri nam u shvaćanju stvari može pomoći poneka priča. Donosim jednu takvu, koju je ispričao židovski student. *Kad sam počeo učiti za rabina, zbunjivalo me pitanje značenja religije. Je li bit u tome da se bude dobar čovjek ili da se bude blizak Bogu, ili da se uzdržavamo od grijeha, ili sve to zajedno? Onda sam jednog dana, dok sam bio u rabinskom koledžu u Jeruzalemu, promatrao kako ulicom prolazi jedan siromašni stari rabin, koji je bio disident u Rusiji prije nego što je došao u Izrael. Znao sam za njegovu reputaciju i divio sam se njegovoj hrabrosti da se suprotstavi Staljinu u najgorim godinama sovjetske torture. Bio je neobičan dan, padao je snijeg u Jeruzalemu – što se rijetko događa. Rabin je polako koračao po snijegu, u cipelama koje nikako nisu mogle zaštititi od hladnoće. Jedino što je bilo na njemu, a moglo ga je zaštititi od hladnoće, bio je šal, čvrsto umotan oko vrata. Iz daljine sam vidio kako je naišao na staru prosjakinju. Pružila je ruku njemu, on je zavukao svoju ruku u džep i dao joj nekoliko novčića. Ali, pošto se tresla od hladnoće, nije se mogla dobro služiti prstima i novčići su ispali u snijeg. Rabin ih je pokupio i stavio joj u džep. Zatim je skinuo šal, oмотao joj oko vrata, i nastavio svojim putem. Dva tjedna kasnije, našao sam se u istoj sinagogi s pobožnim rabinom. Ispričao sam mu što sam vidio i pitao ga zašto je riskirao svoje zdravlje zbog one žene. Tada sam mu s upitom rekao: 'Uradili ste to iz milosrđa, zar ne? Jer ste htjeli da učinite dobro djelo?' On je na to, s primjetnim ruskim naglaskom, rekao: 'Ne! Učinio sam to jer sam vidio princezu na ulici, koja nije imala svoje uobičajeno kraljevsko odijelo, pa sam joj pozajmio svoje.' Ovaj student zaključuje kako je tada shvatio bit vjere. Bit je u tome da u drugima gledamo ono što bi mogli biti, a još nisu. U drugima gledati prinčeve i princeze koji su zbog tko zna kakvih razloga izgubili dostojanstvo. Vjera treba najprije spašavati nas, a ne druge ili čak Boga.*

5. MEĐUNARODNO HODOČAŠĆE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

9.-12. 06. 2016. - „U MARIJINOJ ŠKOLI“

Međunarodno hodočašće za osobe s invaliditetom održat će se u Međugorju od 9. – 12. 06. 2016. Program će se odvijati u dvorani Ivana Pavla II, na vanjskom oltaru crkve i u Majčinom selu. U programu su predviđene i molitva križnog puta na Križevcu (za one koji se mogu penjati) i molitva krunice na Podbrdu za većinu sudionika (zajednica Cenacolo će omogućiti penjanje zainteresiranim osobama s invaliditetom).

Program

ČETVRTAK, 9. 06. 2015.

15,00 – 17,00 – dolazak sudionika
18,00 Večernji molitveni program (krunica, sv. Misa, molitva za ozdravljenje, klanjanje)

PETAK, 10. 06. 2015.

9,00 – 11,00 – predstavljanje sudionika po grupama
11,15 – 12,00 – predavanje za roditelje u dvorani Ivana Pavla II // glazbena radionica za ostale na vanjskom oltaru
12,30 – ručak po pansionima
15,30 -17,00 sati - MOLITVA KRIŽNOG PUTA za osobe s invaliditetom u dvorani Ivana Pavla II
16,00 – molitva Križnog puta za roditelje i prijatelje na KRIŽEVCU – pridruživanje župi
18,00 – Večernji molitveni program (krunica, sv. Misa, molitva za ozdravljenje, klanjanje križu)

Razmatrajući trenutnu situaciju župljana župe Međugorje u kojoj sve više dolaze do izražaja posljedice globalne geopolitičke i ekonomske situacije u svijetu, te poučeni dosadašnjim iskustvom zloupotreba besplatnog ugošćavanja hodočasnika od strane župljana;

organizacijski odbor Hodočašća zajedno sa predstavnicima MZ Međugorja i Bijakovića, odlučio se za neke izmjene u vezi prihvaćanja hodočasnika za ovo 5. Međunarodno hodočašće za osobe s invaliditetom. Izmjene su u slijedećem:

- Hodočašće ostaje besplatno za OSOBE S INVALIDITETOM i ZA 1 PRATITELJA (to može biti jedan roditelj, pratitelj ili skrbnik)
- Za ostale članove obitelji, drugog pratitelja, prijatelja ili volontera kvota za smještaj koja

Gosti hodočašća su:

Fra Ivan Široki. Sa skupinom laika duh pokreta Vjera i svjetlo prije gotovo dvadeset godina donio je u Hrvatsku. Danas je duhovnik zajednice "Vjera i svjetlo" Đurđevac/Kloštar Podravski, a inače je župnik župe sv. Benedikta u Kloštru Podravskom.)

Ivan Tutiš. Prvi trajni đakon u Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji, a drugi u cijeloj Hrvatskoj. Već dugo godina radi kao vjeroučitelj u osnovnoj školi. Sa svojom suprugom Marijom ima šestoro djece, od toga jedno sa posebnim potrebama.

Mondo do Lusy: Anna Benedetti e Gianluca Anselmi svjedoče o svojoj odluci za život unatoč saznanju da će dobiti djevojčicu sa downovim sindromom – Lusy. Svojom životnom pričom i pjesmama žele prenijeti drugima poruku nade, solidarnosti, brige za druge, zajedništva, prihvaćanja različitosti, ljubavi prema drugima i prema životu.

SUBOTA, 11. 06. 2015.

U Majčinom Selu:
9,00 – 12,00: GLAZBENA, KREATIVNA I SPORTSKA RADIONICA za one koji se ne mogu penjati na Podbrdo (animacija Udruga „Susret“) PODBRDO: u 9,30 zajednička molitva KRUNICE oko Gospina kipa
12,30 – ručak i pauza po pansionima
RUČAK ZA JEDNODNEVNE POSJETITELJE – u vlastitoj organizaciji Dvorana Ivana Pavla II:
15,30 – 16,15 – 1. svjedočanstvo: Ivan Tutiš
16,30 – 17,30 – 2. koncert - svjedočanstvo: Mondo di Lusy
18,00 – Večernji molitveni program (krunica, sv. Misa, molitva za ozdravljenje)
22,00 – KLANJANJE u župi

NEDJELJA, 12. 06. 2015.

10,00 -10,45 – svjedočanstvo
11,00 – ŽUPNA sv. Misa na vanjskom oltaru Crkve

se treba uplatiti je 60E po osobi (za 3 polupansiona).

- Smještaj je na bazi polupansiona
- Zadnji rok prijave je 25. svibanj 2016. na e-mail adresu gospina.skola@gmail.com

U PRIJAVI NAVESTI: vrijeme dolaska, kontakt telefon, ukupan broj hodočasnika, te poimence navesti OSOBU (DIJETE) S INVALIDITETOM (i vrstu invaliditeta) I JEDNOG PRATITELJA KOJI IDU BESPLATNO, te ulogu drugih osoba u pratnji koje plaćaju kvotu smještaja. Apeliramo na voditelje hodočašća da pri upisu hodočasnika vode brigu o istinskim potrebama kako ne bi došlo do neugodnih situacija. Zahvaljujemo svima na razumijevanju!

NEPRAŠTANJE – SURADNJA SA ZLOM

FRA MARINKO
ŠAKOTA

AKO JE PRAŠTANJE SURADNJA S BOGOM (ŠTO SMO OBRADIVALI U PROŠLOM PRILOGU), JE LI ONDA NEPRAŠTANJE SURADNJA SA ZLOM? Na to pitanje tražimo odgovor u ovom prilogu.

Pretpostavljam da su nam se barem jednom u životu pojavila pitanja o Sotoni: Postoji li i ako postoji, na koje načine djeluje? Možda smo nekako i pristali prihvatiti mogućnost njegova postojanja i djelovanja, ali smo se vjerojatno odupirali pomisli da bi to moglo biti u našem životu. No, Gospa nam kaže: „Sotona vreba svakog pojedinca.“ (4. 9. 1986.) Iz toga proizlazi da nitko, pa ni sveci, nije pošteđen napastovanja Zloga.

Ako Sotonino postojanje nije dostupno našem pogledu na direktan način, vjerojatno je i njegovo djelovanje zakulisno. „Zmija me prevarila“ (Post 3, 13), shvatila je Eva nakon gorkog iskustva.

Glavna osobina Sotone jest prijevara, laž. Zlo se nikad ne predstavlja kao zlo, nego uvijek kao dobro. Preuruši se s namjerom da čovjeka prevvari. „Zlo koje nam je nanoseno naliči na krivotvoreni novac. Prevareni smo, u našim je rukama novčanica koja ne vrijedi.“ (Ante Vučković)

I Gospa nas upozorava da Sotona vreba na različite načine: „Dječice, molite i ne dopustite Sotoni da djeluje u vašem životu preko nesporazuma, nerazumijevanja i neprihvatanja jednih drugih.“ (25. 1. 1990.)

Namjera zla je da se u nama nastani i „zauzme prvo mjesto“ (16.

10. 1986.) u našem životu. A tko je „na prvom mjestu“ u našoj nutрини, taj dirigira, upravlja nama. Ako zlo zauzme prvo mjesto, onda je ono u nama „gazda“ koji oblikuje naše gledanje i razmišljanje po svojim mjerilima.

Ako Zli vreba na svakog čovjeka, onda na poseban način želi unijeti pomutnju u srce osobe koja ima namjeru opraštati. Kada smo povrijeđeni – bilo da nam je učinjena nepravda, bilo da smo ranjeni riječju ili na neki drugi način – mi se borimo protiv osobe koja nas je povrijeđila. No pravi protivnik protiv

kojega se trebamo boriti nije ta osoba nego onaj koji stoji iza, koji želi sukobe, a to je zlo. Trebamo se boriti ne protiv osobe koja nas je povrijeđila nego protiv zla koje želi iskoristiti povrijeđenost u nama, inficirati našu nutrinu i zaposjesti je.

Važno je imati na umu da u trenutku kad nas netko povrijedi, u igri nismo samo mi (osoba koja me povrijedila i ja) nego još netko. To je zlo. Zli želi iskoristiti povrijedu koja nam se dogodila i zaraziti našu nutrinu negativnim osjećajima, napose mržnjom. Stoga je važno nikad ne zaboraviti da kada ne praštamo, činimo upravo ono što zlo želi.

Volju Zloga jasnije ćemo upoznati analizirajući grčki glagol *diaballein* iz kojeg se tvori imenica *diabolus* (đavao). *Dia-ballein* znači razdvajati. Zli želi da se ljudi razdvajaju, da u čovjeku i među ljudima budu podjele, nemir, da se mrzimo, da među nama

vladaju sukobi, ratovi, da ne pričamo jedni s drugima, da ne opraštamo...

Zašto je važno znati što je volja Zloga? Jer se onda ne ćemo dati lako prevariti; jer ćemo razotkriti njegove namjere, odnosno, ako budemo prevareni, znat ćemo što se dogodilo. Presudno je, stoga, da kada u sebi u trenutcima sukoba primijetimo mržnju i druga negativna raspoloženja prema drugome, budemo svjesni Sotonine „igre“ i njegova vrebavanja.

Zli mi šapće: „Mrzi! Ne praštaj!“, a Isus mi kaže: „Ljubi i praštaj!“ Slijedimo li i činimo ono što želi Zli, ne ćemo imati mira niti ćemo biti sretni, nosit ćemo terete u sebi, ranjavati se i plakati, a Zli će „trljati ruke“. Slijedimo li, međutim, Isusove riječi, tada će nam biti dobro, jer jedino kad je ljubav u srcu i među nama, tada nam je dobro.

Važno je imati na umu da zlo ne završava svoje djelovanje zauzimanjem „prvoga mjesta“ u nama. Njegov je konačni cilj da nas instrumentalizira, učini suradnicima i proširi se na druge – na što više ljudi.

Jesmo li svjesni da smo u kušnji da postanemo suradnicima Zloga u trenutcima kad smo povrijeđeni i pomišljamo na osvetu, na uzvrat istom mjerom („Oko za oko; zub za zub“)? „Zlo želi zaposjesti. I svijest i svijet. Sve. Želi biti sve u svemu, prvo i zadnje. Pobje-

„Ovdje možemo otkriti neprestanu prijevaru koju nam grijeh nudi. On nas lako uvjeri da je nemoguće praštati, a kad ne praštamo, ne može nam biti lijepo. Mi grijehu lako povjerujemo da je nemoguće ljubiti, a onda nam život postaje nemoguć.“ (fra Slavko Barbarić)

ČEŽNJA ZA GLEDANJEM BOŽJEGA LICA (7)

IKONA

PUT PREMA GLEDANJU BOŽJE SLAVE U KRISTU

FRA BERNARDIN ŠKUNCA

POZNATO JE DA JE IDOLOPOKLONSTVO POGANSKIH NARODA, KOJI SU OKRUŽIVALI IZRAEL, JEDAN OD BITNIH RAZLOGA ZAZIRANJA, DAPAKE I ZABRANE PRAVLJENJA LIKOVNOG UPRIZORENJA BOŽJEGA LIKA/LICA. Ta zabrana stavljena je u sam okvir Deset zapovijedi: „Ne pravi sebi lika ni oblića bilo čega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodama pod zemljom. Ne klanaj im se niti im služi.“ (Izl 20, 4-5) Zabrana je jasna i odlučna. U štovanju Boga, dakle, nijedan lik, nijedno stvoreno 'lice' ne može predočiti Boga. Svako predočavanje Božjeg bića u materijalnim likovima djeluje nakazno, stoga je nazivano nevjerničkim činom. Za tu pojavu posebno je rasvjetljavajući slučaj 'Zlatnog teleta'. U časovima dok je Mojsije „isred ognja“ (Pnz 9,10) primao dvije kamene ploče, ploče Saveza, dakle u časovima najčišćeg Mojsijeva susreta s Bogom na brdu – čemu je 'oganj' najrječitiji znak – narod je u nizini, u dolini poganskih utjecaja, podlegao izazovu pravljene materijalnih likova svojega Boga. Mojsije svjedoči: „Okrenuh se i sidoh niz brdo, a brdo svejednako plamtjelo u ognju. Dvije ploče Saveza bijahu mi u rukama. Pogledah: zbilja ste sagriješili protiv Jahve, Boga svoga. Salili ste sebi tele od kovine.“ (Pnz 9,15-16) Čistoća susreta na brdu Saveza, oganj kao <lice> Jahvino, u Mojsijevu duhu izazvalo je gnjevno protivljenje klanjanju idolima. Iz žara Jahvina ognja izišla je jasna spoznaja o grijehu idolopoklonstva: „Vaš grijeh, tele što bijaste načinili, uzeh i sažegoh ga u vatri. U prah ga sath i prah mu bacih u

Čežnja prema slikanju Boga, što je put ikone, naći će se upravo u Kristu. Krist će postati predmet čežnje za slikanjem Božjega lica. U Kristovu licu, dakle, čežnja za „gledanjem“ Boga dobiva svoju puninu.

Krist Svevladar i Učitelj, veoma česti sadržaj ikona, onih drevnih i modernih, poput ove modernog hrvatskog slikara Đure Sedera (r. 1927.)

potok što teče s brda.“ (Pnz 9,21) Brdo događaja Saveza ujedno je i simboličko 'lice' Jahvino: oganj iz kojeg izlazi samo ono što je božansko. Događaj Saveza ujedno je i oganj koji izgara idole; potok s istog brda – s Božanskog izvora – odnosi idole i kumire, odbacuje ih i baca u potok nestanka.

Starozavjetni vjernik, kako je vidljivo iz rečenoga, gledao je Božje lice u događajima na putu spasenja, zvanima kairoi. Sa stanovišta povijesti spasenja kaori su epohe/časovi velikih Božjih djela, primjerice, prijelaz iz ropstva (Egipta) u slobodu (Izl 14,15-31), poziv Mojsija i izgovaranje 'imena' *Ja sam koji jesam* (Izl 3,1-6), otkrivanje Božjih zapovijedi Mojsiju (Pnz 5,6-21), brojna obećanja dana prorocima, i sl. Za starozavjetnog vjernika Božje lice ostaje tajna, kako se to izriče u Mojsijevu sinajskom susretu s Bogom: „Mojsije zakloni lice: bojao se u Boga gledati.“ (Izl 3,6) Starozavjetni pisac je jasan: „Moga lica ne možeš vidjeti, jer ne može čovjek mene vidjeti i na životu ostati.“ (Izl 33,20) Drevne ikone će u sebi svojstvenom izrazu podsjećati na ta starozavjetna upozorenja prema slikanju i prikazivanju Božjega lica, ali će i spomenute sadržaje (kairoi) uzimati za likovno prikazivanje takvoga puta vjere. Novi zavjet će poći dalje i u slobodi od idolo-poklonstva dati smisao i punu ljepotu ikona.

Put prema slikanju ikona u potpunosti će, dakle, otvoriti Novi zavjet. U Kristovu utjelovljenju Bog će postati 'vidljiv'. Krist je obznanitelj Božjega lica: „Boga nitko nikada ne vidje: Jedinorođenac, Bog, koji je u krilu Očevu, on ga obznani“ (Iv 1,18). Čežnja prema slikanju Boga, što je put ikone, naći će se upravo u Kristu. Krist će postati predmet čežnje za slikanjem Božjega lica. U Kristovu licu, dakle, čežnja za „gledanjem“ Boga dobiva svoju puninu. Apostol je Pavao u Poslanici Filipljanima izrekao, mogli bismo reći, i teologiju utjelovljenja i teologiju ili opravdanost ikona: „On, trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe oplijeni uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan; obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušao do smrti, smrti na križu (...), i svaki će jezik priznati: Isus Krist jest Gospodin na slavu Boga Oca.“ (Fil 2,6-11)

Tako slikanje ikona otklanja strah – „Mojsije se bojao u Boga gledati“ – i stvara blizinu, ugođaj, radost i slavu. Svojom osjetilnom i u isti mah duhovnom, skoro mističnom izražajnošću, ikone spajaju onostranost, tajnu i otajstva vjere sa životom vjere na putu. Ovdje, u čovjekovoj vremenitosti, ikone po Kristovu utjelovljenju predstavljaju određeno 'utjelovljenje'. Stoga, samo po Kristu – pa i onda kad prikazuju Kristovu majku ili svece – ikone postaju tihi 'treći put' hoda prema Kristovoj i čovjekovoj proslavi. U ikonama se u različitim slikarskim izrazima smjera prema punom smislu Kristova utjelovljenja: „I vidjesmo slavu njegovu, slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca, pun milosti i istine.“ (Iv 1,14)

Molitva

Tvoju božansku narav, Svevladaru, nitko nije mogao dokučiti umom. Zato si se utjelovio i postao bliz čovjeku: utjelovivši se, uzео si na sebe sav teret svojstven ljudskome tijelu. Radi toga, potaknuti Božanskim predanjem od apostola primljenim, i mi na ikonama izrađujemo i pobožno cjelivamo Tvoj lik da bismo postigli Tvoju ljubav i po njoj primili ozdravljenje.

(Stihira Večernje Prve nedjelje Vel. Posta)

Obnova organiziranog laikata (II. dio)

BITI SOL

ZEMLJE

Hoćemo li čekati da nam sadašnji papa pet puta objasni pa onda sljedeći papa još protumači protumačeno? Srećom, sadašnji papa hrabro kroči naprijed i nudi životodajne smjernice i u tom kontekstu valjalo bi da se i mi suočimo s istinom, jer sporadično virtualno žbukanje hrvatske laičke barake možda je samoalibi za lijenost i neodgovornost. Kakve nam savjete i smjernice donosi papa Franjo?

MATE KRAJINA

KAŽU DA JE PAPA FRANJO U ZADNJOJ MINUTI SVOJEGA PREDIZBORNOG PROGRAMA ZA PAPU IZNIO NEŠTO PRESUDNO, IZJAVLJUJUĆI: „BUDUĆI PAPA MORA BITI ČOVJEK KOJI ĆE NA TEMELJU 'ZAGLEDANOSTI U ISUSA KRISTA I KLANJANJA NJEMU', POMOĆI CRKVI DA IZIĐE IZ SEBE I POĐE K ONIMA KOJI SE NALAZE NA RUBU EGZISTENCIJE.“

Svi su tada shvatili što budući papa želi: Taj novi duhovni „izlazak“ je temeljno obraćenje potrebno Crkvi u koji valja uključiti – ne samo biskupe, svećenike i djelatnike Kurije – nego i laike. Zamislite, i na njih se mislilo u toj važnoj prigodi!

Ali govorio je to i prije kardinal Bergoglio, npr. u jednom intervjuu već 2010. godine: „Od presudne je važnosti da mi katolici – kako kler, tako i laici – izidemo ususret Božjem puku.“ Onda je i dodatno argumentirao svoje tvrdnje ističući da razlog tomu „nije jedino što je poslanje Crkve navješćivati evanđelje, već i taj što nam propuštanje takvih praksa i postupaka nanosi štetu... Crkva koja se ograničava na upravljanje župama, koja je zatvorena unutar uske zajednice, doživjet će ono što doživljavaju zatvorenici: tjelesnu i umnu atrofiju.“ Zamislite koja smjela novost, kojoj pridodaje još hrabriju tvrdnju da Crkva koja samo štiti „malo stado“ i svu pozornost usmjerava k onima koji joj već jesu vjerni, postaje „bolesna Crkva“.

Zanimljivu tvrdnju iznio je već 2012. govoreći jednoj novinskoj agenciji, i upozorio da „glavna duhovna bolest dolazi od klerikalizma, koji onda prelazi i na laike“. I onda opet *in medias res*: „Mi svećenici skloni smo klerikalizirati laike. Nismo toga ni svjesni, ali na neki način kao da ih zarazujemo vlastitom bolešću. A laici nas – ne svi, ali mnogi – na koljenima mole da ih klerikaliziramo, jer puno je ugodnije biti poslužitelj kod oltara negoli dionik mukotrpnoga laičkoga puta. Ne smijemo pasti u tu zamku, jer nas ona čini sudionicima u grijehu.“

Interesantno! Može se izvući pouka: Klerikalizacija je temeljna usmjerenost na stvari koje se tiču samo klera, motanje oko svećenika, umjesto naviještanja evanđelja proročkom svijetu. Klerikalizam pogađa kler onda kada on postane samodostatan, a zanemari misionarsku viziju prema vani, barem ustrajnim

služenjem sakramentu ispovijedi! Takva praksa još više pogađa laike koji – ni krivi ni dužni, u dobroj vjeri – postanu „pozdravljači, čistači i sterilni poslužitelji“, čitači i izvanredni djelatnici svete pričesti, umjesto da snage usmjere na širenje vjere u svojim obiteljima, susjedstvu, na radnim mjestima i šire.

Sve je to kardinal Bergoglio pojašnjavao još 2011. godine: „Reforma koja je potrebna nije niti klerikalizirati niti tražiti da se bude klerikaliziran.“ O, kako to oporo i jasno zvuči! „Laici su laici i kao takvi trebaju živjeti u snazi krštenja, koja ih osposobljuje biti kvascem ljubavi Božje unutar samog društva: stvarati i sijati nadu, propovijedati vjeru – ne samo s povjedaonice – već iz svakodnevlja. Poput svih nas ostalih u Crkvi laici su pozvani nositi svoj križ svakoga dana, križ koji njima pripada, a ne svećeniku, službeniku.“

Budućnost Crkve je s vjernicima koji su sol zemlje, a ne s onima koji sole pamet svima oko sebe i s Crkvom zbijaju neslane šale. Svjesno laičko tijelo može biti nositelj pozitivnih promjena i Kristove poruke u svim okolnostima života, a ujedno biti i dobronamjerni korektor svjetovno-duhovnih struktura.

Također, Papa ozbiljno upozorava da je jedna od „divljih loza“ što nastaje iz „trsa“ klerikalizma i prekomjerni kritički duh, koji „navodi neke katoličke svećenike i vjernike da većinu snage troše na kritiziranje ostalih unutar i izvan Crkve, umjesto da nastoje živjeti s drugima i dijeliti radost kršćanske vjere.“

„To predstavlja problem ne samo za svećenike“, izjavio je, „već ujedno i za laike. Biti dobar katolik ne znači gledati samo ono negativno i ono što nas dijeli. To nije ono što Isus želi. Takvo neobraćeničko ponašanje što ga redovito pronalazimo u osobnim razgovorima, blogovima, komentarijama te raščlambama video-uradaka na internetu, 'sakati poruku' kršćanske

vjere te prestrašene ljude udaljava od nje. Upućivanje nesmiljene kritike u pravcu onih s kojima se ne slažemo nije put reforme i Crkve.“

No vratimo se još malo u povijest ove sage o laikatu i klerikalizmu. Susret latinoameričkih biskupa s papom Benediktom XVI. održan je 2007. u gradu Aparecida u Brazilu. Kardinal Bergoglio bio je glavni autor i predstavljatelj „Documenta Aparecida“, koji je vjerodostojan pokazatelj njegova razmišljanja. U tom dokumentu rođena je nova definicija da se u reformu laikata mora uključiti dimenzija „misionarskih učinaka u zajedništvu“. Dalje je obrazloženo ono što određuje laički poziv. Ponajprije je tu činjenica da obraćeni Kristovi nasljedovatelji, koji uživaju dioništvo u Isusu, trebaju svoju radost i ljubav proširiti na one koji to još nisu iskusili. Takva zajednica svjesnih laika ima zadaću počiti u politiku i preobraziti je, ali isto tako i svekoliko društvo, obrazovanje, susjedstvo i komšiluk – te da se ne zaboravi početni temelj – brak i obitelj.

Papa će i dalje tražiti da laici gaje bratstvo milosrdnih Samaritanaca koji će svojim suvremenicima – bez obzira na boju kože ili političku opredijeljenost – pristupiti s nježnom ljubavlju i milosrdjem.

Budućnost Crkve je s vjernicima koji su sol zemlje, a ne s onima koji sole pamet svima oko sebe i s Crkvom zbijaju neslane šale. Svjesno laičko tijelo može biti nositelj pozitivnih promjena i Kristove poruke u svim okolnostima života, a ujedno biti i dobronamjerni korektor svjetovno-duhovnih struktura.

Papa Franjo je otvorio – kompetentno i autoritativno – prozore i ne boji se propuha. Započeo je svojevrstni izlazak iz okova straha, obzira i licemjerja. Papa nas upućuje do ruba egzistencijalnih pitanja, siguran u Kristovu milost.

Sve to sljedećih godina i desetljeća trebalo bi odzvuniti i biti provedeno u našim srcima, župama, pokretima i diljem katoličkog svijeta. Molimo se da naš laikat uistinu bude katolički, a to znači apostolski nadahnut i evanđeoski poučen. Ujedno – unatoč svim kušnjama života – pastirski upućen, proročki hrabar i crkveno odgovoran, a u nevoljama pouzdan, u poslušnosti nenadmašiv, dijaloški otvoren, kršćanskim ciljevima privržen i svjedočki dosljedan.

ili samo *Put prvotni* je naziv za kršćansku vjeru, koji je bio i jedini prije nego što su se učenici, deset godina nakon Isusove smrti i uskrsnuća, prozvali kršćanima. Put vodi k nekom cilju, putujemo da bismo dostigli određeni cilj. Naš cilj je nebo, vječni život s Bogom.

U prosincu 2001. Sveta je Stolica objavila **Smjernice o pučkoj pobožnosti i liturgiji** u čijoj točki 153. stoji: *Pobožna vježba zvana put svjetla* zadnjih se godina razvila i proširila u mnogim krajevima. *Slijedeći predložak križnoga puta, vjernici se kreću dok razmatraju o brojnim Isusovim ukazanjima od Uskrsa do Uzašašća. U njima je očitovao svoju slavu učenicima koji su čekali dolazak Duha Svetoga, ojačao im vjeru, dovršio poučavanje o Kraljevstvu i pobliže odredio sakramentalni i hijerarhijski ustroj Crkve. Kroz put svjetla vjernici se usredotočuju na središnji događaj vjere, na Kristovo uskrsnuće, i na svoje sljedbeništvo u njemu snagom krštenja, vazmenoga svetootajstva kojim su izvedeni iz tame grijeha u blistavo sijanje svjetla milosti. Stoljećima je*

cilja: oslobođenja, radosti, mira, što su bitno pashalne vrijednosti. Naposljetku, u društvu koje je često obilježeno kulturom smrti izraženom kroz očaj, tjeskobu i nihilizam, put svjetla mogući je poticaj za ponovnu uspostavu kulture života, otvorenost nadi i sigurnosti koju nudi vjera.

Ovu pobožnost moguće je moliti u obitelji ili župnoj zajednici, molitvenim zajednicama. Može se organizirati i put svjetla u prirodi. Ona nas dublje uvodi u događaje nakon Uskrsa i traži od nas djelovanje, apostolat, svjedočenje o uskrsnom Isusu. Naposljetku ova pobožnost i meni daje nadu i novu dubinu vjere. Meni osobno je upravo ova pobožnost pomogla u dubljem razmatranju mog poslanja koje imam kao laikinja u današnjem svijetu, u Crkvi. I sama u svojem svakodnevnom životu prepoznajem stanja i situacije koje su prolazili Marija Magdalena, sv. Petar, sv. Toma ili apostoli dok su iščekivali silazak Duha Svetoga. Ovdje sam pronašla u jednoj zaokruženoj cjelini predivnu

Postaje puta svjetla s evanđeoskim čitanjima

- II. Dva učenika zatječu prazan grob (*Ivan 20,1-8*),
- III. Marija Magdalena postaje prva vjerovjesnica Uskrsloga (*Ivan 20,11-18*),
- IV. Uskrsli se pojavljuje na putu u Emaus (*Luka 24,13-29*),
- V. Isusa prepoznaju u lomljenju kruha (*Luka 24,30-35*),
- VI. Isus se ukazuje učenicima u Jeruzalemu (*Luka 24,36-48*),
- VII. Uskrsli daje učenicima svoj mir i vlast opraštati grijeha (*Ivan 20,19-23*),
- VIII. Isus osnažuje Tominu vjeru (*Ivan 20,24-29*),
- IX. Isus se pojavljuje na Tiberijadskom jezeru (*Ivan 21,1-14*),
- X. Petar okajava izdaju postojanom ljubavlju (*Ivan 21,15-19*),
- XI. Isus razaslije učenike u svijet (*Matej 28,19-20*),
- XII. Isus se uzašašćem vraća Ocu (*Luka 24,50-53; Djela apostolska 1,9-11*),
- XIII. Marija i učenici čekaju dolazak Duha (*Djela apostolska 1,12-14*),
- XIV. Obećani Branitelj i Tješitelj silazi na Pedeseticu (*Djela apostolska 2,1-13*).

MIRTA
MILETIĆ

JEŠTE LI SE VEĆ SUSRELI S POBOŽNOŠĆU PUTA SVJETLA? To je relativno nova pobožnost i mene je oduševio njezin sadržaj i njezino duboko značenje. Križni put je prisutan kao pobožnost kroz korizmu, no nakon proslave Isusova uskrsnuća ne razmišljamo što i kako dalje. Čini mi se da lakše razmatramo Isusovu muku nego Njegovo uskrsnuće. Zbog toga je meni pobožnost puta svjetla bila pravo otkriće. Susreli smo se s njom prije par godina kao obitelj na jednom obiteljskom planinarskom putu. Kroz četiri sata hoda razmatrali

smo postaje puta svjetla. Nezaboravno iskustvo! Od tada svake godine sudjelujemo u toj pobožnosti.

Put svjetla predložio je 1988. talijanski antropolog salezijanac Sabino Palumbieri, rođen 1934. Oblikovan je po uzoru na križni put, što znači da uključuje 14 postaja, ali mu je okosnica uskrsni događaj. Također, po uzoru na križni put, pobožnost nema nepromjenjiv obrazac nego se obično za svaku postaju sastoji od čitanja ulomka iz Svetoga Pisma, kratkoga razmatranja i molitve. Može, a ne mora, uključivati hoda-

nje od postaje do postaje praćeno pjevanjem jedne ili više kitica neke uskrsne pjesme.

KAKO JE UOPĆE DOŠLO DO TOGA NAZIVA? Rimski filozof Seneka Mlađi u tragediji *Podivljali Heraklo* piše: „Nije lak put od zemlje do zvijezda.“ Smatra se da je to početak izreke: „Preko trnja do zvijezda“ (*per aspera ad astra*), uz koju su kršćani skovali asketsku krilaticu: „Preko križa do svjetla [uskrsnuća]“ (*per crucem ad lucem*). Stoga je razložno da se put križa nastavlja kroz put svjetla.

Svjetlo se ovdje shvaća kao posrednik koji stvari čini vidljivima, koji organe vida, a onda preneseno i uma i duše, potiče na djelovanje. U prenesenom smislu svjetlo je duhovna radost, sjajnost vjere, bljesak nade, osvjetljenje budućnosti. Svjetlo Isusovog uskrsnuća uvijek iznova osvjetljava naše živote, trebalo bi dati novi pogled na život.

*Put se pak razumije kao sredstvo u kojem je takav postupak moguć. Put je općenito smjer kretanja, stil čovjekova življenja. Naime, *Gospodinov put, Put istine, Put spasenja**

VJERUJEM DA ĆE SVI ONI KOJI SE ODVAŽE MOLITI PUT SVJETLA, U OVOJ POBOŽNOSTI OTKRITI I PRIMITI OD GOSPODINA OBILJE SVJETLA ZA SVOJ SVAKODNEVNI ŽIVOT.

križni put uključivao vjernike u prvi trenutak uskrsnoga događaja, tj. u Muku i pomagao im da u svijesti utvrde njezine najvažnije vidove. Slično tomu, put svjetla, kad se slavi vjerno evanđeoskomu tekstu, vjernicima može učinkovito prenijeti životno razumijevanje drugoga trenutka pashalnoga događaja, tj. Gospodinovo uskrsnuće. Put svjetla može biti izvanredno sredstvo odgoja u vjeri jer po križu vodi do svjetlosti. Metaforom hoda put svjetla vodi od uočavanja zbilje boli – a ona u Božjem planu ne predstavlja životno odredište – do nade, k dosizanju čovjekova istinskoga

moćnost razmatranja upravo tih događaja iz kojih crpim nadahnuće i hranu za životne uloge i situacije u koje me je postavio Gospodin, bilo kao ženu, kao majku ili kao aktivnu župljaniku i vjernicu. Ohrabruje me da je Gospodin uskrsnuo i da je živ! Živ u mom životu, svim mojim životnim teškoćama i radostima, živ u svim situacijama i događajima. Vjerujem da će svi oni koji se odvaže moliti put svjetla, u ovoj pobožnosti otkriti i primiti od Gospodina obilje svjetla za svoj svakodnevni život.

KOLJENA...

samo to nije zadovoljilo moje srce. Imao sam potrebu osjetiti oprost, milovanje, milosrđe Božje. Jer, tko može ozdraviti sjećanja? Tko ti može reći: Oprošteni su ti grijesi? I nisu dovoljne riječi, sućut i razumijevanje ljudi – potreban je Božji oprost. U rane duše može ući samo Bog i to

Ovo pišem da bih vam rekao koji je lijek ponovno otvorio oči mogega srca i oči mogega tijela. Nisu to bile tablete ni terapije nekog stručnog psihologa, nego su to bila KOLJENA! Da, koljena! Jer kad ostaješ na koljenima, pa i ako te bole, kad glavom lete misli, čak i sjećanja na ružne stvari, ako ostaneš pred Isusom, On će te ozdraviti. Nije važno ako ne vjeruješ, ako Ga ne vidiš. On vidi tebe, On te ljubi, On vjeruje u tebe!

Iako sam i prije „vidio“, nisam bio slijep, ali je tama srca bila ta koja mi nije dopuštala da vidim. Unutarnja tama čini da sve izgubi boju, da više ne vidiš.

Ovo pišem da bih vam rekao koji je lijek ponovno otvorio oči mogega srca i oči mogega tijela. Nisu to bile tablete ni terapije nekog stručnog psihologa, nego su to bila KOLJENA! Da, koljena! Jer kad ostaješ na koljenima, pa i ako te bole, kad glavom lete misli, čak i sjećanja na ružne stvari, ako ostaneš pred Isusom, On će te ozdraviti. Nije važno ako ne vjeruješ, ako Ga ne vidiš. On vidi tebe, On te ljubi, On vjeruje u tebe!

Ni sam nisam vjerovao! Nisam razumio! Osjećao sam samo bol u koljenima, koju osjećam i danas kad me grijeh ponovno privuče, kad pogriješim, kad ponovno padnem. Tada uvijek iznova padam na koljena. Dok sam na koljenima, osjećam potrebu zatražiti oprost od Boga, dobro se isповјediti i reći sve do kraja, i ostajući na koljenima, odbacujem strah za izreći svu istinu. Ne želim svesti molitvu srca samo na molitvu koljena, ne bih to sebi nikada dopustio, ali za mene su koljena bila i ostala temelj.

Danas se ne sramim moliti, danas u molitvi pronalazim snagu da, kada pogriješim, pitam za oprost svoju djecu, svoju suprugu. U molitvi nalazim svjetlost koja mi omogućuje vidjeti pogriješke. Ona me čini sposobnim prihvatiti ispravke, posebno od strane onih koje volim, a upravo od njih (supruga, prijatelja, djece) najteže prihvaćam prigovore. Zaista treba biti ponizan i čuti od svoga djeteta da si napravio nešto što nije dobro. Teško je to prihvatiti. Sjećam se, kad sam i sam bio dijete, nisam uspijevao reći svome tati ono što sam doista mislio. Nisam bio slobodan to mu reći jer sam se plašio njegove reakcije. Danas mislim drugačije. Treba postati normalno učiniti sve da ta sloboda u obitelji raste, kako bismo mogli imati srca otvorena istini, pa i kad boli. A boli me kad mi kažu da se uvrijedim bez razloga, da se lako naljutim, da previše vičem... Nije lako čuti sve te stvari o sebi, ali ako zavirim u svoju nutrinu, znam da je to istina. A snagu da bismo se pogledali iznutra bez da se uplašimo tko smo, možemo naći samo u molitvi koljena.

Hvala Vam i ugodna Vam molitva...
NA KOLJENIMA!

Prevela: Marija Dugandžić

samo onda dok si pred Njim na koljenima. Tada sve malo po malo izlazi na svjetlo, počinješ disati, progovara savjest, nazireš svjetlost, i s razlogom taj put zovemo „Iz tame u Svjetlost“. Usjekao mi se u pamćenje jedan događaj: Jedne večeri, prije spavanja, podigao sam pogled prema nebu i ponovno ugledao zvijezde... Ponovno sam ugledao sve stvoreno, moje su oči bile otvorene, mogle su ponovno promatrati boje, nijanse svjetlosti i na koncu samo svjetlo.

to, sasvim sitno povjerenje učinilo je da se ponovno rodim, ponovno oživim, uskrsnem. Dobro se sjećam kada sam u kapelici matične kuće u Saluzzu, na koljenima pred euharistijskim Isusom, tražio oprost, plakao i razgovarao s Njim otvorenoga srca. Tada sam u srcu osjetio Njegov zagrljaj i istinski oprost. Već prije sam molio za oprost svoju mamu, svoga tatu i oni su mi već bili oprostili za zlo koje sam im bio učinio, za grijeh koje sam počinio protiv njih. Ali,

od mene da pokušam. Govorili su mi da ništa ne mogu izgubiti. Uostalom, oni koji su to od mene tražili, time ništa od mene nisu dobivali. Jer, kako bi i mogli dobiti nešto od mene narkomana, lopova, lažljivca... Majka Elvira i mladići u Zajednici nisu „zarađivali“ novac ili moć pomažući jednoga kakav sam bio ja. I upravo je ta besplatnost u meni rodila povjerenje u nekoga tko mi je predlagao učiniti nešto u što sam nisam vjerovao niti sam razumio! Upravo

MOLITVU KOLJENA NAUČIO SAM OD MAJKE ELVIRE. Danas mogu reći da sam naučio stajati i hodati na nogama, jer sam naučio biti dolje, stajati „nisko“ – BITI NA KOLJENIMA.

Istinska promjena mogega života dogodila se upravo na koljenima pred mojim Bogom, pred euharistijskim Isusom. Do tada niti sam shvaćao niti sam vjerovao da u euharistijskome kruhu može biti Isus, Bog, ali sam vjerovao onima koji su tražili

MARCO ZAPPELLA

Tata, ne vidim te!

Kršćanin je često u napasti da odgovori: „Oče, ja te ne vidim...“ Naš hod zemljom je zamračen, no Bog nas vidi i to je najvažnije. Bog nas nikad ne ostavlja, ni na trenutak. On nas drži za ruku i onda kad mi toga nismo svjesni.

Jedna sretna obitelj živjela je u kući na rubu grada. Jedne je noći u kuhinji izbio požar. Dok se vatra rasplamsavala, roditelji i djeca istrčali su iz kuće. Iznenada su u paničnom strahu otkrili da nema najmlađeg člana obitelji, petogodišnjeg dječaka. On se, uplašena vatrom i zbunjen gustim dimom popeo na kat.

Što da rade? Otac i majka su se očajnički gledali, dvije su sestre počele vikati. Vratili su se u kuću zahvaćenu vatrom, bilo je nemoguće... Vatrogasci još ne bijahu stigli.

Iznenada, gore u potkrovlju, otvori se prozor. Dječak proviri i stade vikati: „Tata! Tata!“ Otac priđe i poviče: „Skoči!“

Dječak je pred sobom vidio samo vatru i crni gusti dim, a kad je čuo glas, odgovorio je: „Tata, ja te ne vidim...“

„Vidim ja tebe, slobodno skoči!“ – vikao je otac. Dječak je skočio i začas se, živ i zdrav, našao u snažnom očevu zagrljaju.

Priča ističe pouzdanje koje treba imati naša molitva. Dijete na prozoru kuće koja gori – zar to nije slika kršćanina pred Bogom? Kad se nađe u opasnosti, on može čuti kako mu se Bog obraća: „Pouzdam se u mene, baci se u moje ruke.“ Kršćanin je često u napasti da odgovori: „Oče, ja te ne vidim...“ Naš hod zemljom je zamračen, no Bog nas vidi i to je najvažnije. Bog nas nikad ne ostavlja, ni na trenutak. On nas drži za ruku i onda kada mi toga nismo svjesni.

Bruno Ferrero

KAKO ME MARIJA KROZ MAJČINSTVO PRIVUKLA JOŠ BLIŽE K SEBI

NIKOLINA NAKIĆ

MJESEC SVIBANJ MARIJIN JE MJESEC.

Mnogima najljepši u godini, nekako i samom svojom pojavnošću podsjeća na buđenje, novi život, probuđenu i ozelenjenu mladu prirodu, koja svake godine nakon uspavane zimske golotinje i sivila pokazuje svu svoju raskoš.

Ne vežemo li nekako te pojmove i za Mariju? Baš ona je roditeljica i donositeljica novog života, koji je ujedno i vječni život za sve nas. Puno je pojmova i puno pridjeva koje bismo njoj mogli dati, no mislim da se jedan ipak izdvaja od drugih i u sebi sadrži svu bit i Marijino poslanje: **majčinstvo**.

Danas bih željela promišljati o tome kako je Marija utjecala na moj život i kako se, iako je ona uvijek ista, kroz prolazak mojih ljudskih godina mijenjao i moj doživljaj Marije.

Kad sam bila u nježnim dječjim godinama, Marija je za mene predstavljala sigurnu luku, majčinsko krilo u svijetu koji me istovremeno i privlačio i plašio svojom veličinom i mogućnostima. Obračala sam joj se s djetinjim pouzdanjem, njoj, nebeskoj Majci kao nekakvoj svemogućoj ekstenziji moje zemaljske majke, sa svojim malim djetinjim željama i dječjim suzama koje je valjalo obrisati. U mojoj mašti ona je bila personifikacija Majke. Ona koja tješi, koja sluša i brine. Koja tjera noćna čudovišta i obećava spokoj novog dana. Uvijek prisutna.

Sjećam se svojih prvih dječjih molitva u svetišima koja smo mi iz kontinentalne Hrvatske pohodili: marijanske pobožnosti duboko su dirnule moje dječje srce. Kad god čujem riječi *Umnoži našu vjeru, učvrsti ufanje, povrati mila Majčice sve izgubljene*, na oči mi naviru suze jer se preda mnom stvara mili lik Majčice Božje Bistričke, svetišta gdje su se moje prve molitve vinule ravno u nebo. Nikada to ne ću zaboraviti. Prve titraje duše koja prepoznaje da je došla na svoje.

Ili pak spokoj svetišta Majke Božje Trsatske, mjesta u koje sam također hodočastila kao dijete, nosila Majčici svoje nakane koje su se polako mijenjale s godinama, no još uvijek u potpunosti dijete-majka korelaciji. Bile su to

godine stvaranja čvrstih temelja u odnosu prema Mariji, temelja koji će izdržati zamke odrastanja i vrludanja koja većina nas ne neki način iskusi.

Nešto bitno se u meni samoj promijenilo kad sam i sama postala majka. Promijenilo se težište, fokus, kao da neka stara pravila više nisu vrijedila i trebalo je učiti neke stvari ispočetka. Odjednom su moje molitve prebacile fokus sa mene same na drugoga. Moje dijete. Nekog poteklog od mene... mog najljepšeg sudioništva u kreaciji. Nikada do tada od mene nije proizašlo nešto toliko divno poput mog djeteta.

Tada smo Marija i ja produbile svoj odnos. Moj doživljaj Marije dobio je još jednu profinjenu notu – sad sam je bila sposobna promatrati i kao majka majku – možda sam po prvi put mogla razumjeti veličinu i beskraj njezine dobrovoljne ogromne žrtve i predanja. Jednom kad iskusiš tu beskrajnu ljubav prema svom djetetu, možeš pojmiti – ili zamisliti – bezdan boli koji se otvara samo

pri zamišljanju da se tvom malenom biću nešto loše može dogoditi. Da, Marija je i dalje moja majka, i u mislima i molitvama joj se uvijek tako obraćam, ali moje vlastito majčinstvo doprinijelo je da dublje razumijem njezinu majčinsku ljubav. Kao da se u mom srcu otvorio još jedan prozor koji je dao još bolji pogled na tu njezinu beskrajnu ljubav prema nama. Kao da sam je mogla još bolje razumjeti.

Ali to nije bilo ni izdaleka sve. Naša Majka mi je dopustila da upoznam jedan djelić majčinske patnje, njoj tako dobro poznate, i na taj me način još snažnije i čvršće prigrllila k sebi.

I baš u tom trenutku patnje pozvala me u Međugorje.

Došla sam u to svetište kao zrela žena. Iako sam kroz godine imala više prilika jednostavno doći, nisam došla. Toliki su putovali izdaleka, s drugog kraja svijeta, a meni su godine prolazile i nisam dolazila. Sad mi je jasno zašto. Došla sam baš kad sam trebala doći. Došla sam u trenutku kad mi je i samoj visio život o koncu, pred neizvjesnošću, s ogromnom rupom i boli u srcu koju sam stavila kao majka pred majku: bolesti djeteta. Nitko me nije mogao razumjeti kao ona. I nitko me nije mogao utješiti kao ona. Nigdje drugdje nego ovdje. Nakon što sam došla na ovaj kamen, mogla sam nastaviti živjeti.

Gospa Međugorska mi je dala naslutiti da prihvaćanje volje Božje i Božjeg plana spasenja za svakoga od nas ide pravocrtnim putem, najboljim za našu dušu, ali koji često po našoj zemaljskoj logici izgleda neshvatljivo i nelogično. Dala mi je milost da to prihvatim i sačuvam vjeru, jer mi je istovremeno na ovom blagoslovljenom kamenu dala osjetiti koliko sam voljena i koliko ću to uvijek biti. Sad mogu reći da je moj odnos s Marijom ušao u etapu koja se može nazvati jednom dubokom zreloom ljubavlju.

Ne znam što mi još divnoga Gospa sprema. Ljudima je njihov životni put nepoznanica i dobro je da je tako. No Marija me do sada jednom naučila: da u svakom, i najmanjem, djeliću mog zemaljskog života zapravo nikada ne ću biti sama. Ne dok je ona uza me. I zato joj imam potrebu baš u njenom mjesecu još jednom reći: hvala ti, Majčice!

MEĐUNARODNI SEMINAR ZA ŽIVOT (PRO LIFE)

Međugorje, 16.-19. lipnja 2016.

Tema susreta je:

„Čedo u utrobi“ (Lk 1,41)

„Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan.“ (Lk 6,36)

S Majkom života: seminar za branitelje života, molitva za one koji su izgubili dijete, koji su ranjeni pobačajem, spontanim pobačajem, za supružnike koji žele djecu, za pro-life aktiviste, za žrtve obiteljskog nasilja, samohrane roditelje, trudnice...

Program

ČETVRTAK, 16. 06. 2016.

16,00 Registracija sudionika

18,00 Večernji molitveni program u crkvi

PETAK, 17. 06. 2016.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

9,30 Predavanje

Stanka

11,00 Predavanje, svjedočanstva

12,00 – 15,30 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini

15,30 Predavanje

18,00 Večernji molitveni program u crkvi

SUBOTA, 18. 06. 2016.

6,00 Put križa na Križevcu, priprema za ispo-

vijed

10,00 Predavanje

12,00 – 15, 30 Klanjanje Presvetom oltarskom Sakramentu u tišini

15,30 Predavanje, svjedočanstva

18,00 Večernji molitveni program u crkvi

22,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

NEDJELJA, 19. 06. 2016.

6,00 Molitva na Brdu ukazanja

9,00 Iskustva sudionika, sv. misa

NAPOMENE:

MEĐUNARODNI SEMINAR ZA ŽIVOT (PRO LIFE) održat će se u Međugorju od 16. do 19. lipnja 2016. u dvorani Ivana Pavla II. Broj mjesta je ograničen prostorom, stoga vas molimo da **što prije** prijavite svoj dolazak na ovaj seminar. **Prijave izvršiti na e-mail: seminar.marija@medjugorje.hr**

Zbog organizacije seminara i vaše sigurnosti molimo vas da se smatrate registrirani za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e - mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani za seminar tek nakon što ste primili potvrđan odgovor. Bit će organizirano simultano prevođenje za sve jezične skupine. Cijena seminara je **30€** po osobi. U cijenu su uključeni svi troškovi organizacije i rada seminara. Prilikom plaćanja na početku seminara svaki će sudionik dobiti akreditaciju koja će mu omogućiti sudjelovanje u radu seminara. Za smještaj u Međugorju treba se pobrinuti svatko osobno. Budući da ne možemo doći do svakog organizatora osobno, ovim putem pozivamo sve organizatore hodočaćača, vodiče, voditelje centara mira i molitvenih i karitativnih skupina da obavijeste one koji su zainteresirani za ovaj susret. Unaprijed se radujemo vašim prijavama i zajedničkom susretu!

Predavači:

fra Ante Vučković, ofm rođen je 1958. u Sinju u brojnoj obitelji. Član je franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Sjemenište i klasičnu gimnaziju završio je u Sinju, a teologiju u Makarskoj i Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1983. Nakon službe kapelana u Metkoviću i Münchenu studirao je filozofiju u Münchenu i Rimu gdje je i doktorirao na dimenziji slušanja kod Martina Heideggera. Predavao je filozofiju u Rimu, na Papinskom sveučilištu Antonianum i na Franjevačkoj teologiji u Makarskoj. Profesor je filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Predaje i na Filozofskom odsjeku istoga sveučilišta. Voditelj je duhovnih vježbi, seminara i duhovnih obnova. Duhovni je pratitelj i savjetnik. Objavio je nekoliko knjiga. Objavljuje u stručnim i populističkim časopisima.

Zrinka Jelaska, profesorica hrvatskoga jezika i fonetike iz Zagreba. Članica je Franjevačkoga svjetovnog reda, udana je i majka dvoje odrasle djece. Od malena vjerski odgajana, u mladenačkim danima odlutala je od Boga. Međutim, njezin je otac u Međugorju dobio poticaj da moli za njezino obraćenje (bar jednu Zdravomariju kad god prolazi Kamenitim vratima u Zagrebu). Kad se vratila Crkvi i počela svaki dan odlaziti na misu, u šali je rekao da se premolio. Djeca u utrobi njezina su životna tema.

Koordinator seminara je fra Marinko Šakota, međugorski župnik

Jeste li ikad mislili o tome:

BOG

Jeste li ikad mislili o tome: Bog me sanja, misli na mene; u njegovim sam mislima i srcu? Bog može promijeniti moj život! Ove riječi iz homilije Svetog Oca, na jutarnjoj misi u kapeli Doma sv. Marte, duboko su me potresle. Zaista, Bog mašta o meni i Tebi, dragi čitatelju, kao što to čine zaljubljene osobe.

KREŠIMIR MILETIĆ

NEKAKO SPONTANO, ODMAH POMISLIM KAKO JE TO TEŠKO RAZUMOM PRIHVATITI, SVJEŠTAN SVOJIH MANA I POGRJEŠAKA. Zar mene? Baš takvog kakav jesam? Naša iskustva međuljudskih odnosa, u kojima se tako često susrećemo sa razočaranjima, kao da nam svjedoče o potpuno suprotnoj paradigmi. O svijetu u kojem se ljubav uvijek treba zaslužiti, u kojem je ljubav tako krhka i nestalna, o svijetu u kojem smo osobnim pogreškama nanijeli drugima i sebi tolike rane.

No, ovo je istina. Bog me sanja, misli na mene; u Njegovim sam mislima i srcu. „I klicat ću nad Jeruzalemom, radovat' se nad svojim narodom“, govori Gospodin po proroku Izaiji (Iz 65,19). On razmišlja o onome što će učiniti, mašta, sanja taj Dan kada će se radovati s nama. U svojoj radosti On zamišlja i nas, svakog od nas, i svoju radost veže uz zajedništvo s nama. Isus otkriva da se zbog pronađene izgubljene ovce Otac raduje više nego zbog onih devedeset i devet koje nisu zalutale (usp. Mt 18,13). U prispodobu o izgubljenom sinu još se snažnije ističe ova radost Oca u ponovnom susretu s ljubljenim sinom koji „bijaše mrtav i oživje, izgubljen i nađe se!“ (usp. Lk 15,1-32)

I ovdje lako uočavamo da je radost, istinska radost duboko povezana sa ovim susretom, s našim zajedništvom s Gospodinom. Iz jednog drugog susreta, između Isusa i bogatog

mladića (usp. Mk 10,17-22), vidimo da za onu trajnu i duboku radost nije dovoljno tek susresti Isusa, razgovarati s njime. Kad Isus opisuje posljednji sud, vidimo da nije dovoljno niti to jesmo li s njime „jeli i pili“. Potrebno je poradi nebeskog blaga žrtvovati zemaljsko, nasljedovati Isusa, slijediti ga, biti njegov učenik, jer istinska radost izvire iz pravoga zajedništva s Bogom. Potrebno je pažnju usmjeriti na Isusove savjete i prihvatiti ih, na „ono jedno što nam još nedostaje“. Da je bogati mladić otkrio pravo zajedništvo s Bogom, otkrio bi i pravo zajedništvo s braćom, s bližnjima te beskrajne mogućnosti da se zemaljskim dobrima služi da uveća i tuđu radost time što bi ih dijelio s drugima.

I zaista, nismo li svi gladni ove radosti? Ne osjećamo li čežnju za ovom radošću? Nismo li i mi često pred Isusom u ovakvom dijalogu? I ta čežnja nije ništa drugo negoli čežnja za Gospodinom, koju ništa drugo ne može nadomjestiti. Čovjek kreće u potragu tek onda kad nije miran ili zadovoljan tamo gdje se trenutno nalazi. Zato sam sretan i zbog toga što mi Gospodin daje okusiti trenutke suhoće, žalosti, nezadovoljstva, jer me na taj način ponovno usmjerava na ono bitno, pokreće me u ponovnu potragu ili ponovni povratak nakon što zalutam. Baš kao što se izgubljeni sin 'sjetio' da je kod Oca imao sve i odlučio se vratiti. Zaista, žalosni

smo kada nas naši grijesi ili mlakost udaljavaju od Boga.

Ako sada znam da je Bogu najveća radost opraštanje, obraćenje i spasenje svakog pojedinog čovjeka, onda to nužno treba promijeniti i sadržaj mog života i djelovanja. Radost koju sam osjetio „jer bijah mrtav i oživje“, jer sam doživio Božju ljubav i milosrđe, tada želim širiti i na sve one koji je još nisu upoznali i okusili. Jer ako ljubim Isusa, onda mi je važno ono što je i Njemu važno. A On me uči da su Njemu najvažniji upravo oni koji su potrebni obraćenja, koji Ga još nisu upoznali. Njima se najviše raduje.

Mi smo pozvani biti svjedoci te ljubavi, ali i na aktivnu evangelizaciju. I ta evangelizacija će teško dodirivati srca bude li se oslanjala isključivo na teološke govore u kojima nema iskustva doživljene ljubavi, proživljenog milosrđa. Svjedočiti tu ljubav, konkretnu ljubav koja je promijenila naš život, jest najsnažniji jezik evangelizacije. Mi smo pozvani osobito u Godini milosrđa svijetu otkrivati ovu najveću Očevu radost! Radost opraštanja! I ovdje je jedan od pokazatelja istinskog nasljedovanja Isusa upravo ta naša radost. Ukoliko je Gospodin zaista prisutan u našem životu, ukoliko Ga nismo izgubili, ako se naše oči nisu zamutile mlakošću ili nedostatkom velikodušnosti, ako u traženju sreće ne iskušavamo druge putove koji ne vode k Bogu, onda naš život zrači radošću. Evanđelje je radosna vijest!

ME SANJA?

Abraham je, kako nam to otkriva Isus, uskliktao na obećanje da će vidjeti njegov Dan (usp. Iv 8,51-59). I tu je još jedan od ključeva ulaska u tu radost – shvatiti radost obećanja, radost nade, radost saveza. Prihvatiti ovu radosnu vijest da se sam Gospodin neizmerno raduje obnovi svijeta, da se neizmerno raduje zajedništvu sa svakim od nas.

Ukoliko je Gospodin zaista prisutan u našem životu, ukoliko Ga nismo izgubili, ako se naše oči nisu zamutile mlakošću ili nedostatkom velikodušnosti, ako u traženju sreće ne iskušavamo druge putove koji ne vode k Bogu, onda naš život zrači radošću. Evanđelje je radosna vijest!

Pozvani smo da se ova radost očituje i u našim obiteljima. Istinska obiteljska radost je uvijek plod dubokog sklada među osobama koje žive zajedništvo s Gospodinom. Obitelj koja živi radost vjere, sol je zemlje i svjetlost svijeta – kako je više puta naglasio Sveti Otac.

I evo, to želim svima nama. Da nikada ne zaboravimo ovu neizmerno važnu istinu! Bog te ljubi, beskrajno! I planira, ni manje ni više nego živjeti s tobom čitavu vječnost! Nije li ovo zaista radosna, prijelomna vijest nad svim drugim vijestima ovoga vremena? I sama Gospa je ovdje rekla da kada bismo samo znali koliko nas ljubi, da bismo plakali od radosti. Budimo radosni! Neka nas na tom putu prati zagovor Marije, Kraljice Mira!

U TEKUĆOJ SVETOJ GODINI BOŽJEGA MILOSRĐA HRVATSKA I HRVATSKI VJERNICI DOŽIVJELI SU UISTINU POSEBNU MILOST KROZ 'SUSRET' S TIJELOM JEDNOGA OD ZAŠTITNIKA GODINE MILOSRĐA – SVOGA HRVATSKOG SVECA LEOPOLDA BOGDANA MANDIĆA. Naime, nakon što je papa Franjo odabrao tog velikog ispovjednika kao uzor i primjer Božjega milosrđa na djelu

ima takav utjecaj i takvu moć u našem vjerničkom životu. Čak su se i neki crkveni oci pomalo zaboravili – nije li taj samozatajni svetac zaboravljen u hrvatskome narodu i hoće li uspjeti razbuditi naš uspavani vjernički osjećaj. Dapače, nitko nije mogao ni sanjati da će se redovi za obilazak njegova odra protezati stotinama metara od zagrebačke katedrale, da će ljudi strpljivo i ponizno satima

Dapače, kao Apostol milosrđa iskusio je našu nesnošljivost. Pritom je bilo žalosno vidjeti da oni koji se redovito pozivaju na otvorenost i toleranciju, poštovanje drugih i drugačijih, te koji često upiru prstom u „zabrinjavajuće pojave u društvu“ nisu baš našli puno razumijevanja za hrvatski vjernički osjećaj. Još jednom su se eto potvrdila dvostruka mjerila naših dežurnih dušebrižnika, koji će s jedne strane farizejski vidjeti u društvu čak i ono čega nema, a s druge mirno promatrati ili čak poticati vrijeđanje vjernika, njihove vjere i svetinja.

Logično je kako je među desetcima tisuća vjernika, koje je sveti Leopold privukao u Zagreb, bilo i onih koji

Postao je ispovjednik zapravo mimo svoje volje. Budući da je bio niskog rasta i krhkoga zdravlja, samostanske starješine u Padovi, gdje je stigao 1906., odrediše da bi bilo najprikladnije da ne uzima druge obveze već da bude na raspolaganju puku kao ispovjednik. Iako mu to nije bilo po volji, jer se nakon sveučilišnih dužnosti zanosio velikim misionarskim radom, prihvatio je tu odluku kao Božju volju. Ubrzo se taj potez pokazao izvanred-

kapucine hrvatskom jeziku, čije im je znanje bilo potrebno za pastoralni rad s hrvatskim vjernicima. Bio je veliki ekumenist i zalagao se za jedinstvo kršćanskih crkava. Budući da je rođen na prostoru gdje se susreću Katolička i Pravoslavna Crkva, vjerovao je da može i da se mora činiti što više na njihovu povezivanju... Zbog toga ga je papa Pavao VI. nazvao pretečom duhovnoga ekumenizma. Tako vjerujemo da ima prste i u novim vezama

Leopold je za života zračio blagošću i često je govorio: „Nitko ne ostaje na ovom svijetu. Stoga ovo malo što smo na njemu nastojimo činiti dobro: ljubimo se i pomažimo!“ Hrvati mogu biti ponosni na takvog tihog, ali učinkovitog sveca. Dapače, imajući u vidu njegov život u skrovitosti i poniznosti, koji je 'potrošio' na mirenje ljudi međusobno i s Bogom, koji je neumorno poticao ljubav, razumijevanje, suradnju, te širio Božje milosrđe, koji je ulagao tolike napore za povezivanjem Istoka i Zapada, možemo reći kako je idealan uzor i onima koji se u Hrvatskoj sve više zakopavaju u svoje ideološke i druge rovove i koji sve teže prihvaćaju one koji misle i žive drugačije od njih. Zato nam je očito stigao u pravom trenutku, kad nastojimo shvatiti i razumjeti moć Božjega milosrđa te kad pokušavamo nadići kojekakve rovovske podjele u društvu i okrenuti se budućnosti. A poznajući njegovu blagost i spremnost na praštanje, ne sumnjamo da će nam oprostiti uskogrudnost i zatucanost koju smo pokazali.

NESNOŠLJIVOST PREMA APOSTOLU MILOSRĐA

(zajedno sa svetim ocem Piom iz Italije), te nakon što su njihova neraspadnuta tijela bila javno izložena i štovana u bazilici svetog Petra u Rimu, Zagrebu je ukazana posebna čast da ugosti stakleni sarkofag s tijelom tog, rastom malog, a djelom velikog kapucina. Time mu je na simboličan način ispunjena i davna želja da pohodi domovinu, što je za života u Padovi silno želio, ali mu nije pošlo za rukom, ponajprije zbog obveza, a kasnije zbog bolesti.

Od 13. do 18. travnja tijelo mu je bilo izloženo, najprije u zagrebačkoj katedrali, a potom u kapucinskoj crkvi u zagrebačkoj Dubravi. Tisuće i tisuće hodočasnika iz Zagreba te svih dijelova Hrvatske i Bosne i Hercegovine tih dana se slijevalo prema odru tog velikog sveca. Zahvaljivali su mu za milosti i preporučivali svoje te-gobe, želje i težnje. Taj nesvakidašnji događaj (tijelo svetog Leopolda prvi put je napustilo Italiju) izvukao je na površinu nekoliko važnih činjenica o stanju hrvatskoga društva. Prije svega rijetki su vjerovali da sveti Leopold

čekati kako bi dotaknuli sarkofag i u blizini njegova čuderno očuvanog tijela uputili mu molitve. No, upravo ta činjenica, koja je tih dana postala važna novinska vijest pa i atrakcija, kojom su započinjale prve minute udarnih vijesti, izazvala je i mnoštvo zluрадih komentara, nerazumijevanja, netolerancije pa i ljubomore.

Pritom se nije radilo samo o zlonamjernim komentarima pojedinaca, koji se skrivaju iza anonimnosti internetskih portala i društvenih mreža, već i o stajalištima pojedinih medija i njihovih komentatora, te „uglednika“ iz javnog života. Naslušali smo se tako o zatucanim vjernicima koji trče za čudom, o cirkuskoj atrakciji, o zabavi za mase, pa čak i magijskim obredima. A neki su, predstavljajući se kao tolerantni ateisti, otišli toliko daleko da su koristili čak i riječi poput nekrofilije te fraze koje bi bilo degutantno pričavati. Tako je sveti Leopold s jedne strane probudio vjeru, a s druge razotkrio (baš kao izvrstan ispovjednik) ono najgore u hrvatskome društvu.

BOŽO SKOKO

tragaju za čudom ili atrakcijom. Ima takvih i u Međugorju, i svugdje gdje se ljudi okupljaju i mole. Ali generaliziranje i vrijeđanje zbog javnog štovanja relikvija sveca previše je i za podijeljeno hrvatsko društvo. Pritom su se mnogi pokušali uplesti čak i u teološke rasprave, iako o vjeri znaju tek nekoliko temeljnih istina opterećenih raznim stereotipima. A zbog mudrovanja jesu li važniji tijelo (makar ga Bog poštedio ovozemaljskih utjecaja koji vode prirodnom raspadanju) ili duh, potpuno u drugi plan su pale važne poruke milosrđa i ekumenizma ovog sveca iz Herceg Novog, koje nisu upućene samo vjernicima već svim ljudima dobre volje.

Podsjetimo, sveti Leopold rođen je 1866. u Boki kotorskoj, nekada hrvatskom, a danas crnogorskom kraju poznatom po više hrvatskih i katoličkih svetaca, a umro je 1942. u Padovi, gdje je najviše službovao. Ondje je i sahranjen u svojoj crkvi, nedaleko od bazilike svetog Ante.

LOGIČNO JE KAKO JE MEĐU DESETCIMA TISUĆA VJERNIKA, KOJE JE PRIVUKAO SVETI LEOPOLD U ZAGREB, BILO I ONIH KOJI TRAGAJU ZA ČUDOM ILI ATRAKCIJOM. IMA TAKVIH I U MEĐUGORJU, I SVUGDJE GDJE SE LJUDI OKUPLJAJU I MOLE. ALI GENERALIZIRANJE I VRIJEĐANJE ZBOG JAVNOG ŠTOVANJA RELIKVIJA SVECA PREVIŠE JE I ZA PODIJELJENO HRVATSKO DRUŠTVO.

nim jer je postao omiljeni ispovjednik, koji je zbog svoje velike kulture, iznimne pronicavosti i svetačkog života, počeo privlačiti mnoštvo ljudi, od najuglednijih građana do luralica. U ispovjedaonici je bio škrt na riječima, ali nije glumio strogo suca već prijatelja koji pokušava razumjeti i s blagošću savjetovati. Tako je proveo punih 40 godina pomažući ljudima i spašavajući duše. Za svećenika je zareden 1890. Bio je poglavar samostana u Zadru, a neko je vrijeme služio u Rijeci i Koprju. Nekoliko je godina radio kao odgojitelj studenata filozofije i predavač patrologije. Više godina proveo je u Veneciji učeći mlade

između katoličanstva i pravoslavlja, koje je rezultiralo nedavnim povijesnim susretom pape Franje i ruskog patrijarha Kirila na Kubi.

Budući da su ga vjernici, ali i subrača još za života smatrali svetim, postupak za proglašenje blaženim započeo je već 1946. godine. Tijelo mu je neraspadnuto preneseno s gradskog groblja u kapelicu pored crkve, u kojoj je trajno ispovijedao. Blaženim ga je 1976. proglasio papa Pavao VI, a svetim 1983. Ivan Pavao II. Upravo taj drugi svetac – Ivan Pavao II. nazvao ga je prilikom proglašenja svetim „uzorom ispovjednika“ i „herojskim službenikom sakramenta pomirenja i pokore“.

Sedam savjeta sv. Leopolda Mandića o tome kako uvijek živjeti u Božjem duhu

Prozvan je „apostolom ispovjedaonice“ zbog gotovo 40 godina svakodnevnog ispovjedanja, ponekad i više od deset sati dnevno! Rijeke ljudi dolazile su k njemu s jednim ciljem: izmiriti se s Bogom i ljudima! Dan uoči svoje smrti, u vrijeme najveće ljetne sparine, ispovijedao je bez predaha pretvorivši svom bolesničku sobicu u ispovjedaonicu. Izdvojili smo sedam misli ovog neumornog Božjeg radnika i istinskog poznavatelja ljudskih srdaca koje nam svima mogu biti na korist!

1. Naš Gospodin nam je čvrsto obećao da će biti širokogrudan u svojoj providnosti kada se budemo trudili s njegovom milošću vršiti svoje dužnosti. Potrudimo se dakle da budemo djelotvorni vjernici; potom će nadoći Providnost.
2. Kada ljudska osoba koja ima vjeru živi prema Evanđelju i usprkos krhkosti nastoji se pokoravati Gospodnjim zakonima, poput Krista jeca i pati u brigama i bolovima ljudskog života, tada se prikazuje i žrtvuje Bogu Ocu kao prihvaćena i draga žrtva.
3. Pođite na pričest. Idite na pričest s vjerom... Nije otrov, nego lijek koji može izliječiti svaku bolest. Svjetlo je misli, snaga u slabostima, utjeha i ublaženje u svim mukama; zalog je buduće slave.
4. Tko traži na sve načine izbjegavanje patnja i neizbježnih kušnja života, nema kršćanskog duha; to ne znači prihvaćanje vlastitog križa i ići za Isusom, nego izbjegavati ga. Zato, ono što se trpi jer se nije moglo izbjeći, ne će imati zasluga.
5. Uvijek se trudi da budeš vjernik, također kada budeš u društvu svojih kolega i usred svih zbivanja u životu.
6. Uvijek ostaje istina da se ni list ne miče bez Božje volje. Koliko su veća njegova iskušenja, toliko je bliže Božje obodrenje. Dakle, blizu je utjeha koju želi vaše srce.
7. Što više radimo u životu na ovoj zemlji, više zasluga stječemo za nebo i više doprinosimo za spasenje duše. Mjesto na nebu nitko nam ne će oduzeti.

SVETIŠTE MAJKE BOŽJE GORIČKE

○ svakoj se velikoj obljetnici nekoga svetišta spominjemo njegove velike povijesti, molitelja i hodočasnika, slučajnih prolaznika, velikih i poznatih, kao i onih malih i tihih ličnosti. Svi nam oni govore da se radi o svetom mjestu – o svetištu, mjestu koje privlači, poziva, hrani i njeguje osobni susret čovjeka s Bogom. Takvo jedno mjesto jest i Svetište Majke Božje Goričke, koje je prošle godine obilježilo 600. godišnjicu postojanja.

FRA KARLO
LOVRIĆ

Povijest svetišta

Svetište Majke Božje Goričke (Baška, otok Krk) jedno je od najstarijih Marijinih svetišta u Hrvatskoj. Potječe iz XI. stoljeća, a na sadašnjoj se lokaciji nalazi od XV. stoljeća. Smješteno je na brežuljku (povijesno zvanom „Grad“) koji dominira bašćanskom kotlinom nasuprot povijesnoj crkvi sv. Lucije, gdje je pronađena Bašćanska ploča. Pogled seže preko otočića Prviča na Velebit i vrh Zavižan. Do svetišta se dolazi uskom asfaltiranom cestom, ali se preporučuje uspeti se zavjetnim stubama (ima ih 237) po kojima su postavljene postaje križnog puta, rad akademskog kipara Tomislava Kršnjavoga. Ovo je glavno marijansko hodočasničko svetište Krčke biskupije i otoka Krka, a od davnina ovamo dolaze hodočasnici i iz podvelebitskog kraja sve do Karlobaga i ličkog kraja.

Crkva Majke Božje na Gorici

Crkva Majke Božje na Gorici, nazvana po humku „Goričica“ u Jurandvoru, sagrađena je početkom 15. stoljeća. Do crkve se može doći cestom ili stubama kojih ima 237, a sagrađene su u 19. stoljeću. Njezinu unutrašnjost krasi oltarne slike Celestina Medovića. Poznata je i po mjesnom zvonu iz 1594. godine. Tradicionalno zvoni kada mjesta bašćanske doline posjećuje krčki biskup. Glavni je oltar od kararskog mramora, a pokrajnji su oltari posvećeni sv. Josipu (lijevi) i sv. Ani (desni). Slike na tim oltarima djelo su poznatoga hrvatskog slikara iz Kune na Pelješcu Celestina Mate Medovića iz 1902. godine. Crkvu krase lijepi kasetirani strop s gipsanim medaljonima, sa slikom Marijina krunjenja ponad oltara (I. Volarić). Uz oltarni zid nalaze se slike Marijina navještenja (akademski slikar Ivica Blažić). Korske su klupe i propovjedaonica od orahova drva. Slike križnoga puta s posebnim izričajem djelo su amaterskog slikara, svećenika iz Rijeke, Adama Muchtina, rađene za vrijeme Drugoga svjetskog rata (1943. – 44.). Na stražnjem zidu crkve kompozicije su Isusova uzašašća, Marijina uznesenja i u sredini velika slika silaska Duha Svetoga nad apostole koji mole u zajedništvu s Marijom (slikar Matija Bradaška).

* Ispred crkve je romanička loža sa zvonikom na preslicu. Staro zvonu ima više od pet stotina godina (1594.), novo je izrađeno 2003. godine i posvećeno Ivanu Pavlu II. i njegovu boravku na otoku Krku. Svetište čuva zavjetne darove, znakove uslišanih molitava hodočasnika te nekoliko vrijednih glagoljskih misala i brevijara.

* Uz crkvu se nalazila stara bratovštinska kuća, a članovi bratovštine, čiji je statut iz 1425. godine najstariji glagoljicom pisani statut jedne bratovštine u Hrvatskoj, bili su i neki članovi obitelji krčkih knezova Frankopana.

* Može se pogledati i mali sakralni muzej ponad kojega se iza sakristije nalazi kapela sv. Leopolda Bogdana Mandića. U knjižari „Antun Mahnić“ mogu se kupiti knjige vjerskog sadržaja i uspomene svetišta.

Svetište danas

Od 1990. svetište se temeljito obnavlja i gradi se Pastoralno-karitativno-socijalni dom u kojemu djeluje i Terapijska zajednica „Savez“. U svetištu od tada ima stalno nastanjenih, a tu boravi i njegov rektor. Osim Terapijske zajednice ovdje proteklih godina jača hodočasnički pastoral te se okuplja sve više ljudi, posebice na redovitim hodočašćima na Marijine svetkovine i blagdane (osobito na Veliku i Malu Gospu te na Pedeseticu). Od 2001. godine, kada je na svetkovinu Bezgrješnog začeća BDM, otvorena nova dvorana „Velikoga jubileja“, redovito se održavaju molitveno-evangelizacijski susreti. Povremeno se održavaju i evangelizacijski seminari, duhovne obnove i drugi susreti vjerskog i edukativno-preventivnog sadržaja. Mnogi dolaze i na duhovne razgovore, psihološku pomoć i podršku, ispovijedi. *Smještajni kapacitet centra je tridesetak osoba.*

U svetištu tijekom Godine milosrđa možete zadobiti potpuni oprost od vremenitih kazna.

Čudotvorni kip Majke Božje Goričke

U crkvi svetišta iznimno je vrijedan čudotvorni kip Majke Božje, koji se nalazi na glavnom oltaru. To je barokno djelo iz 16. stoljeća, rad nepoznatog autora. Godine 1877. A. Kušlan obnovio je na njemu pozlatu. Tako su Marija i Isus okrunjeni pozlaćenom krunom. Kip je smješten u nišu bijeloga oltara i zaštićen staklom. Predaja svjedoči da su bivši kip Majke Božje iz donje crkvice u Jurandvoru na čudesan način u tri navrata pronašla djeca pastiri na ovom brdu, a Gospa je čudesnim znakom snijega početkom kolovoza (5. kolovoza – Gospa Snježna) označila mjesto gdje želi svoje svetište. Marijin kip koji potječe s kraja XV. stoljeća nepoznatog je autora, pozlaćen i okrunjen, a Gospa se klanja Djetetu koje mirno počiva na njezinim koljenima.

Baščanska ploča

Godine 1851. mladi baščanski svećenik Petar Dorčić otkrio je u podu ranoromaničke crkve sv. Lucije u Jurandvoru pokraj Baške veliku kamenu ploču ispisanu glagoljskim znakovima. Tekst ispisan na ploči zainteresirao je tadašnje znanstvenike. Pročitana je djelomično 1865. a sasvim 1875. Vjerovalo se da tekst ploče sadrži neke tajne podatke, ali utvrđeno je da je ploča zapravo potvrda o darovanju zemljišta koje je kralj Zvonimir poklonio benediktinskom samostanu sv. Lucije. Ploča navodi svjedoke te darovnice i opisuje vrijeme u kojem se darovanje dogodilo. Iz toga se može zaključiti da datira iz 1100 godine. Ploča je postala važan izvor informacija o razvoju hrvatskog glagolskog pisma, hrvatskog jezika i kulture i potvrđuje postojanje Hrvatske države od najranijih dana. Ploča je 1934. godine prebačena u Akademiju znanosti i umjetnosti u Zagreb, gdje se i danas nalazi. U crkvi sv. Lucije nalazi se njena kopija. Crkva i djelomično restaurirani samostanski kompleks danas privlače velik broj posjetitelja.

Baška, otok Krk

Baška je naselje i općina na otoku Krku. Prema nalazištima u lokalnim špiljama, bila je naseljena još u prapovijesno vrijeme. Prastanovnici ovog kraja bili su Iliri, etnogrube Liburni. Kasnije se uz more razvilo rimsko naselje, čiji ostatci datiraju iz 2. stoljeća pr. Krista. Kod crkvice sv. Marka pronađeni su arheološki nalazi iz rimskog vremena. Naselje Baška razvilo se kasnije, godine 418. na brdu sv. Ivana iznad današnje Baške. Kaštel Baška prvi se put spominje 1232. godine kao castellum Besca. Baška je samostalna općina od 1994. godine, a glavna je djelatnost turizam. Po predzadnjem popisu stanovništva iz 2001. godine, općina Baška imala je 1 554 stanovnika (po nedavnom 2012: 1 674 stanovnika), raspoređenih u 4 naselja: **Baška** – 901, **Batomalj** – 117, **Draga Baščanska** – 276, **Jurandvor** – 260. Preuzeto sa <http://biskupijakrk.hr/> i <http://www.krk-info.com/>

Kako zovemo blagdan Duha Svetoga?

U BIBLIJI SE DOSTA GOVORI O RAZNIM DOBRIM I ZLIH DUHOVIMA. NA KOJEKAKVIM SPIRITISTIČKIM SEANSAMA ZAZIVAJU SE DUHOVI.

Riječ *duh* po svojem postanku i prvotnom značenju u uskoj je vezi s *dah*. Jedna i druga tijesno su povezane sa životom: bez njih nema života! Riječ *duh* kao opća riječ ima jedninu i množinu. Piše se malim početnim slovom. Budući da je to imenica muškoga roda, važno je znati označuje li ona što živo ili neživo jer o tom ovisi hoće li joj akuzativ biti jednak genitivu (za živo) ili nominativu (za neživo), npr. voljeti *brata*, izvaditi *zub*. To je vrlo zamršeno pitanje tako da riječ živac može značiti živo i neživo, a *mrtvac* i *pokojnik* ponašaju se kao živo. Kad su u pitanju dijelovi tijela, vrijedi dodatno pravilo: Dijelovi tijela u jeziku vrijede kao neživo bez obzira na to radi li se o živu čovjeku ili ne. Zato se *zub*, *nos*, *mozak* ponašaju kao neživo. Njima se, nevjerojatno, pridružuju i riječi život i *duh*.

Za razliku od opće imenice *duh*, riječ *Duh* je osobno ime. To je treća božanska osoba. Piše se velikim početnim slovom. Često se naziva *Duh Božji*, *Duh Gospodnji*, *Duh Kristov*, ali najčešće *Duh Sveti*. U prve tri sveze pridjev stoji na drugom mjestu premda bi u skladu sa suvremenim hrvatskim jezikom trebao stajati na prvom, što se također u praksi javlja. Sveza *Duh Sveti* ustaljena je u tom liku vjerojatno pod utjecajem latinskoga *Spiritus Sanctus*.

U nekim slučajevima teško se može pouzdano znati je li u pitanju *duh* (opća imenica) ili *Duh* (osoba). Osobito je to teško u Pavlovim poslanicama, što je i za prevoditelje izazov.

Premda je cijelo Sveto pismo nadahnuto Duhom Svetim, u Starom se zavjetu tek nazire pojam *Duh Sveti*. U Novom zavjetu Isus nam otkriva jedinstvo Oca, Sina i Duha Svetoga. Isus šalje svoje apostole da propovijedaju Radosnu vijest svim ljudima i da ih krste u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Po Duhu Svetomu bl. Djevica Marija je na djevičanski način začela Krista. Duh Sveti je sišao nad Krista kad se je on krstio na rijeci Jordanu. Njega (Duha Tješitelja) Isus je obećao poslati apostolima nakon svojega uzašašća na nebo. Taj Duh Istine silazi nad apostole, prožima i vodi Crkvu. On nadahnjuje ljude dajući im sedam svojih darova.

Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva navodi najčešće oblike prikazivanja Duha Svetoga u ikonografiji. Duh se Sveti najčešće prikazuje u obliku golubice, zatim u obliku plamenih (ognjenih) jezika, u obliku blistavog oblaka ili svjetla, zrake ili snopa svjetlosnih zraka. Sedam darova Duha Svetoga predočuje se kao sedam golubica (koje okružuju Kristovu glavu) ili kao sedam svijeća uljanica.

Silazak Duha Svetoga nad apostole temeljni je događaj u kršćanstvu: Kukavice i plašljivci snagom Duha Svetoga postadoše neustrašivi svjedoci Kristova uskrsnuća. Mucavci i neuki snagom Božje Mudrosti govore da ih slušatelji svih naroda i jezika mogu razumjeti. Djela apostolska (2,1-11) izvješćuju nas o čudesnom silasku Duha

MILE MAMIĆ

Svetoga i popratnim zbivanjima. „Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti.“ Krist se propovijeda svim narodima, i to na njihovu jeziku. Mnogi prihvaćaju Krista i daju se krstiti. To je rođenje Crkve. Spomen na taj događaj vrlo se rano počeo slaviti kao temeljni kršćanski blagdan – rođendan Crkve. Kako se on zove?

Budući da je to pedeset dana i pedeseti dan nakon Kristova uskrsnuća, naziva se *Pedesetnica*. I Židovi su slavili Pedesetnicu ili Blagdan sedmica, tj. pedeseti dan nakon Pashe. U grčkom je to nazvano πεντηκοστή (pentekostē) – pedeseti dan. Grčka riječ ušla je u staroslavenski i druge jezike s različitim preinakama ili je potakla nastanak odgovarajuće vlastite riječi – *Pedesetnica*. Pedesetnica je dugo bila pedesetodnevno slavlje Uskrsa, a pedeseti dan bio je vrhunac toga slavlja i poklapa se s blagdanom Duha Svetoga. Pedesetnica kao pedesetodnevno vrijeme piše se malim početnim slovom, a kao pedeseti dan (sinonim za blagdan Duha Svetoga) – velikim početnim slovom. Taj naziv je dvoznačan i štur: ne izražava onu božansku dinamiku toga blagdana, očitovanje snage Duha Svetoga. Blagdan Duha Svetoga zaslužio je bolje ime, koje će govoriti o njegovu značenju. U hrvatskoj tradiciji kao polazište je uzeta temeljna riječ sveze *Duh Sveti*, tj. *Duh*. S pravom bismo očekivali naziv blagdana *Duhovo* (tj. *Duhovo slavlje*) ili *Duhova* (tj. *Duhova svetkovina*). U starijim našim izvorima nalazimo doista potvrđene i te nazive (vidi Akademijin Rječnik pod tim riječima). Ipak vrlo rano nalazimo za taj blagdan naziv *Duhovi*, *Dusi*, *Duhi*, dakle množinski lik premda je to osobno ime i nema množine. Ne radi se o bilo kakvim duhovima nego o očitovanju božanske snage jednoga Duha Svetoga. Nastanku naziva prema množinskom liku pogodio je biblijski opis događaja („I pokažu im se kao neki ognjeni, razdijeljeni jezici, te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga...“). Jedinstveni Duh (Sveti) očituje se u mnoštvu ognjenih jezika i očituje se mnoštvu naroda na njima razumljivu jeziku.

Zanimljivo je napomenuti da se Kašić u *Ritualu Rimskom* koleba između duge i kratke množine (*Duhovi* : *Dusi*). *Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* ima i kratku množinu bez sibilizacije (*Duhi*). *Gradišćanskohrvatsko-hrvatsko-nimški rječnik* ima također naziv *Duhi*.

Tim blagdanom završava uskršno vrijeme, a počinje *duhovsko vrijeme*. To je posvojni pridjev. Postoji i opisni i odnosni lik toga pridjeva: *duhovan* i *duhovni*. Oni se po značenju i uporabi razlikuju. Može netko biti vrlo *duhovan*. *Duhovne osobe* su profesionalno duhovne. *Duhovne vježbe* ne drže samo *duhovnici*. Idealno bi bilo držati *duhovne vježbe* u *duhovsko vrijeme*. Ali Duh Sveti je životvorac, uvijek živ i djelatan kao i uskršli Krist i Otac nebeski. Oni su uvijek zajedno, trojstveno i jedno. Ako smo „hram Duha Svetoga“, trojstveni Bog je u nama i s nama. Tko nas može razoriti?!

Svima vama, poštovani čitatelji, želim sretan blagdan Duha Svetoga, kako ga god nazivali. Želim vam obilje njegovih darova, otvorenost i poslušnost Duhu Istine.

ZA RAZLIKU OD OPĆE IMENICE DUH, RIJEČ DUH JE OSOBNO IME. TO JE TREĆA BOŽANSKA OSOBA. PIŠE SE VELIKIM POČETNIM SLOVOM. ČESTO SE NAZIVA DUH BOŽJI, DUH GOSPODNJI, DUH KRISTOV, ALI NAJČEŠĆE DUH SVETI. U PRVE TRI SVEZE PRIDJEV STOJI NA DRUGOM MJESTU PREMDA BI U SKLADU SA SUVREMENIM HRVATSKIM JEZIKOM TREBAO STAJATI NA PRVOM, ŠTO SE TAKOĐER U PRAKSI JAVLJA. SVEZA DUH SVETI USTALJENA JE U TOM LIKU VJEROJATNO POD UTJECAJEM LATINSKOGA SPIRITUS SANCTUS.

GOROSTAS NA STAKLENIM NOGAMA

IVICA MUSIĆ

ŽIVIO JE SAM. Bez rodbine, supruge, djece, bez jednoga jedinog prijatelja. Tek bi ga u šetnjama pratila pudlica koju su zločesti sumještani prozvali njegovim prezimenom (uz dodatak „mali“), makar joj je gospodar nadjenao ime Atma, što je brahmanski izraz za „dušu svijeta“. Smatrao je taj neobični svat da intelektualno superiornim osobama samoća donosi dvostruku korist, prvu – što je sam, i drugu – što nije s drugima. U potpunoj se naime osamljenosti nije morao zamarati tuđim banalnostima te se posvema mogao posvetiti raskošju svojih misli.

U prvi bi se mah reklo da se iza ove hermetičnosti i krajnje brige za vlastitu duhovnu higijenu krije titan alergičan na varave pozlate svojstvene pseudorješenjima za sve aporije s kojima se ljudski duh neprestance sudara, no panovska sjena što ga je, bez obzira na sunčev položaj, uvijek nadmašivala davala je naslutiti da je prije riječ o narcističkome utamničniku negoli o intelektualnome i moralnom čistuncu. U jednu riječ, kako su zaključili mnogi vrsni istraživači ovoga u obrve zarasla mračna čovjeka, posrijedi je osoba koja nije mogla izvojevati pobjedu nad demonima vlastitoga karaktera pa mu je izolacija došla kao alibi veličine Mont Blanca iza kojega se zrcalilo nedogledno more kompleksa i kaprica.

Daroviti filozof čije riječi i postupci ničim nisu skrivale da je iz dubine

duše mrzio svoga razvikana suvremenika, „velikoga šarlatana Hegela“, koji je kao svjetsko načelo uveo neosobnu i surovu volju za životom suprotiva koje se treba hrabro ustobočiti, svjesno se opirući njezinim poticajima, pa i uz cijenu vlastite egzistencije, malo je čime pokazao da je istinski vjerovao u ono što je naučavao. Kada je primjericke epidemija kolere godine 1831. zavladała Berlinom, gdje je dulje vrijeme – istina ne baš osobito uspješno – predavao, među prvima je kukavno i nedosljedno svojim stavovima spakirao kofere i glavom bez obzira pobjegao u prilično udaljeni Frankfurt. Okrutnoj svjetskoj volji danomice je pokazivao figu posvemašnjom sumnjičavošću prema svemu i svakomu pa je čak i lule iz kojih je pušio uvijek držao pod ključem plašeći se da netko u njih kradomice ne bi usuo otrov. Svake je noći prije nego će usnuti provjeravao jesu li mu samokresi, koje je inače smještao na ormarić kraj uzglavlja, dostatno nabijeni i funkcionalni kako bi se, ne dao Bog, mogao braniti od provalnika i razbojnika svake vrste. Svoje lice i vrat nikada nije prepuštao vještim brijačevim rukama da se britva kojim slučajem ne bi omakla i napravila smrtonosan rez na najosjetljivijemu dijelu njegova tijela. Ovaj zagovaratelj estetske kontemplacije i askeze kao putova koji djelomice ili u cijelosti poništavaju volju usmjerenu na zadovoljavanje tjelesnih potreba i egoističkoga samopotvrđivanja u mladim je godinama bio čest gost bordela, da bi poslize svu svoju energiju usmjerio na umni rad koji bi mu trebao osigurati spomenik trajniji od mjedi. Ukratko, ono što je vječiti grintavac i mizantrop nevidenih razmjera promicao i način njegova života imali su veze kao Bog i šeširdžija.

Kakav bi psihogram ovoga, blago rečeno, čudaka dao slavni psihijatar koji je svakoga jutra posjećivao svoga brijača kako bi mu u red doveo brkove i bradu, koji je imao odanu suprugu i šestero djece, vikendom kartao sa svojim prijateljima i putovao svijetom zarad promicanja inovacija vezanih za nov način liječenja psihičkih bolesti? Bi li pri svojoj analizi, kao što je to običavao, pošao od biografskih činjenica iz djetinjstva koje je smatrao presudnima za razvoj osobnosti držeći ih „dimnim signalima“ čije je značenje samo trebalo očitati? Bi li liječenje trajalo dugo ili bi lucidni doktor vrlo brzo detektirao pacijentove probleme i za njih propisao odgovarajuću terapiju?

Doista, kakav bi bio susret poslovičnoga depresivca Arthura Schopenhauera i jednoga od najkontroverznijih znanstvenika dvadesetoga stoljeća Sigmunda Freuda? Bi li ovaj drugi pred prodornim i prijekorničkim po-

gledom najvećega pesimista među (suvremenim) filozofima ustrajao u tvrdnji kako je djela osobe koja stoji pred njim počeo čitati istom u kasnim godinama svoga života, kada je već sustavno oblikovao sve svoje znanstvene i svjetonazorske postavke, ili bi skrušeno odao počast praocu suvremene psihologije od kojega, kako tvrdi Thomas Mann, započinje razviće onoga smjera u mišljenju koji je preko Nietzscheova psihološkoga radikalizma doveo do njega – Freuda – koji je (samo) produbio temeljnice psihologije podsvjesnoga i primijenio ih na znanost o čovjekovu duhu?

Unatoč Freudovu nastojanju da zamaskira tu činjenicu i nemogućnosti izravna sučeljavanja ove dvojice mislitelja, mnoge novije studije otkrivaju velik broj poveznica i usporednica između Freudovih i Schopenhauerovih postavaka koje je teško ugurati u laksičnu tvrđu nazvanu puki kulturni utjecaj. Čak i ne osobito vičnu oku ne bi promakla sjenka Schopenhauerove neosobne i iracionalne volje iza širokih pleća Freudova epohalna otkrića nesvjesnoga i ida. Pretjeran pesimističan pogled na ljudsku prirodu te podcjenjivački odnos prema razumu samo je logičan posljedak spomenute premise, kojemu ni jedan od njih, ako je htio ostati dosljedan, nije mogao umaći. Sjeme Freudove teorije o represiji i nastanku neuroze duboko je posijano u opusu vječitoga samca čija je misao u najvećoj mjeri ujedno i njegova autobiografija. I, možda najvažnije, Schopenhauer je jasno artikulirao glavne dijelove Freudove teorije seksualnosti kojoj je u osnovi izražen seksistički odnos prema ženama.

Rijetko je naime komu nepoznato Schopenhauerovo patološko ženomrstvo. Ono po svemu sudeći potječe

iz njegove razočaranosti vlastitom majkom. Bila je to rijetko inteligentna i emancipirana žena, dvadeset godina mlađa od svoga prvog supruga, Arthurova oca, koji je umro u četrdeset osmoj godini života pod vrlo čudnim okolnostima. Neki drže da je riječ o samoubojstvu zbog nesretna braka. Nakon toga mlada se udovica odala „slobodnoj ljubavi“ da bi se naposljetku udala za muškarca dvadeset godina mlađega od sebe. Ogorčeni ju je sin doslovno prezirao. To najbolje potvrđuje činjenica da ju njezinih posljednjih dvadeset četiri godine života uopće nije vidio.

Svoje mizoginstvo nije krio niti ublažavao. Ženu je smatrao zaostalim drugim spolom u svakome smislu. Štoviše, držao je da je žena po svojoj naravi bliža životinjama negoli ljudima muškoga spola. U najboljem je slučaju ni životinja ni čovjek. Već sâm pogled na njezin stas, piše on, govori da nije predodređena ni za velika duhovna, ni za velika tjelesna djela. Jedinim svojim ozbiljnim poslom žena smatra ljubav, osvaja i sve što je s tim u vezi, kao što su toaleta, ples i tomu slično. Njezina je međutim ljepota kratka daha i traje samo dok je potrebna za glavnu svrhu – za razmnožavanje. Stoga je nužno nadvladati starofrancusku galantnost i bljutavu veneraciju te se vratiti na pretkršćansko i orijentalno shvaćanje ženske prirode, njezina društvenoga statusa i uloge, a to je služenje muškarcu. Schopenhauerova se odbojnost i nesnošljivost prema nježnijemu spolu možda najbolje zrcali u jednoj njegovoj uzgredici u kojoj piše da „brak znači zagrabititi vezanih očiju u vreću punu zmija i nadati se da ćete naići na neku jegulju“. Unatoč ovako teškoj artiljerijskoj paljbi na njih jedan odvojak radikalnoga suvremenog feminizma svoje filozofske i povijesne korijene vuče upravo od mislitelja koji je tvrdio da je najveći domet ženskoga bića odgoj djece te kućanski poslovi. Doista, ironija ima tisuću lica!

Unatoč nastojanju da se skriva iza golema napora kako bi dopro do istinske spoznaje o ljudskoj prirodi te takozvanih velikih otkrića, teško se oteti dojmu da je Freud na isto brdo tkan kao i njegov prethodnik Schopenhauer. Zasiurno je bio uvjeren da su žene ograničene svojim spolom i da nisu sposobne za velika djela. Eufemistički se izražavajući u svojoj možda i najcitiranijoj misli („Veliko pitanje na koje nikad nije odgovoreno i na koje sâm ne mogu odgovoriti, unatoč trideset godina istraživanja ženske duše glasi: Što žene zapravo žele?“), u biti ponavlja Schopenhauerovu tvrdnju kako je ženski rod nerazvijeniji u odnosu na muški.

Zacijelo, Freudovo rušenje, kako on to naziva, legende o asketskome djetinjstvu, imalo je dalekosežnije i razornije učinke te je širom otvorilo vrata mnogim zlima i moralnim izopačenostima dajući im „znanstveni“ kredibilitet. Riječ je naime o navodno dokazanoj činjenici kako su nježni dječji osjećaji prvotno bile čiste seksualne težnje što su jednostavno spriječene da dosegnu svoj cilj ili su se sublimirale.

U svojoj knjizi naslovljenoj *Seksualna sabotaža* autorica Judith A. Reisman tvrdi kako je „velika teorija“ o Edipovu i Elektrinu kompleksu zapravo rezultat Freudova pokušaja da prikrije zločine nekoliko svojih „slobodoumnih“ kolega iz aristokratskih obitelji koji su spolno zlostavljali svoje kćeri. Nakon što je u visokim krugovima ta novotarija prihvaćena kao napredna, Freud je svoja pacijente koji su se žalili na traumu incesta uvjeravao da lažu kako bi prikriji vlastite erotske želje. Tako je dijaboličkom inverzijom žrtva postala krivac, a gnjusni čin trivijaliziran.

Zanimljivo je da je Freud najkreativniji bio u svojim četrdesetima, u razdoblju kada je imao ozbiljne emocionalne poteškoće i psihosomatske poremećaje. U to je vrijeme konzumirao velike količine droge, osobito kokaina, te se podvrgao samoanalizi. Kritičari mu najviše predbacuju subjektivnost, pristrano zaključivanje te generaliziranje na osnovi maloga uzorka (samo njegovi pacijenti). Po njima Freudove teorije nisu empirijski utemeljene istine. Štoviše, dokazano je kako su neki rezultati istraživanja krivotvoreni.

Freudova se (ne)znanstvenost možda najbolje odražava u njegovu istraživanju religije. U svojoj knjizi *Totem i tabu* (koju započinje epigrafiom *Flectere si nequeo superos, Arherona movebo – Ako mi ne pomognu bogovi, pokrenut ću pakao*) tvrdi da je religija iznikla iz takozvane neuroze očeve figure. U primitivnome društvu, piše on, skupinom je upravljao otac, kao što je to slučaj u divljih konja i goveda. Sinovi, koji su oca i mrzili i divili mu se, pobunili su se i ubili ga. Da bi stekli očevu moć, pojeli su svoju žrtvu. Poslije su zbog grižnje savjesti izumili ritualne da bi okajali svoj postupak. Po Freudovoj teoriji očeva je figura postala bogom, rituali su postali prvobitnom religijom, a objedovanje ubijenoga oca pretvorilo se u pričest koja se susreće u mnogim religijama. Sve je to međutim samo iluzija koja čovjeka udaljuje od istine.

Makar je naišla na izvrstan prijam u znanstvenoj javnosti, ova je teorija činjenično utemeljena kao i priča o žapcu koji se pretvorio u princa nakon što ga je poljubila prelijepa kraljevna.

21. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Međugorje, od 4.-9. srpnja 2016.

Tema:

“Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan.” (Lk 6, 36)

Program seminara

4. SRPNJA 2016., PONEDJELJAK

16.00–18.00 Prijave sudionika (Nova dvorana)

18.00 POČETAK SEMINARA

Molitva krunice, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice

5. SRPNJA 2016., UTORAK

9.00 Klanjanje pred Presvetim

9.30 Predavanje, molitva

12.00 Stanka (Klanjanje u tišini)

15.30 Predavanje, molitva

18.00 Večernji molitveni program

22.00 Klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu

6. SRPNJA 2016., SRIJEDA

9.00 Klanjanje pred Presvetim

9.30 Predavanje, molitva

12.00 Stanka (Klanjanje u tišini)

15.30 Predavanje, molitva

18.00 Večernji molitveni program

7. SRPNJA 2016., ČETVRTAK

6.00 Krunica na Brdu ukazanja

10.00 Predavanje, molitva

12.00 Stanka (Klanjanje u tišini)

15.30 Predavanje, molitva

18.00 Večernji program (krunica, sv. misa i klanjanje)

8. SRPNJA 2016., PETAK

6.00 Put križa na Križevcu, ispovijed

15.30 Predavanje, molitva

18.00 Večernji molitveni program

9. SRPNJA 2016., SUBOTA

08.30 Odlazak na grob fra Slavka Barbarića, molitva

09.00 Iskustva, svjedočanstva

ZAVRŠETAK SUSRETA SV. MISOM U TI SATI.

Voditelji seminara za svećenike su:

Fra Damir Pavić rođen je 09. studenoga 1971. u Varešu. Rodna župa Vijaka je posvećena Bezgrešnom začecu BDM. Član je provincije Bosne Srebre. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 2005. u Sarajevu. Djelovao je u župi Fojnica, župi Okučani i sada je već četiri godine na službi u župi Rođenja BDM na Brestovskom. Po Marijinom zagovoru ljubav prema svećeničkom pozivu osjetio je u Međugorju.

Fra Marinko Šakota rođen je u Čitluku 1968. godine. Nakon sjemeništa u Dubrovniku, 1987. oblači franjevački habit. Studij filozofije i teologije započeo je u Sarajevu na Franjevačkoj teologiji (1989. – 1990.), nastavio u Zagrebu na Isusovačkom učilištu (1990. –1992.), a završio u Fuldi, Njemačka 1995., gdje je i diplomirao. Vječne zavjete položio je u Širokom Brijegu 1993. godine. Za đakona je zaređen u Zagrebu 1996., a za svećenika u Frohnleitenu 1996. godine. Službovao u Innsbrucku, Frohnleitenu i Augsburgu. U Mostaru je bio kapelan tri godine, a zatim župnik u Gradnicima sedam godina. Od rujna 2010. je na službi u Međugorju kao kapelan, a od 2013. župnik župe Međugorje.

Svoje prijave možete izvršiti putem e-maila seminar.marija@medjugorje.hr, ili putem tel/faxa na broj 00387 36 651 999 (Marija Dugandžić). Župljani župe Međugorje osiguravaju besplatan smještaj svim svećenicima tijekom seminara kao i svih godina do sada. Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj kod svojih prijatelja u Međugorju da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost izravna dogovoriti smještaj s obiteljima neka to naznače na prijavi i mi ćemo ga osigurati. Troškovi seminara pokrivaju se s pet misnih intencija. Sa sobom je potrebno ponijeti: celebret od svoga poglavara, albu, štolu i Bibliju.

Mnogi svećenici nemaju pristupa Internetu i možda nisu upoznati s postojanjem ovakvog međunarodnog susreta u Međugorju. Zato ljubazno molimo sve organizatore hodočašća, molitvene skupine i centre mira da ovu informaciju objave u svim sredstvima priopćavanja koja im stoje na raspolaganju da bi što više svećenika moglo sudjelovati. Molimo vas da, u onoj mjeri u kojoj vam je to moguće, materijalno pomognete svećenicima koji žele doći, a nemaju potrebna sredstva za putovanje. Unaprijed vam se na tomu zahvaljujemo zazivajući na vaš rad Božji blagoslov i blagoslov Kraljice Mira.

Zbog organizacije seminara, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registrirani za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e - mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani za seminar tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Nedjelja, 15. 5. 2016.

PEDESETNICA. DUHOVI

Dj 2,1-11; Ps 104,1ab.24ac.29b-31.34; Rim 8,8-17 (ili: 1Kor 12,3b-7.12-13); Iv 14,15-16.23b-26 (ili: Iv 20,19-23)

Ponedjeljak, 16. 5. 2016.

Bl. Djevice Marija Majka Crkve

Jak 3,13-18; Ps 19,8-10.15; Mk 9,14-29

Utorak, 17. 5. 2016.

Jak 4,1-10; Ps 55,7-11.23; Mk 9,30-37

Srijeda, 18. 5. 2016.

Jak 4,13-17; Ps 49,2-3.6-11; Mk 9,38-40

Četvrtak, 19. 5. 2016.

Jak 5,1-6; Ps 49,14-20; Mk 9,41-50

Petak, 20. 5. 2016.

Jak 5,9-12; Ps 103,1-4.8.9.11-12; Mk 10,1-12

Subota, 21. 5. 2016.

Liturgija kvatri

Prigodna čitanja (str. 119.-130.): 2Sol 3,6-12.16; Ps 127,1-2; Mt 25,14-30

Nedjelja, 22. 5. 2016.

PRESVETO TROJSTVO

Izr 8,22-31; Ps 8,4-9; Rim 5,1-5; Iv 16,12-15

Ponedjeljak, 23. 5. 2016.

1Pt 1,3-9; Ps 111,1-2.5-6.9.10c; Mk 10,17-27

Utorak, 24. 5. 2016.

1Pt 1,10-16; Ps 98,1-4; Mk 10,28-31

Srijeda, 25. 5. 2016.

1Pt 1,18-25; Ps 147,12-15.9-20; Mk 10,32-45

Četvrtak, 26. 5. 2016.

TIJELOVO

Post 14,18-20; Ps 110,1-4; 1Kor 11,23-26; Lk 9,11b-17

Petak, 27. 5. 2016.

1Pt 4,7-13; Ps 96,10-13; Mk 11,11-25

Subota, 28. 5. 2016.

Jd 17.20b-25; Ps 63,2-6; Mk 11,27-33

Nedjelja, 29. 5. 2016.

1Kor 8,41-43; Ps 117,1-2; Gal 1,1-2.6-10; Lk 7,1-10

Ponedjeljak, 30. 5. 2016.

2Pt 1,1-7; Ps 91,1-2.14-16; Mk 12,1-12

Hrvatski institut za liturgijski pastoral; www.hilp.hr/liturgija-dana

18 GODINA S VAMA

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog Centra "Mir" Međugorje. Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

RADIOPOSTAJA
mir
MEDUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo,

Tel.: ++387 36 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552

E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu:

www.radio-medjugorje.com

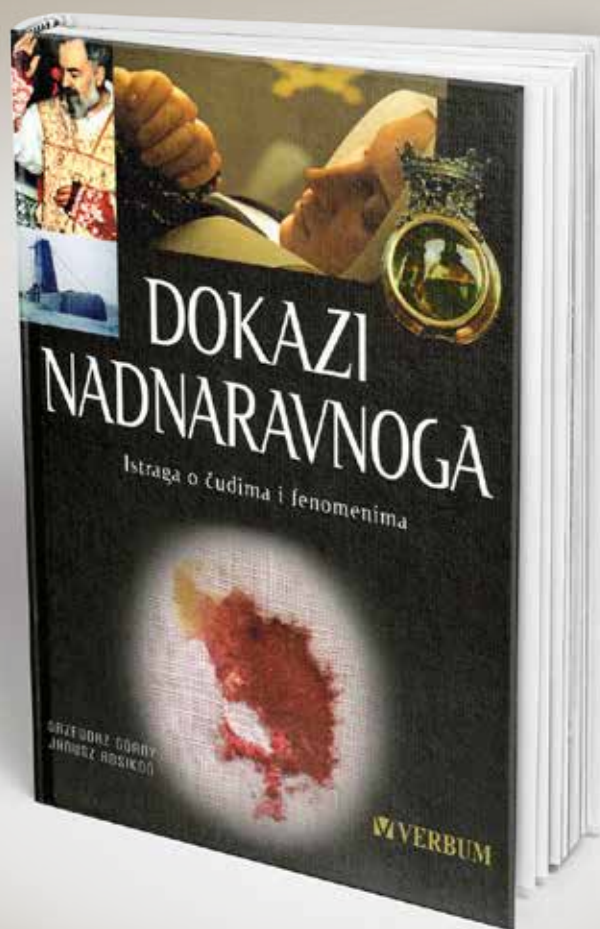
Jajce 87,8 Mhz, **Mostar** 100 MHz, **Banja Luka** 87,8 MHz, **Hercegovina** 101,5 MHz, **Lašvanska dolina** 100 MHz, **Split, Južna Hrvatska** 101,5 MHz, **Sarajevo i Srednja Bosna** 96,1 Mhz, **Bugojno, Uskoplje i okolica** 101,8 Mhz, **Sjeverozapadna Bosna** 106,7 Mhz, **Žepče, Tuzla, Usora, Posavina** 100,1 Mhz, **Dolina Neretve i Južna Hercegovina** 98,3 Mhz, **Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina** 104,7 Mhz, **Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska** 107,8 Mhz

Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

Ne možemo zabraniti Bogu da nam u našem vremenu govori preko jednostavnih ljudi i nadnaravnih znakova koji pokazuju nedostatnost prevladavajuće kulture koju karakteriziraju racionalizam i pozitivizam.

Joseph Ratzinger / Benedikt XVI

Neobjašnjive pojave, čudesna ozdravljenja, fenomen stigma, neraspadnuta tijela svetaca, slika Gospe Guadalupske, čudesna uslišanja molitava, euharistijska čuda, dakle fenomeni koji ostaju izvan dosega bilo kakva strogo znanstvenoga tumačenja još uvijek šokiraju ne samo "obične" ljude nego i biologe i liječnike.

U knjizi *Dokazi nadnaravnoga* dvojac Górný i Rosikon vodi nas na fascinantno putovanje koje istražuje nadnaravne fenomene i koje otkriva na koje nam se sve načine Stvoritelj objavljuje.

Hrvatsko izdanje knjige objavila je nakladnička kuća Verbum.

MEDUGORJE

www.emedjugorje.com

Knjigu možete naći u suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

